

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant
t.a.v het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Geacht college en geachte leden van Provinciale Staten,

Op 1 juli 2020 heeft het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant de jaarrekening 2019 en de begroting 2021 vastgesteld. De vastgestelde jaarrekening en begroting zenden wij u hierbij toe.

Door 21 van de 26 deelnemers van de OMWB werden zienswijzen ingediend tegen de ontwerpbegroting 2021. Deze zienswijzen hebben wij geclusterd en met een reactie van ons dagelijks bestuur voorgelegd aan het algemeen bestuur. Om u ook inzicht te geven in de zienswijzen die door andere deelnemers zijn ingediend en het besluit daarop van ons algemeen bestuur, zenden wij u bijgaand tevens het totaal overzicht van de ingekomen zienswijzen.

Uw raad heeft bij de behandeling van de begroting Wij menen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks nog aanvullende vragen zijn dan horen wij dat graag van u.

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant,
namens deze,

N. van Mourik
directeur

zaaknummer

uw kenmerk

onderwerp

Jaarrekening 2019 en
Begroting 2021

behandeld door

Y. Fens
y.fens@omwb.nl
06-52857411

plaats / datum

Tilburg,
16 juli 2020

bijlage(n)

3

Spoorlaan 181
5038 CB Tilburg

Postbus 75
5000 AB Tilburg

013 206 01 00

info@omwb.nl
www.omwb.nl

Begroting 2021

Incl. meerjarenraming
2022-2024

Inhoudsopgave

1. Algemeen	3	3. Financiële Begroting	21
1.1 Voorwoord	3	3.1 Uiteenzetting financiële positie en toelichting	21
1.2 Financiële uitgangspunten	4	3.2 Overzicht kosten van Bedrijfsvoering	21
2. Beleidsbegroting	7	3.3 Het bedrag voor onvoorzien	23
2.1 (Beleids-)ontwikkelingen	7	3.4 Begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024	23
2.1.1. De komst van de Omgevingswet	7	4. Toelichting op de Begroting 2021	26
2.1.2. Uitvoeringsconsequentie Transitie Zorgvuldige Veehouderij	8	4.1 Toelichting op de baten	26
2.1.3. Aanpak stikstofproblematiek	8	4.2 Toelichting op de lasten	26
2.1.4. ZZS en PFAS	9	4.3 (Vervangings-)investeringen 2021	29
2.1.5. Bodem en ondergrond	9	4.4 Toelichting op de meerjarenraming	29
2.1.6. Energie en klimaat	10	Bijlage 1. Specificatie bijdrage per deelnemer 2021	31
2.1.7. Circulaire economie	10	Bijlage 2. Verloop reserves	33
2.1.8. Wet Kwaliteitsborging Bouwen (WKB)	11	Bijlage 3. Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld	33
2.2 Vanuit beleid naar uitvoeringsprogramma	11	Bijlage 4. Tarieven	34
2.2.1. Informatiegestuurd en risicogericht werken	11	Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB	35
2.2.2. Uitvoeringskaders	12		
2.2.3. Opbouw programma	13		
2.3 Paragrafen	14		
2.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	14		
2.3.2. Financiering	18		
2.4 Bedrijfsvoering	20		

Algemeen

1.1 Voorwoord

Een aantal thema's vraagt in 2021 onze intensieve aandacht. Voor Brabant is dat met name het thema zorgvuldige veehouderij. Deze sector zit in een transitieproces en -periode. Maatschappelijke opvattingen over de veehouderij worden kritischer. Duurzaamheid, het welzijn van dieren en het beperken van overlast zijn belangrijke uitgangspunten voor het veehouderijbeleid. Duurzaamheid is een rode draad in het milieubeleid.

Als inwoners van de regio en ons land willen wij ons met elkaar inzetten voor een circulaire economie. De wegwerpcultuur van onze gebruiksgoederen, daaraan willen we een einde maken.

In dit land zijn er veel functies en belangen die op een relatief klein grondgebied met elkaar om voorrang strijden. De kunst voor bestuurders, het beleid en in de uitvoering daarvan is het zoeken en vinden van economisch en maatschappelijk aanvaarde evenwichten.

Wij voeren beleid uit, dat doen wij op basis van onze professie, naar eer en geweten. Integer, transparant, ook met toewijding en volharding.

Wij hopen en vertrouwen dat beleidsmakers en bestuurders de bereidheid hebben en tonen om zich nadrukkelijk te verstaan met de uitvoeringspraktijk. Want hoeveel ook wordt bedacht, het komt toch vooral op de uitvoering en de kwaliteit daarvan aan.

Het jaar 2021 zal zeker nog in het teken staan van het (her)vinden van natuurlijke evenwichten, die een duurzame ontwikkeling van onze leefomgeving mogelijk maken.

De OMWB wil en zal daaraan een positieve en actieve bijdrage leveren. Enerzijds in de uitvoeringspraktijk, maar anderzijds ook door het geven van tijdige en adequate adviezen aan bestuurders en beleidsmakers. Daarbij zullen

wij intensief samenwerken met al die partners, publiek en privaat, die met ons werken aan een veilige, schone, duurzame en gezonde leefomgeving. Zullen wij actief zijn in het verbinden, van mensen, organisaties en thema's, omdat wij ons verbonden voelen met allen die een warm hart hebben voor een duurzame samenleving. Niet alleen voor ons zelf, maar juist ook voor de generaties na ons.

Onder de stimulerende leiding van ons bestuur willen wij met onze kwaliteiten en onze inzet voor onze regio het verschil maken in milieu en duurzaamheid.

De OMWB is klaar voor 2021!

Nico van Mourik,

Algemeen directeur OMWB.

1.2 Financiële uitgangspunten

In deze paragraaf zijn de financiële uitgangspunten benoemd voor de Begroting 2021 en de Meerjarenraming 2022 – 2024. Deze uitgangspunten zijn door het Dagelijks Bestuur vastgesteld en gedeeld met de deelnemers door middel van de Kaderbrief 2021.

Algemene uitgangspunten

De OMWB hanteert de volgende algemene financiële uitgangspunten bij het opstellen van de Begroting:

- a. de Begroting 2021 gaat uit van het bestaande beleid, rekening houdend met de financiële effecten van de genoemde beleidsontwikkelingen in hoofdstuk 2
- b. de Begroting 2021, inclusief de meerjarenraming 2022-2024 is sluitend
- c. basis voor het financieringsmodel voor de deelnemende gemeenten is de MWB-norm
- d. om mogelijke tegenvallers adequaat te kunnen opvangen, wordt rekening gehouden met een post onvoorzien van € 150.000
- e. de Begroting 2021 wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV)

Baten

Voor 2021 wordt een werkpakket verwacht vergelijkbaar aan de werkprogramma's 2020; 335.000 declarabele uren. Qua tariefstelling geldt dat deze kostendekkend en gelijk voor deelnemers en niet-deelnemers is.

Lasten

Voornaamste onderdeel van de kostenstructuur betreft de personeelskosten. Dit is circa 80% van de totale Begroting en bestaat uit personeel in loondienst en externe inhuur. Dit laatste is wenselijk in termen van flexibiliteit en noodzakelijk vanwege de 'krapte' op de arbeidsmarkt.

a. Personeel in loondienst:

Het personeelsbestand valt uiteen in medewerkers inzetbaar voor uitvoering van het primaire proces en medewerkers ondersteunend daaraan in de bedrijfsvoering. Op dit moment is de formatie nog niet volledig bezet en is er sprake van vacatures.

Primair proces

Extrapolatie van de werkprogramma's 2020 vraagt een benodigde formatie voor het primaire proces van 250 FTE, uitgaande van de 1.350-norm. Dit zal niet volledig met personeel in loondienst opgepakt kunnen worden, vandaar dat de formatie van de dienst gehandhaafd blijft op het niveau van 2020.

Bedrijfsvoering (BBV hanteert de term 'Overhead')

De bedrijfsvoering verricht managementtaken en ondersteunende werkzaamheden direct verbonden aan het primaire proces. De bedrijfsvoering omvat organisatie brede ondersteunende activiteiten, zoals Human Resource Management, Informatievoorziening, Facilitair, Communicatie en Financiën & Control.

In 2021 is het aantal FTE bij bedrijfsvoering gestegen van 55 FTE naar 61 FTE. De stijging heeft twee oorzaken. De eerste is dat op grond van het BBV een strikte scheiding moet worden gemaakt tussen medewerkers primair proces en overhead/bedrijfsvoering. Een aantal medewerkers is om deze reden 'overgezet' van primair naar bedrijfsvoering. De tweede reden is dat in verband met een aanvaardbare span of control (lees beheersbaar- en stuurbaarheid binnen de organisatie) een aantal (te grote) teams is gesplitst; we werken vanaf 2021 met 9 in plaats van 7 teams. Daarnaast stijgt het aantal ondersteunende functies, beperkt overigens, om de continuïteit en stabiliteit in de primaire werkprocessen te waarborgen. De organisatorische kwetsbaarheden waarvan thans sprake is worden hierdoor weggenomen.

Ter toelichting: de organisatie-bezetting was op onderdelen nog gebaseerd op circa 308.000 declarabele uren, terwijl we al 3 jaar te maken hebben met de realiteit van tenminste 330.000 declarabele uren.

De formatie van de OMWB voor 2021 is als volgt:

Organisatieonderdelen	Formatie 2021
Direct Primair proces	228
Ondersteuning primair proces (deels declarabel)	12
Management (waarvan 9 uit primair proces)	12
Bedrijfsvoering	37
Totaal vaste formatie	289*

*Dit is exclusief circa 20 FTE flexibele schil voor primair proces

Overzicht opbouw productieve uren (uren per FTE primair proces):

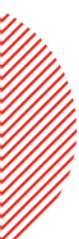
Onderdeel	Totaal uren
Beschikbare uren 52 x 36	1.872
Feestdagen en werkgeversdagen	-50
Beschikbare uren per jaar	1.822
Niet declarabele uren:	
Verlof, ziekteverzuim, opleiding, werkoverleg, etc.	-472
Totaal Declarabele uren	1.350

b. Personeel niet in loondienst:

De OMWB streeft in beginsel naar een beperkte flexibele schil. Door de groei van het werkaanbod en de krapte op de arbeidsmarkt is deze flexibele schil thans wat groter. Het streven van de OMWB is om 228 FTE een vaste invulling te geven en de aanvullende capaciteit met flexibele krachten te vullen.

c. Overige (materiële) kosten:

Deze worden opgenomen op basis van de meeste recente inzichten rondom de ontwikkeling van de overige kosten (huur, servicekosten, ICT-licenties, etc.), rekening houdende met onderstaande indexering.

Indexering

Voor de indexering wordt gebruik gemaakt van de indexen uit de Macro Economische Verkenningen 2019, die zijn gepubliceerd in de septembercirculaire 2019 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De volgende indexen worden toegepast naar (mix van) kostensoorten:

- Prijs bruto binnenlands product 1,7%
- Loonvoet sector overheid 2,9%
- Prijs netto materiële overheidsconsumptie 1,8%

Investerings

De OMWB kent een beperkt aantal investeringen. Het betreft met name vervangingsinvesteringen. Naar verwachting is het huidige niveau van investeringen toereikend.

Weerstandsvermogen

In de Begroting 2021 is een geactualiseerd inzicht in het risicoprofiel en het weerstandsvermogen opgenomen.

Besluit Begroting en verantwoording (BBV)

De Begroting 2021 is opgesteld op basis van het BBV. Hierdoor kent de Begroting vanaf 2018 een onderscheid tussen primair proces en bedrijfsvoering. Tevens is een aantal verplichte indicatoren ingevoerd.

2.

Beleidsbegroting

2.1 (Beleids-)ontwikkelingen

In dit hoofdstuk schetsen we de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen voor de OMWB. In de ontwerpbegroting 2021 worden deze beleidsmatige ontwikkelingen vertaald in financiële consequenties voor de OMWB en de deelnemers. Thema's als energie en klimaat, de Omgevingswet en risicogericht werken vereisen inzet van en samenwerking tussen verschillende overheden in 2021 en de daaropvolgende jaren.

2.1.1. De komst van de Omgevingswet

De Omgevingswet zal naar verwachting op 1 januari 2022 in werking treden. De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van onze fysieke leefomgeving. De herziening heeft impact op de manier van werken, de cultuur, de juridische basis en het technisch instrumentarium. Door de decentralisatie, de sturing op samenhang en de nieuwe instrumenten vinden er verschuivingen plaats tussen organisaties. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering.

De Omgevingswet is bedoeld om tot een integrale manier van (samen)werken en afwegen te komen. Samen met ketenpartners (waterschappen, GGD en Veiligheidsregio) beschikt de OMWB over veel informatie. Die informatie komt uit en zetten we in bij de uitvoering van het VTH-takenpakket. Deze informatie kan ook relevant zijn bij de ontwikkeling van omgevingsvisies en -plannen door gemeenten en provincie.

De OMWB bereidt zich in 2021 in nauwe samenwerking met haar deelnemers voor op de implementatie van de Omgevingswet. Na inwerkingtreding zal de OMWB zich ook als kennispartner blijven inzetten bij de verdere doorontwikkeling van werkprocessen en kerninstrumenten.

Naast kennis van de wet is een aanpassing van de huidige werkprogramma's en systemen nodig. Om de verbeterdoelen van de Omgevingswet te behalen en de digitale samenwerking te bevorderen, wordt het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) door het Rijk ontwikkeld. Het DSO bundelt en ontsluit informatie die bij de diverse partners aanwezig is. De OMWB treft de voorbereidingen om aan te kunnen sluiten op het DSO en dit zal in 2021 verder zijn uitwerking krijgen.

2.1.2. Uitvoeringsconsequentie Transitie Zorgvuldige Veehouderij

In opdracht van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht hebben de 3 Brabantse Omgevingsdiensten een notitie laten opstellen over de ontwikkelingen in de Brabantse veehouderij en wat daarvan de gevolgen zijn voor de (extra) VTH-taken voor provincie, gemeenten en omgevingsdiensten. In de notitie met de naam "Meer dan de som der delen!" worden de ontwikkelingen geschetst ten aanzien van de volgende thema's:

- Besluit emissiearme huisvesting en actieplan ammoniak en stoppersmaatregelen
- Warme sanering varkenshouderij
- Sanering asbest staldaken
- Actualisatie in verband met BBT (Best Beschikbare Technieken)
- Interim omgevingsverordening Noord-Brabant
- Project "intensivering toezicht veehouderijen"

Er is een ambtelijke en bestuurlijke Taskforce opgericht. De Taskforce heeft voorstellen gemaakt voor de 3 (directeuren van de) Brabantse omgevingsdiensten met concrete maatregelen en oplossingen voor het (capaciteits-)probleem door de ontwikkelingen in de Brabantse veehouderij. De voorstellen houden rekening met de achterliggende provinciale milieudoelen. Twee vragen zijn hierbij van belang:

1. Welke organisatorische/personele maatregelen en welke werkprocessen/procedures zijn er nodig om de piek het hoofd te bieden?
2. Welke bestuurlijke keuzes en besluiten zijn noodzakelijk om te komen tot een werkbare situatie?

De voorstellen moeten ertoe leiden dat de piek aan werkzaamheden voor de jaren 2019 tot 2025 kan worden opgevangen door organisatorische maatregelen, bestuurlijke keuzes en het inhuren van extra capaciteit. Voor de uitvoering van deze voorstellen worden voor de 3 Brabantse omgevingsdiensten 15 extra medewerkers aangetrokken; gedurende een periode van 3 jaar. In totaal over die 3 jaren gaat het dus om 45 extra mensjaren werk. Voor de OMWB gaat het om 2 extra medewerkers, die overigens declarabel zijn.

2.1.3. Aanpak stikstofproblematiek

De uitspraken van 29 mei 2019 inzake de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) hebben de komende jaren een grote impact op ons werk. De problematiek rond stikstof is complex en kent verstrekende consequenties voor de natuur en voor alle sectoren in de maatschappij. Op 13 november 2019 heeft het kabinet het maatregelenpakket bekend gemaakt voor de stikstofproblematiek in de woningbouw- en infrastructuursector. Dit pakket aan maatregelen vormt een eerste stap in een breder pakket aan (bron)maatregelen waaraan het kabinet werkt, om daarmee te komen tot structurele verbetering van de natuur en het mogelijk maken van een drempelwaarde voor alle sectoren. Het kabinet blijft tegelijkertijd werken aan nieuwe maatregelen die kunnen worden ingezet voor de generieke drempelwaarde of als aanvulling op het bovengenoemde pakket. Deze nieuwe maatregelen kunnen impact hebben op de werkzaamheden die de OMWB voor haar deelnemers uitvoert. De OMWB ondersteunt gemeenten met het opstellen en beoordelen

van Aerius-berekeningen rondom aanvragen omgevingsvergunningen voor afwijken bestemmingsplan, bouwen en milieu.

2.1.4. ZZS en PFAS

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zijn stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu, omdat ze bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, de voortplanting belemmeren of zich in de voedselketen ophopen. De aanwijzing van een stof als zeer zorgwekkend gebeurt op Europees niveau. Door het RIVM is een (niet-limitatieve) lijst opgesteld van inmiddels 1.400 ZZS.

Daarnaast zijn er ook potentiële zeer zorgwekkende stoffen. Dit zijn stoffen die (nog) niet zijn aangewezen als zeer zorgwekkend, maar waarover gerede twijfels bestaan over de veiligheid voor mens, dier en omgeving. Deze stoffen vergen een aanpak die vergelijkbaar is met die van ZZS. Het RIVM heeft een lijst opgesteld waarin op dit moment ruim 300 potentiële ZZS zijn opgenomen.

De aandacht voor ZZS is door de GenX-affaire (Chemours/Dupont Dordrecht, GenX in drinkwater en gewassen) in korte tijd enorm gegroeid. Het is duidelijk geworden dat stoffen die normaal bij productieprocessen zijn betrokken effecten kunnen hebben die ongewenst zijn en veel maatschappelijke beroering kunnen veroorzaken. Zelfs in zeer lage gehalten in lucht en water leidt de aan-

wezigheid van deze stoffen tot discussie, commotie en roep om maatregelen om emissie van deze stoffen naar de omgeving tegen te gaan.

In opdracht van de provincie Noord-Brabant vragen de 3 Brabantse omgevingsdiensten in 2019 en 2020 aan provinciale bedrijven om gegevens te verstrekken over de emissies van ZZS naar lucht, water en via afvalstoffen. Deze zgn. ZZS-uitvraag wordt in alle provincies uitgevoerd. Op basis van de beoordeelde informatie kan worden bepaald of het nodig is de vergunningen te actualiseren of maatwerkvoorschriften te stellen. In 2021 is landelijk een vervolg uitvraag voorzien voor gemeentelijke bedrijven.

De PFAS-problematiek, PFAS is ook een ZZS, heeft geleid tot het stilleggen van vele bouwprojecten in heel Nederland. De aanpak met een Brabant-breed bodemonderzoek naar PFAS en de verruiming van de normstelling door het Rijk bieden hier een oplossing voor. Met de lijst van ruim 300 potentiële ZZS is de verwachting dat we ons moeten gaan voorbereiden op nieuwe stoffen (bijvoorbeeld GenY en GenZ) die in de nabije toekomst een probleem kunnen gaan vormen. De financiële impact daarvan is nu nog niet in te schatten, maar de ervaringen met GenX en recent PFAS hebben geleerd dat de maatschappelijke impact van deze stoffen groot kan zijn.

2.1.5. Bodem en ondergrond

Met de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2022) gaat de bevoegdheid die nu bij de provincie ligt voor de Wet bodembescherming (Wbb) over naar de gemeenten. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze overdracht komen alle basistaken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie.

Het landelijke beleid voor bodembeheer blijft op hoofdlijnen hetzelfde. Het Rijk stelt afhankelijk van het bodemgebruik omgevingswaarden vast. Binnen deze waarden krijgen gemeenten wel bestuurlijke afwegingsruimte of bijvoor-

beeld nog sanering nodig is afhankelijk van het bodemgebruik, of wanneer een bodemonderzoek vereist is bij bouwen en bestemmen. De vertaling van deze afwegingsruimte dient in het Omgevingsplan plaats te vinden.

Maatschappelijke opgaven zoals de klimaatadaptatie, de energietransitie, maar ook de achteruitgang in kwaliteit (organische stofgehalten, verdroging, vernatting en bodemleven) van de landbouwgronden in onze regio, kunnen voor inhoudelijke verschuivingen in de aanpak van bodembeheer door gemeenten zorgen. Dit vraagt om een andere benaderingswijze en specifieke kennis van de bodem en ondergrond, uitgaande van het natuurlijke bodem- en watersysteem, inclusief haar potenties en kwetsbaarheden.

Samen met de provincie, de ODZOB en de ODBN komt de OMWB in 2020 met een transitiedocument over de overdracht van de bodemtaken. In dit document worden de procesmatige, personele en financiële gevolgen per regio en gemeente inzichtelijk gemaakt. Implementatie van het transitiedocument vindt in 2021 plaats, zodat elke dienst (en gemeente) gereed is voor de nieuwe taakuitvoering per 1-1-2022.

2.1.6. Energie en klimaat

De energietransitie stelt de samenleving voor een forse opgave. De noodzaak om stevig in te zetten op energiebesparing, de opwekking van duurzame energie en de voorbereiding op de gevolgen van klimaatverandering wordt steeds sterker gevoeld. Ook bij provincie en gemeenten staat dit thema hoog op de politieke agenda's.

In het Klimaatakkoord van 2019 is opgenomen dat veel nationale afspraken in praktijk worden gebracht in de Regionale Energie Strategieën (RES). De opgave waar de regio voor staat is complex en de ruimtelijke impact van de klimaat- en energietransitie is groot. In de RES beschrijft de regio welke energiedoelstellingen moeten worden gehaald en op welke termijn. Het is ook een instrument om ruimtelijke inpassing en de samenwerking met alle regionale partijen te organiseren. Op 1 juni zullen de regio's een concept RES opleveren die door het PBL worden doorgerekend. Medio 2021 moeten de meeste RES-en verwerkt zijn in het omgevingsbeleid. De uitvoering van de RES kan impact hebben op de werkzaamheden die de OMWB voor haar deelnemers uitvoert.

2.1.7. Circulaire economie

De OMWB kan met haar expertise op het gebied van afval, preventie, ver- en bewerking, hergebruik en milieuaspecten bij uiteenlopende inrichtingen een belangrijke rol spelen in de lokale en regionale circulaire economie. Zo kan de OMWB een rol spelen bij het in beeld brengen van de kansen voor circulaire economie en inzicht verkrijgen in de vrijkomende (aangeboden) afvalstromen bij bedrijven. Kunnen afvalstoffen van bedrijf A weer worden ingezet bij bedrijf B, zodat voorkomen wordt dat virgin grondstoffen gewonnen moeten worden? Welke mogelijkheden zijn er op industrieterreinen om gebruik te maken van vrijgekomen afvalstoffen bij bedrijven binnen datzelfde industrieterrein? Gezien het overkoepelende en integrale karakter van circulaire economie zijn er altijd meerdere organisaties nodig om het geheel aan mogelijkheden in beeld te brengen. Een grondige analyse van de kansen voor de circulaire economie kan dus alleen uitgevoerd worden in samenwerking met andere partijen; zowel overheid- als marktpartijen.

Onder meer in samenwerking met de provincie Noord-Brabant in het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht worden de mogelijke bijdragen van de OMWB aan de circulaire economie nader in beeld gebracht. Knelpunten in wet- en regelgeving kunnen mogelijk ook samen worden gesignaleerd en geanalyseerd. Voor deze knelpunten kunnen we samen met de provincie en gemeenten oplossingen initiëren en uitwerken, zoals ruimte voor experimenten en snellere vergunningverlening bij circulaire initiatieven.

2.1.8. Wet Kwaliteitsborging Bouwen (WKB)

Per 2022 wordt de WKB van kracht. Deze wet heeft drie doelen: een verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit, een verbeterde positie van de consument en het stimuleren van de faalkostenvermindering. Om dit voor elkaar te krijgen, wordt een stelsel ontwikkeld voor toetsing op relevante aspecten van kwaliteit van het eindproduct door een onafhankelijke marktpartij. Een effect van deze wet kan zijn dat de bouwtaken rondom vergunningverlening en toezicht bij gemeenten afnemen. De rol van de gemeente verschuift van technisch toetser naar regisseur van planprocessen. De OMWB verzorgt voor provinciale inrichtingen de vergunningverlening, het toezicht en handhaving op de bouwregelgeving. Ook voert de OMWB voor enkele gemeenten totaal-sloop (verzoektaak) uit.

2.2 Vanuit beleid naar uitvoeringsprogramma

2.2.1. Informatiegestuurd en risicogericht werken

Op 12 oktober 2018 heeft het Algemeen Bestuur het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK) vastgesteld. Het GUK beschrijft de algemene uitgangspunten die door de OMWB worden gehanteerd bij de uitvoering van de VTH-milieutaak. Risicogericht werken en programmeren is hierbij het centrale uitgangspunt. De OMWB en de deelnemers maken de beweging van taakgericht naar probleem- en risicogericht werken. Dit houdt in dat inhoudelijke keuzes worden gemaakt op grond van een risicoanalyse en dat beschikbare middelen worden ingezet waar de risico's voor veiligheid, gezondheid, milieu en leefbaarheid hoger zijn. Data dient als basis voor het bepalen van de risico's.

Door de digitalisering komen er grote hoeveelheden data beschikbaar. Die data kan helpen bij het:

- beantwoorden van maatschappelijke vragen (Omgevingswet)
- maken van keuzes in een specifiek dossier (risicogericht werken, brancheplannen)
- signaleren van trends en het - op termijn - doen van voorspellingen (informatiegestuurd)
- efficiënter en effectiever werken door het combineren van data
- output en outcome gericht werken
- ontwikkelen van nieuwe producten en diensten
- bevorderen van de samenwerking met andere partners

Binnen de OMWB worden er al enkele jaren stappen gezet in het informatiegestuurd werken, bijvoorbeeld in de brancheaanpak en de ketenaanpak. De verwachting is dat het inzetten van informatie voor een betere kwaliteit, meer efficiëntie en meer inzicht zal zorgen. Dit wordt programmatisch opgepakt en geborgd binnen de organisatie. Samenwerking met de deelnemers en samenwerkingspartners, zoals de (Brabantse) omgevingsdiensten, veiligheidsregio, GGD en waterschappen maakt daar natuurlijk deel van uit. De start van het Brabantse Omgevingslab (BOD) samen met de ODZOB, ODBN en provincie is daarvan een goed voorbeeld.

Met de branche- en ketenaanpak wordt invulling gegeven aan informatiegestuurd en risicogericht werken. Doel van de branche- en ketenaanpak is schadelijke effecten vanuit de branches en ketens op de leefomgeving te voorkomen. Nevendoel van ketenaanpak is milieucriminaliteit in een vroegtijdig stadium te herkennen en op te treden. Inzicht en grip op ketens, zoals asbest, grond- en meststromen en andere afvalstoffen is daarbij noodzakelijk. Onlosmakelijk onderdeel van deze aanpak is dataverzameling. Door het registreren van de juiste data kunnen resultaten geanalyseerd worden. Op basis van deze analyse kan een uitspraak gedaan worden over de effecten van het uitgevoerde werk.

Door een goede analyse van risico's en effecten van uitgevoerd werk kunnen de juiste inhoudelijke keuzes gemaakt worden voor de inzet van middelen en het te kiezen instrumentarium voor het vervolg. Op deze manier kan de beleidscyclus gesloten worden. Aan de voorkant wordt nagedacht over de te verzamelen data. Bij de uitvoering van de VTH-werkzaamheden wordt deze data op een uniforme wijze geregistreerd, waarna de resultaten geanalyseerd kunnen worden. Hierbij wordt ook heel bewust de samenwerking met onze partners gezocht. Elke dienst heeft vanuit de aard van de werkzaamheden data tot zijn beschikking. Het slim koppelen van deze data kan tot nieuwe inzichten leiden waardoor instrumenten doelmatiger kunnen worden ingezet. Het gaat uiteindelijk om de voor die situatie ideale mix van in te zetten instrumenten.

Een voor de OMWB nieuw instrumentarium is het opzetten van ketenanalyses. Hierdoor kunnen we aan de voorkant nog beter inzicht geven in de risico's binnen bepaalde ketens en voor de branches binnen deze ketens. Tevens heeft de OMWB zich ingezet om uitvoering te geven aan "Diepgaand Administratief Toezicht". De verbinding van brancheaanpak aan ketengericht milieutoezicht geeft de OMWB en haar partners inzicht in de eventuele problematiek. Dit maakt dat de OMWB nog gericht toezicht kan houden, wat efficiënter, maar zeker ook effectiever is.

2.2.2. Uitvoeringskaders

De OMWB is een organisatie voor milieu en duurzaamheid, die in opdracht van de provincie en gemeenten taken realiseert. We voeren deze hoofdzakelijk wettelijke taken deels in (onder)mandaat namens de deelnemers uit. De beleidskaders voor deze uitvoering worden door de deelnemers als volgt bepaald:

1. Voor de toezicht- en handhavingstaak bepaalt elke deelnemer in een beleidsdocument (probleemanalyse en prioriteiten) de jaarlijkse doelstellingen. Daarbij wordt voldaan aan landelijke kwaliteitscriteria. Conform deze criteria wordt voor de toezicht- en handhavingstaken van deze deelnemers jaarlijks een handavingsuitvoeringsprogramma opgesteld. Dit, zoveel als mogelijk, op basis van een samenhangend systeem van evaluatiegegevens van de uitvoering van het programma in het voorgaande jaar, een probleemanalyse en prioritering, rekening houdend met de aard en het naleefgedrag van bedrijven.
2. Voor vergunningverlening en wettelijke taken op het gebied van de specialismen (bodem, geluid, etc.) zijn de wettelijke eisen (waaronder ook lokale regelgeving) maatgevend, tenzij specifieke beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd. Dit geldt eveneens voor de adviestaken. Voor de beleidstaken (ontwikkeling en uitvoering) zijn de lokale kaders leidend.

De OMWB streeft naar een uniforme wijze van uitvoering geven aan de wettelijke kaders op het gebied van milieu- en omgevingsrecht. Hierbij werken we samen met onze deelnemers aan meer uniformiteit van werkprocessen, samenwerking tussen vergunningverleners, toezichthouders en juristen en efficiëntie en effectiviteit van gekozen werkwijzen.

Voor een goede borging van de VTH-taken zijn onze uitgangspunten:

- *Verantwoordelijkheid en vertrouwen*: Veiligheid en milieu zijn primair de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven. Vertrouwen moet verdiend worden.
- *Risicogestuurd toezicht*: Toezicht vindt risicogestuurd plaats. Het meeste toezicht vindt plaats bij bedrijven met hoge risico's; minder toezicht vindt plaats bij bedrijven met een laag risico.
- *Prioritering preventief toezicht*: Frequentie en tijdsbesteding van toezicht worden bepaald door naleefgedrag, klachtenpatroon, oordeel toezichthouder/vergunningverlener, complexiteit en omgeving.
- *Actuele vergunningen*: Vergunningen van bedrijven moeten actueel en handhaafbaar zijn. Nieuwe wetgeving en richtlijnen worden tijdig geïmplementeerd.
- *Integrale benadering bedrijven*: Vergunningverlening, toezicht, handhaving, externe veiligheid en andere specialismen werken samen in hun benadering van bedrijven. Bedrijven worden in hun omgeving gezien.

De basis voor het programma is het basistakenpakket, de MWB-norm, de aan-geleverde werkprogramma's van gemeenten en provincie, de afspraken met de andere Brabantse omgevingsdiensten en de afspraken voor de landelijke uitvoering Brzo- en RIE4-taken (Brzo-OD's).

2.2.3. Opbouw programma

De programmabegroting bestaat uit 4 programmadelen:

- Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving
- Programmadeel 2: adviezen en projecten
- Programmadeel 3: collectieve taken
- Programmadeel 4: overige exploitatiekosten

De programmaonderdelen worden hieronder nader toegelicht.

Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. Voor dit programmadeel vormt de in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 15 december 2017 vastgestelde MWB-norm samen met het GUK en het LPF voor de niet-inrichting gebonden taken de basis. De kaders van de MWB-norm en de NIG-taken zijn leidend voor de uitvoering van de wettelijke basistaken.

Voor ongeveer 33.000 inrichtingen, waarvan ruim 7.500 basistaakbedrijven, verschillende evenementen en het buitengebied:

- verleent de OMWB jaarlijks circa 600 vergunningen
- beoordeelt de OMWB circa 1.500 meldingen
- voert de OMWB circa 5.200 controles uit

Hieruit vloeien bezwaar- en beroepsprocedures, handhaving (circa 600 handhavingszaken) en strafrechtelijke onderzoeken voort. Van de circa 8.500 milieuklachten en ongewone voorvallen, wordt in de regel 35 procent binnen en 65 procent buiten kantoor tijd ingediend. Naast de controles bij bedrijven beoordelen we ook meldingen in het kader van het *Besluit bodemkwaliteit* en in het kader van asbest en houden we toezicht op basis van deze meldingen.

Programmadeel 2: adviezen en projecten

In programma 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de adviestaken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten de (milieu)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld Brzo, geluid, bodem, (afval)water, lucht, asbest, communicatie, juridische zaken, bouwtaken, ruimtelijke-planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid, energie en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag, zijn onderdeel van beleidsambities of bieden de opdrachtgever toegevoegde waarde. In 2021 verwachten we op basis van uitgevoerde werkprogramma's van voorgaande jaren verzoeken en vragen voor onderzoek en advies af te handelen op het terrein van:

- het verbod op asbestdaken
- milieuadvisering voor RO
- energie
- aanleg van gesloten bodem- en energiesystemen
- onderzoek en advies afvalwater
- toezicht afvalwater bij horeca
- programma luchtkwaliteit, preventieve geluidsmetingen en onderzoek naar de aanwezigheid van legionella in koeltorens
- implementatie en doorontwikkeling van GIS en onderhoud en eventuele uitbreiding e-noses-netwerk
- begeleiding in de voorbereiding op de Omgevingswet

Programmadeel 3: collectieve taken

Het programma voor de collectieve taken, inclusief resultaatverplichtingen, wordt jaarlijks door de deelnemers vastgesteld. Jaarlijks wordt samen met de klankbordgroep bestaande uit deelnemers het collectieve takenprogramma opgesteld en gemonitord. Alle onderdelen (activiteiten en projecten) in het programma worden met duidelijke kaders projectmatig uitgevoerd. Aan de hand van voortgangsrapportages worden de deelnemers geïnformeerd.

Het programma bestaat grofweg uit twee onderdelen, namelijk: structurele onderwerpen en incidentele onderwerpen.

De structurele onderwerpen bestaan uit:

- opstellen en monitoren van het programma
- klachten- en crisisorganisatie, inclusief de 24/7 bereikbaarheid
- de BPO projecten
- (bestuurlijke) samenwerking met partners, zoals OM, veiligheidsregio, waterschappen en andere omgevingsdiensten
- data ontwikkeling ten behoeve van informatiedelen en risicogericht werken

De meer incidentele projecten hebben betrekking op:

- het voorbereiden van ketengerichte aanpak
- het voorbereiden van de branchegerichte aanpak
- programma Omgevingswet
- programma Bodem

Programmadeel 4: overige exploitatiekosten

In programma 4 zijn de werkzaamheden die buiten voorgaande programma's vallen, ondergebracht. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers via derden. Het betreft hier onder andere de kosten voor luchtkwaliteitsmetingen, laboratoriumkosten en kosten van e-noses. Ook subsidieprojecten zijn in dit programma opgenomen. De kosten van de levering alsmede de incidentele kosten (kosten om te komen tot contractafspraken) en structurele kosten (kosten voor coördinatie en bedrijfsvoering) van de organisatie worden aan de deelnemers doorbelast.

2.3 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording voor Provincies en Gemeenten (BBV) bepaalt dat in de Begroting en jaarrekening paragrafen worden opgenomen waarin de beleidslijnen en de -realisatie zijn vastgelegd voor een aantal beheersmatige aspecten van de organisatie. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de jaarrekening staan, inzichtelijk worden gemaakt voor het bestuur. Het BBV benoemt zeven verplichte paragrafen, deze zijn voor onze dienst niet allemaal relevant.

De voor de omgevingsdienst van toepassing zijnde paragrafen zijn:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Financiering
3. Bedrijfsvoering (inclusief rechtmatigheid)

2.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf worden de risico's beschreven en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Enerzijds wordt verantwoording afgelegd over het beheer van de risico's in eerdere jaren, anderzijds is de risicoparaagraaf toekomstgericht.

Begripsomschrijving

Een risico is een kans op een optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet is voorzien in de (meerjaren)begroting. Met name de negatieve gebeurtenissen worden opgenomen in de risicotabel, als onderbouwing naar het benodigde weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de OMWB heeft om niet-begrote kosten op te vangen (BBV artikel 11). Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico-inschatting en de bereidheid van het bestuur om deze risico's al dan niet te lopen. Om te voorkomen dat bij niet afgedekte risico's ingrijpende (organisatie)wijzigingen noodzakelijk

zijn, is een afdoende weerstandsvormogen voor de OMWB gewenst. De OMWB streeft een voldoende weerstandscapaciteit na. Dat betekent een weerstands-ratio tussen 1,0 en 1,4.

Beleid risicomangement

Risicomangement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen. Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico's kunnen gedragen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

De wijze waarop met risico's wordt omgegaan kent de volgende alternatieven:

- Vermijden (bijvoorbeeld: stoppen met bepaalde activiteiten);
- Beheersen (bijvoorbeeld: maatregelen treffen door processen, procedures of organisatiecultuur aan te passen);
- Overdragen (bijvoorbeeld: verzekering afsluiten of activiteit uitbesteden);
- Accepteren.

De OMWB heeft middels de uitvoering van het Interne Controleplan zicht op risico's en dat moet leiden tot minimalisatie van de risico's, dan wel het treffen van tijdige maatregelen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen van een organisatie om de financiële gevolgen van de onderkende risico's te kunnen dekken: onbenutte ruimte in de reguliere Begroting, vrij aanwendbare reserves en eventuele stille reserves die te gelde kunnen worden gemaakt.

De OMWB beschikt over één reserve:

- *Algemene reserve*

De geraamde stand van de Algemene Reserve per 1-1-2021 bedraagt € 1.546.000.

Benodigde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel

De geïnventariseerde risico's met daarbij het ingeschatte maximum schade-bedrag en de inschatting van de kans op optreden, leveren gezamenlijk de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit op.

Geïnventariseerde risico's

In de Begroting 2020 zijn de volgende risico's geconstateerd:

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
1. Niet betalen facturen	200.000	25%	50.000
2. Arbitrage VVGB-gelden	750.000	30%	225.000
3. Ziekteverzuim	200.000	25%	50.000
4. Inhuur versus vast personeel	500.000	50%	250.000
5. Transitie	500.000	50%	250.000
6. Problematiek arbeidsmarkt	200.000	50%	100.000
7. Invoering MWB-norm	1.000.000	50%	500.000
8. Vennootschapsbelasting	100.000	25%	25.000
Totaal	3.450.000		1.450.000

Om tot een goede risico inschatting te komen voor 2021, is bovenstaande lijst geëvalueerd. Dit heeft er voor gezorgd dat de volgende risico's niet meer worden aangemerkt in 2021.

1. Niet betalen facturen

Wij hebben geconstateerd dat het niet betalen van facturen door verschillen in inzicht tussen opdrachtgevers en opdrachtnemer de afgelopen jaren nagenoeg nihil is geworden. Hierdoor vormt dit geen risico meer in 2021.

2. Arbitrage VVGB-gelden

Het arbitragetraject is inmiddels afgewikkeld, derhalve vormt dit geen risico meer.

3. Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is afgelopen jaren afgenomen; voor 2021 is de streefwaarde 4,5%, hetgeen een realistisch percentage is. In de Begroting 2021 is met dit percentage dan ook rekening gehouden. Hierdoor vormt dit geen risico meer voor 2021.

7. Invoering MWB-norm

Als gevolg van de invoering van de MWB-norm hebben deelnemers die boven de norm zitten de mogelijkheid om af te schalen. Voor dit risico is in 2020 € 1.000.000 aangehouden met een kans van 50%. Door deels een flexibele schil aan te houden hoeft dit geen (structureel) risico te zijn. Minder omzet is dan ook minder personeel. Derhalve vormt dit voor 2021 geen risico meer.

8. Vennootschapsbelasting

De Belastingdienst heeft bepaald dat over een beperkt deel van de activiteiten van de OMWB vennootschapsbelasting betaald moet worden. In 2019 is voor de jaren 2016, 2017 en 2018 de aangifte reeds ingediend, de kosten hiervan bedroegen respectievelijk € 1.757, € 1.101 en € 292. In 2020 wordt de aangifte over 2019 ingediend; hiervoor is voorzichtigheidshalve een bedrag gereserveerd van € 3.000. Gezien bovenstaande is het risico inzake de vennootschapsbelasting ultimo 2019 niet meer in de risicoparaagraaf opgenomen.

Actualisatie in het kader van de ontwikkelingen in 2020

Voor 2021 is de risico-inventarisatie geactualiseerd. Dit leidt tot de volgende risico's:

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
4. Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5. Transitie	500.000	50%	250.000
6. Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9. COVID-19	1.000.000	50%	500.000
Totaal	2.600.000		1.475.000

Toelichting op de risico's 2021

4. Inhuur versus eigen personeel

In de Begroting van de OMWB geldt als uitgangspunt dat de taken in beginsel worden verricht door eigen personeel. Echter, in verband met de situatie op de arbeidsmarkt is het nog niet mogelijk om op korte termijn het personeelsbestand op het niveau van de Begroting te krijgen. Het vaste personeelsbestand gebaseerd op 308.000 declarabele uren is 228 FTE (besluit Algemeen Bestuur in 2017). Op dit moment is de vaste formatie circa 213 FTE. Dit betekent dat we afhankelijk zijn van de inhuur van derden voor de uitoefening van de taken. Deze externe inzet is duurder dan de uitvoering met eigen personeel. Vandaar dat dit is opgenomen in de risicotabel.

Maatregelen

Dit risico is te ondervangen door aanneming van eigen personeel. In 2019 en 2020 is samen met de twee andere Omgevingsdiensten van Noord-Brabant gestart met initiatieven om onze positie op de arbeidsmarkt te verbeteren.

5. Transitie organisatie

De eisen die aan onze organisatie en medewerkers worden gesteld veranderen snel. Dit is aan de ene kant gericht op de inhoud van het werk, aan de andere kant zien we dat ook andere vaardigheden worden

gevraagd. In de opleidingen wordt hier volop aandacht aan besteed. Medewerkers zullen hun rol binnen de organisatie kunnen oppakken. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Het risico dat hiermee samenhangt wordt ingeschat op € 500.000 met een kans van maximaal 50%. Dit risico is gelijk gebleven aan vorig jaar, als gevolg van de verdere doorontwikkeling van de organisatie.

Maatregelen

Het uitvoeren van een correct en zorgvuldig personeelsbeleid, waaronder een adequaat opleidingsprogramma.

6. Problematiek arbeidsmarkt

In aanvulling op punt 4 hierboven wordt het volgende opgemerkt: omdat de vaste formatie nog niet op juiste peil is werken wij naast inhuur in toenemende mate ook met trainees en ook net afgestudeerden die wij in dienst nemen. Deze jonge nieuwe collega's moeten wij opleiden on the job. Dat doen wij in een periode van circa 2 jaren. In de eerste twee jaren zijn deze collega's nog niet volledig declarabel (eerste jaar 950 uren, tweede jaar 1150 uur, vanaf het derde jaar volledig declarabel, dat is 1.350 declarabele uren). De begeleiding geschiedt door eigen collega's van de dienst. In verband met deze noodzakelijke aanpak hebben wij een tijdelijk productietekort in termen van declarabiliteit. Het maximale risico in verband hiermee is € 700.000.

Maatregelen

Strakke budgettering en margesturing zijn maatregelen om dit risico in voldoende mate te mitigeren.

9. COVID-19

In februari 2020 heeft de uitbraak van het COVID-19 virus plaatsgevonden, welke een enorme impact heeft op ons allemaal. Hoe groot de financiële impact uiteindelijk zal zijn is nu nog niet te bepalen. Onze organisatie loopt thans geen risico qua continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie terdege en nemen maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Desondanks houden wij rekening met productieverlies en/of minder opdrachten. Uitgaande van een omzet van circa € 34 miljoen met circa 3%.

Beoordeling beschikbaar weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt per ultimo 2021 € 1.546.000. Uitgaande van het actuele risicoprofiel van € 1.475.000 is de weerstandsratio 1,05. Dit is gekwalificeerd als 'voldoende'. In de Begroting 2020 bedroeg de weerstandsratio 1,02. Als gevolg van o.a. de afwikkeling van Arbitrage VVGB-gelden, terugdringen van het ziekteverzuim en niet betalen van de facturen, is het weerstandsvermogen in 2021 toegenomen.

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend:

$$\text{€ } 1.546.000 / \text{€ } 1.475.000 = 1,05$$

Risicoprofiel is 'voldoende'.

Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Voor de toelichting inzake risicomanagement wordt verwezen naar paragraaf 2.3.1 onder 'Beleid risicomanagement'.

Normering weerstandsvermogen

Conform het BBV is het verplicht om op basis van risico-inschatting een kwalificatie te geven van de omvang van het weerstandsvermogen. Dat is hierboven toegelicht. Voor de normering van het weerstandsvermogen in relatie tot de deelnemers heeft het Algemeen Bestuur besloten een model vast te stellen dat erop neerkomt dat 5% van het (begrotings-/jaarrekening-)totaal van de exploitatierekening wordt aangehouden als weerstandsvermogen. Daarbij wordt een onder- en een bovengrens gehanteerd van respectievelijk 4% en 6%. Binnen deze bandbreedte is het weerstandsvermogen toereikend vanuit de optiek van het Algemeen Bestuur.

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een aantal verplichte kengetallen moet worden opgenomen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie.

Tabel: financiële kengetallen

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	-5,9%	-8,4%	-8,1%
Solvabiliteitsratio	40,2%	31,5%	31,3%
Structurele exploitatieruimte	-3,0%	-0,1%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote (en netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen)

Het BBV schrijft hier feitelijk twee kengetallen voor. Vanwege het ontbreken van verstrekte leningen zijn de twee kengetallen voor de OMWB identiek. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend die op hun beurt weer jaarlijks worden afgelost. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn.

Solvabiliteitsratio

Met de solvabiliteit wordt aangegeven hoe groot het aandeel is van het eigen vermogen in het totaal van de passiva. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie.

Structurele exploitatieruimte

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in de reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende Begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserve) van het betreffende jaar. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

2.3.2. Financiering

In de financieringsparagraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de financieringsfunctie. Dit zijn de activiteiten die te maken hebben met het aantrekken en beheren van de financiële middelen. De paragraaf is verplicht bij de Begroting en jaarrekening en hangt samen met de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido). De uitvoering van de financieringsfunctie dient uitsluitend de publieke taak. Het beheer is risicomijdend en mede gericht op het voldoen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Schatkistbankieren

Overheden mogen sinds 2014 tegoeden uitsluitend bij het Rijk of andere decentrale overheden wegzetten. Dit is primair bedoeld om de staatsschuld terug te dringen. De OMWB heeft gedurende het gehele boekjaar 2019 te maken gehad met overschotten aan liquide middelen. Deze overschotten zijn dagelijks afgeroomd naar de schatkist. Op de lopende rekening blijft steeds maximaal € 250.000 beschikbaar. Hiermee blijft de OMWB binnen de vastgestelde limiet.

Wet Fido

De OMWB moet rekening houden met twee normen op het gebied van financiering: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Met de kasgeldlimiet stelt de wet Fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen is 8,2% van het begrotingstotaal van de primitieve Begroting.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet komen de volgende posten in aanmerking:

- de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van minder dan één jaar
- de schuld in rekening-courant
- de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden
- overige geldleningen die geen onderdeel zijn van de vaste schuld

Deze posten worden verminderd met het gezamenlijk bedrag van:

- de contante gelden in kas
- de tegoeden in rekening-courant
- de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar

Rentevisie

Hoewel de investeringen qua omvang beperkt zijn, is het voor verantwoorde financieringsbeslissingen vereist om een goede inschatting van de renteontwikkelingen te maken. Onderscheiden worden rente voor kortlopende leningen (< 1 jaar) en rente voor langlopende leningen (≥ 1 jaar). De ontwikkeling van de korte rente is afhankelijk van de inflatie.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten voor het renterisicobeheer:

- geen overschrijdingen van de renterisiconorm conform de Wet financiering decentrale overheden;
- afstemming van nieuwe leningen/uitzettingen op de financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- maximale afstemming van de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet stelt de Wet Fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen is 8,2% van het begrotingstotaal.

2.4 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de beleidsvoornemens voor de bedrijfsvoering. Naast de reguliere activiteiten zijn voor bedrijfsvoering vanuit het primaire proces een aantal majeure ontwikkelingen relevant:

- *De organisatieontwikkeling van de OMWB*

Met als basis een excellente uitvoering streeft de OMWB naar het vergroten van het adaptief vermogen in relatie tot ontwikkelingen in de leefomgeving en de ontwikkeling van datagericht werken;

- *De omgevingswet*

Deze ingrijpende wetswijziging heeft binnen de bedrijfsvoering op meerdere plaatsen effect op de werkzaamheden, onder andere het Digitaal Stelsel Omgevingswet;

- *De vernieuwing informatievoorziening*

Na de vervanging van de diverse systemen in 2019 en het aanpassen van werkwijzen is in 2020 de informatievoorziening doorontwikkeld. Denk aan ontwikkelingen als Business Intelligence (BI), informatiegestuurd werken en Datawarehousing. Deze vernieuwing krijgt in 2021 een vervolg.

Naast deze majeure ontwikkelingen dient de basis van bedrijfsvoering op orde te zijn en te blijven. Deze basis blijft op orde indien we:

- investeren in medewerkers van de afdeling middels opleidingen;
- de (interne) klantvraag als een sturingsmechanisme hanteren;
- streven naar leverancierstevredenheid.

De afdeling zal in haar uitgewerkte plannen voor 2021 deze elementen verder uitwerken.

De organisatie is gebaat bij een afdeling bedrijfsvoering die de basis administratieve processen in de grip heeft, de organisatie (mede) in control houdt en adviseert op PIOFACH terrein. Naast deze reguliere werkzaamheden staan de volgende majeure inhoudelijke projecten voor 2021 op het programma.

Informatietechnologie

In 2019 en 2020 is een belangrijke transformatie en vernieuwing gerealiseerd in het ICT-landschap van de OMWB. Zodat we volledig digitaal, rechtmatig en archiefwaardig kunnen werken en klaar zijn voor toekomstige ontwikkelingen.

Het jaar 2021 zal in het teken staan van:

De aanbesteding van de IT-architectuur

In 2019 is duidelijk geworden dat de koers van ICT-leverancier Equalit niet meer past bij de koers van de OMWB. Het contract is per 1 januari 2020 opgezegd, de expiratedatum van het contract is 1 januari 2022.

De aanbesteding om te komen tot een nieuwe IT-leverancier zal Q1 van 2021 afgerond zijn. De transitie naar een nieuwe IT-leverancier is een ingrijpend traject dat een projectmatige aanpak vereist. Op dit moment is de hoogte van de transitiekosten nog niet duidelijk, er wordt in de exploitatie een extra begrotingspost van € 200.000 opgenomen. In 2022 zal hier naar verwachting nazorg op plaats vinden. Verder zal

in 2022 en later verder ingezet worden op data-ontwikkeling voortvloeiend uit de Omgevingswet.

De nieuwe IT-architectuur moet leiden tot een (betere) basis voor de data-ontwikkeling, waarbij veiligheid van data een belangrijke voorwaarde is.

Digitaal Stelsel Omgevingswet

In 2021 zal doorgebouwd moeten worden op de basis die in 2020 in Squit 20/20 is gelegd, en dan met name op het Omgevingsdossier. Deze ontwikkeling zal een belangrijke impact hebben op de informatievoorziening voor samenwerking met de deelnemers en de ketenpartners. Belangrijkste onderwerpen:

- Doorontwikkeling tot een integrale objecten- en activiteitenregistratie;
- Nieuwe digitale opbouw van documenten en dossiers, mede gebaseerd op thema's binnen de Omgevingswet en verdere specificering daarvan;
- (Gestandaardiseerde) gegevensuitwisseling met ketenpartners.

Informatievoorziening

In 2021 is het DataWareHouse volledig operationeel. Naast de basisinformatievoorziening zal 2021 in het teken staan van het opbouwen, verrijken en verstrekken van data in het kader van informatiegestuurd werken.

Human Resource Management

De Omgevingswet zal in 2021 worden voorbereid. Deze wet vraagt van onze medewerkers een actievere opstelling als adviseur. Dit betekent het ontwikkelen van het zittend personeel (vaardigheden en competenties), alsook werven van nieuw personeel.

Op grond van het bovenstaande richt HR zich in 2021 op:

Opleiden en ontwikkelen

We nemen onze medewerkers mee in de Omgevingswet en de daarmee samenhangende veranderingen. We investeren veel in talentontwikkeling om te blijven voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.2, deze criteria zijn verankerd in de uitvoeringsregeling Omgevingswet.

Employer branding/employee journey

In 2019/2020 hebben we de instrumentenmix aangepast voor het aantrekken en behouden van personeel. In 2021 komen de eerste resultaten van deze aanpassingen beschikbaar en in 2021 bouwen we hierop verder.

Financiën en Control

De rode draad voor het team Financiën en Control is de organisatie en externe partners te ondersteunen met een goede financiële informatievoorziening en risicomanagement. Projecten die in 2021 eruit springen zijn:

Herijking MWB-norm

De MWB-norm is nu enige jaren de basis voor de bekostiging vanuit de deelnemers. De bestuurlijke afspraak is dat de MWB-norm herijkt wordt. Deze herijking zal in 2021 plaatsvinden.

Financieel beleid

Een actueel beleid is een randvoorwaarde voor een goede bedrijfsvoering, advisering en P&C-producten. We houden dit beleid actueel en waar het Algemeen Bestuur de regels moet vaststellen, zullen we dit vroegtijdig aan het Algemeen Bestuur ter besluitvorming voorleggen.

Interne controle

Binnen de OMWB is een Intern Controleplan vastgesteld. Hierin zijn de belangrijkste financiële processen uitgewerkt op basis van een risicoanalyse. Inmiddels is de interne controle een vast onderdeel van het team Financiën en Control. Vanuit de interne controle zijn de meest risicovolle processen gecontroleerd. Met de hieruit voortkomende bevindingen kunnen we tijdig bijsturen.

Facilitair

Het contract met de verhuurder Unifore van het pand aan de Spoorlaan loopt per 1-1-2023 af. Eind 2020 wordt een aantal scenario's uitgewerkt, die in 2021 moeten leiden tot een definitieve invulling van de toekomstige huisvesting en de daarbij behorende uitvoeringsconsequenties.

3.

Financiële Begroting

3.1 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

Algemeen

De exploitatiebegroting bevat de verwachte baten en lasten voor het boekjaar 2021. Daarbij is de Kaderbrief 2021 als uitgangspunt gehanteerd. Aangezien de Begroting 2021 in dezelfde periode is opgesteld als de jaarrekening 2019 is zoveel mogelijk met deze actuele kennis rekening gehouden.

De financiële uitgangspunten zijn vermeld in paragraaf 1.2 "Financiële uitgangspunten", hetgeen een samenvatting is uit de eerder met het bestuur gedeelde Kaderbrief 2021.

Geprognosticeerde begin- en eindbalans voor het begrotingsjaar

Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 4.4 "toelichting op de meerjarenraming". Daar zijn, voor een betere vergelijking, de betreffende bedragen afgezet tegen de meerjarencijfers tot en met 2024.

Investerings/verloop van de reserves en voorzieningen

De voorgenomen investeringen zijn meerjarig toegelicht onder paragraaf 4.3, inclusief een berekening van de daarbij behorende afschrijvingen. Ook voor de reserves is een meerjarig overzicht opgenomen.

In bijlage 2 is het verloop van de reserves weergegeven. De OMWB heeft geen voorzieningen.

3.2 Overzicht kosten van Bedrijfsvoering

Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering afzonderlijk worden begroot en verantwoord. De totale kosten van bedrijfsvoering voor de gehele organisatie worden aan de lastenkant in één overzicht gepresenteerd. Volgens de definitie van het BBV worden tot de bedrijfsvoering gerekend "Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces".

Gelet op deze definitie worden de volgende kosten tot de bedrijfsvoering gerekend:

- leidinggevenden primair proces
- bestuurszaken en bestuursondersteuning
- managementondersteuning primair proces
- financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie
- informatievoorziening en automatisering, m.u.v. direct toe te rekenen kosten
- HRM
- facilitaire zaken en DIM
- inkoop
- juridische zaken
- interne en externe communicatie

In het exploitatieoverzicht 2021 zijn de kosten van bedrijfsvoering afzonderlijk gepresenteerd.

3.3 Het bedrag voor onvoorzien

Evenals in voorgaande begrotingen is vanuit het Dagelijks Bestuur voor 2021 een bedrag voor onvoorzien opgenomen van € 150.000. Dit bedrag wordt toe-reikend geacht.

3.4 Begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024

Het overzicht van baten is als volgt:

	Baten bedragen x € 1.000			Meerjarenraming		
	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	2022	2023	2024
Programmadeel 1: Vergunningverlening, Toez. en Handhaving	20.396	19.656	20.488	21.027	21.485	21.953
Programmadeel 2: Advies en Projecten	6.639	8.958	9.687	9.913	10.129	10.350
Programmadeel 3: Collectieve taken	1.510	1.556	1.510	1.546	1.579	1.614
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	3.368	1.390	2.693	2.756	2.816	2.877
Programmadeel 4: Overige exploitatiebaten	498	1.184	523	535	547	559
Totaal baten	32.411	32.744	34.901	35.777	36.556	37.354
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	958-	23-	0-	12	110	125
Stortingen reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves	1.657	23	-	-	-	-
Totaal reserves	1.657	23	-	-	-	-
Totaal baten	34.068	32.767	34.901	35.777	36.556	37.354
Gerealiseerd resultaat	699	0	0	12	110	125

Het overzicht van de lasten Primair proces is als volgt:

	Lasten bedragen x € 1.000			Meerjarenraming		
	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	2022	2023	2024
Primair proces						
Personele kosten						
Lonen & salarissen	16.209	18.351	18.630	19.095	19.535	19.984
Reiskosten	342	574	354	360	366	372
Overige personele kosten	240	142	248	252	257	261
Personeel niet in loondienst	3.861	2.380	2.268	2.018	2.064	2.111
Detacheringsinkomsten	107-	-	-	-	-	-
Totaal Personele kosten	20.544	21.447	21.500	21.725	22.222	22.728
Afschrijvingen						
Afschrijvingen	69	235	254	227	154	166
Totaal Afschrijvingen	69	235	254	227	154	166
Huisvesting en organisatiekosten						
Huisvesting en facilitaire kosten	31	199	202	206	209	214
Tractie	49	81	82	84	85	87
Automatisering	4	124	-	-	-	-
Totaal Huisvesting en organisatiekosten	84	404	284	290	294	301
Kosten primaire werkzaamheden verricht door derden						
Laboratoriumkosten	1.431	600	1.480	1.505	1.531	1.557
Milieumetingen	524	506	523	532	541	550
SSIB	-	-	-	-	-	-
Luchtkwaliteitsmetingen/ E-noses	-	78	-	-	-	-
Overige kosten	-	-	-	-	-	-
Totaal kosten primaire werkzaamheden verricht door derden	1.956	1.184	2.002	2.037	2.072	2.107
Algemene kosten						
Implementatie Omgevingswet i.s.m. deelnemers	-	-	-	400	400	400
Totaal Algemene kosten	-	-	-	400	400	400
Totaal lasten	22.653	23.270	24.040	24.679	25.142	25.703

Het overzicht van de lasten Bedrijfsvoering is als volgt:

	Lasten bedragen x € 1.000			Meerjarenraming		
	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	2022	2023	2024
Bedrijfsvoering						
Personele kosten						
Lonen & salarissen	3.545	4.721	5.331	5.464	5.589	5.718
Reiskosten	234	-	242	246	251	255
Overige personele kosten	676	837	949	965	981	998
Personeel niet in loondienst	1.784	-	-	-	-	-
Detacheringsinkomsten	-	-	-	-	-	-
Totaal Personele kosten	6.239	5.558	6.522	6.675	6.821	6.971
Afschrijvingen						
Afschrijvingen	76	-	-	-	-	-
Totaal Afschrijvingen	76	-	-	-	-	-
Huisvesting en organisatiekosten						
Huisvesting en facilitaire kosten	905	1.034	1.053	1.071	1.089	1.107
Algemeen beheer	490	489	498	506	515	524
Automatisering	2.824	2.266	2.633	2.678	2.723	2.769
Totaal Huisvesting en organisatiekosten	4.219	3.789	4.184	4.255	4.327	4.400
Algemene kosten						
Huis op Orde	-	-	-	-	-	-
Uitbetalen resultaat	-	-	-	-	-	-
Databeheer	-	-	-	-	-	-
Totaal Algemene kosten	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten Bedrijfsvoering	10.534	9.347	10.706	10.930	11.148	11.371
Overig						
Rentekosten	-	-	-	-	-	-
Afwikkeling VVGB	134	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	150	150	150	150	150
Vennootschapsbelasting	6	-	5	5	5	5
Overige kosten	42	-	-	-	-	-
Subtotaal Overig	182	150	155	155	155	155
Totaal lasten Overig	182	150	155	155	155	155
Totaal lasten	33.368	32.767	34.901	35.765	36.446	37.229

Op grond van het BBV wordt inzicht verschaft in de structurele en incidentele baten en lasten voor de OMWB. In het volgende overzicht wordt dit weergegeven (bedragen x € 1.000):

	2021		2022		2023		2024	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Structureel	34.901	34.701	35.777	35.765	36.556	36.446	37.354	37.229
Incidenteel	-	200	-	-	-	-	-	-

4.

Toelichting op de Begroting 2021

4.1 Toelichting op de baten

De baten van de OMWB bestaan voor het grootste deel uit bijdragen van onze deelnemers voor diensten en producten die zij afnemen. De baten zijn gebaseerd op de omvang van de werkprogramma's 2020. Daarbij zien we een aanzienlijke toename van het aantal verzoektaken de laatste jaren. In bijlage 1 zijn de bijdragen voor 2021 gespecificeerd per deelnemer weergegeven.

Vaststellen tarieven

Op basis van de exploitatiebegroting zijn de gemiddelde kosten per tariefgroep en de uurtarieven te berekenen. Deze tarieven zijn in bijlage 4 weergegeven. In de Begroting 2021 is bij de baten rekening gehouden met een stijging van 2,68% (dit is een gewogen percentage gebaseerd op de stijging van de loonkosten 2,9% en de materiële budgetten van 1,8%). Deze 2,68% is doorberekend in de uurtarieven. Het gemiddelde tarief voor 2021 bedraagt afgerond € 94,70 (tarief 2020 € 92,20).

4.2 Toelichting op de lasten

Voor de Begroting 2021 worden de ramingen van de kosten vergeleken met die van 2020. Het gaat hierbij om wijzigingen die van structurele aard zijn. Waar nodig zijn de verschillen nader toegelicht, eerst voor primair proces en vervolgens voor bedrijfsvoering.

Personele kosten Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Primair proces		
Personele kosten		
Salarissen	18.351	18.630
Reiskosten	574	354
Overige personele kosten	142	248
Inhuurbudgetten	2.380	2.268
Detacheringsinkomsten	-	-
Subtotaal Personele kosten	21.447	21.500

De stijging in de salariskosten van € 279.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

- Voor de indexering is rekening gehouden met 2,9% voor 2021 (2020: 3,5%).

De reiskosten:

- In de Begroting 2020 zijn de reiskosten voor de hele organisatie onder het primair proces begroot. In 2021 zijn deze kosten verdeeld over primair proces en bedrijfsvoering.
- Voor wat betreft het budget zijn geen bijzonderheden te vermelden (index 1,8%).

De overige personeelslasten:

- Evenals de reiskosten, is in de Begroting 2020 de overige personeelskosten voor de hele organisatie onder het primair proces begroot. In 2021 zijn deze kosten verdeeld over primair proces en bedrijfsvoering.

De inhuurbudgetten:

- De formatie is gebaseerd op 228 FTE. Het werkaanbod is circa 27.000 uur hoger dan met de formatie bewerkstelligd kan worden, dit betreft circa 20 FTE. Aanvullend wordt een deel van de formatie ingevuld door inhuur als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. In totaal is € 2.268.000 aan inhuurbudget opgenomen.

Afschrijvingen Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Afschrijvingen		
Afschrijvingen	235	254
Subtotaal Afschrijvingen	235	254

Afschrijvingen:

- Meerjarig zijn de afschrijvingen in beeld gebracht bij het meerjareninvesteringsprogramma.

Huisvesting en organisatie Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Huisvesting en organisatie		
Huisvesting en facilitaire kosten	199	202
Tractie	81	82
Automatisering	124	-
Subtotaal Huisvesting en organisatie	404	284

De kosten van huisvesting en organisatie:

- Indexering van 1,8%;
- Voor de toelichting van automatiseringskosten, zie pagina 33.

Kosten primaire werkzaamheden verricht door derden Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Overige kosten		
Laboratoriumkosten	600	1.480
Milieumetingen	506	523
SSIB	-	-
Luchtkwaliteitsmetingen/ E-noses	78	-
Subtotaal Kosten primaire werkzaamheden verricht door derden	1.184	2.002

De kosten primaire werkzaamheden verricht door derden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- Indexering van 1,8%;
- De laboratoriumkosten zijn aanzienlijk hoger voor 2021 dan die voor 2020. Dit heeft te maken met enerzijds de gestegen laboratoriumkosten sec, anderzijds en vooral door het substantieel aantal toegenomen verzoeken voor laboratoriumonderzoeken. Overigens zijn deze kosten voor de OMWB budgettair neutraal, omdat tegenover de uitgaven inkomsten staan, via doorbelasting aan de opdrachtgevers die het onderzoek vragen. In het geraamde budget zijn overigens ook de kosten opgenomen voor luchtkwaliteitsmetingen en E noses.

Lasten Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Bedrijfsvoering		
Personele kosten		
Lonen & salarissen	4.721	5.331
Reiskosten	-	242
Overige personele kosten	837	949
Personeel niet in loondienst	-	-
Detacheringsinkomsten	-	-
Subtotaal Personele kosten	5.558	6.522
Afschrijvingen		
Afschrijvingen	-	-
Subtotaal Afschrijvingen	-	-
Huisvesting en organisatie		
Huisvesting en facilitaire kosten	1.034	1.053
Algemeen beheer	489	498
Automatisering	2.266	2.633
Subtotaal Huisvesting en organisatie	3.789	4.184
Algemene kosten		
Huis op Orde	-	-
Uitbetalen resultaat	-	-
Databeheer	-	-
Subtotaal Algemene kosten	-	-
Totaal lasten Bedrijfsvoering	9.347	10.706

De kosten van Bedrijfsvoering worden afzonderlijk in de Begroting verantwoord.

Deze stijging in de salariskosten van bruto € 610.000 wordt veroorzaakt door het splitsen van enkele teams uit een oogpunt van stuurbaar- en beheersbaarheid. Als gevolg hiervan stijgt het aantal leidinggevenden met 2. Daarnaast stijgt het aantal ondersteunende functies, beperkt overigens, om de continuïteit en stabiliteit in de primaire werkprocessen te waarborgen. De organisatorische kwetsbaarheden waarvan thans sprake is worden hierdoor weggelaten. Ter toelichting: de organisatie-bezetting was op onderdelen nog gebaseerd op circa 308.000 declarabele uren, terwijl we al 3 jaar te maken hebben met de realiteit van tenminste 330.000 declarabele uren.

Daarnaast kan het volgende nog worden opgemerkt; twee FTE's zijn van tijdelijke aard, in verband met het implementeren van de totale digitale vernieuwing van het VTH systeem. De inzet is deze beide functies m.i.v. 2023 weer te laten vervallen. Bovendien is een deel van de kosten declarabel.

De stijging in de automatiseringskosten wordt o.a. verklaard door de indexering op de materiële budgetten van 1,8%. Aanvullend vindt de voorbereiding op de wisseling van netwerkbeheerder plaats en de transitie naar Cloud-strategie.

De materiële kosten zijn geïndexeerd met 1,8%.

Overig Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021
Rentekosten	-	-
Afwikkeling VVGB	-	-
Onvoorzien	150	150
Vennootschapsbelasting	-	5
Subtotaal Overig	150	155
Totaal lasten Overig	150	155
Totaal lasten	32.767	34.901

Onvoorzien

Voor de verplichte post onvoorzien is vanuit het Dagelijks Bestuur in de Begroting een bedrag opgenomen van € 150.000. Dit bedrag is ongewijzigd ten opzichte van 2020 en wordt toereikend geacht.

4.3 (Vervangings-)investeringen 2021

In 2021 zal een aantal bedrijfsmiddelen opnieuw aangeschaft of vervangen moeten worden. Het uitgangspunt is dat het Algemeen Bestuur met het vaststellen van de Begroting 2021 goedkeuring verleent aan het onderstaande overzicht (vervangings-)investeringen.

Alleen investeringen groter dan € 10.000 worden geactiveerd. Vervangingen of aanschaffingen onder deze grens verantwoorden we in de exploitatie. Met het vaststellen van de Begroting worden ook de vermelde afschrijvings-termijnen voor investeringen vastgesteld. De afschrijvingen vinden plaats na ingebruikname het jaar volgend op de investering.

Investeringen Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Huisvesting	100	-	50	100	-
Communicatiemiddelen	-	-	200	-	-
Wagenpark	305	-	-	150	-
Technische apparatuur	75	-	-	75	-
Totaal	480	-	250	325	-

Bij vervanging van activa wordt nut en noodzaak afgewogen. Niet altijd kan vervanging plaatsvinden tegen de geraamde aanschafwaarden, wat betekent dat de werkelijke lasten afwijken van de in bovenstaande tabel opgenomen jaarlasten. Substantiële afwijkingen melden we in de bestuursrapportages.

Afschrijvingstermijnen

Bij investeringen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Tabel met de gehanteerde afschrijvingstermijnen	Jaren
Automatisering	5
Huisvesting	10
Communicatiemiddelen	3
Vervoersmiddelen	7
Technische apparatuur	15

4.4 Toelichting op de meerjarenraming

Algemeen

Naast de Begroting 2021 is een meerjarenraming tot en met 2024 opgenomen. Ook bevat de Begroting - op basis van het BBV - een geprognosticeerde begin- en eindbalans en een raming van de financiële gevolgen, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid.

De meerjarenraming is opgenomen in de overzichten in hoofdstuk 3. De meerjarenraming is opgesteld op basis van de cijfers 2021. Er heeft voor volgende jaren indexering plaatsgevonden. Het meerjarig ingroeimodel MWB-norm voor de inrichting gebonden taken is bijgesteld voor de toegroei naar het professioneel aanvaardbaar uitvoeringsniveau.

Geprognosticeerde begin- en eindbalans

Hierna is de geprognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming.

Alle bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Immateriële vaste activa	-	-	-	-
Materiële vaste activa	721	745	915	749
Financiële vaste activa	-	-	-	-
Totaal vaste activa	721	745	915	749
Openbare lichamen	-	-	-	-
Uitzettingen rijksschatkist	1.519	1.519	1.519	1.519
Overige vorderingen	-	-	-	-
Uitzettingen met looptijd < 1 jr	1.519	1.519	1.519	1.519
Liquide middelen (banksaldo)	250	250	250	250
Overige overlopende activa	3.309	3.284	3.486	3.797
TOTAAL ACTIVA	5.800	5.798	6.170	6.315

Passiva alle bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Algemene reserve	1.546	1.546	1.558	1.668
Bestemmingsreserve huisvesting	-	-	-	-
Bestemmingsreserve meetstations	297	297	297	297
Resultaat boekjaar vóór bestemming	-	12	110	125
Eigen vermogen	1.843	1.855	1.965	2.090
Voorzieningen	-	-	-	-
Vaste schulden	-	-	-	-
Vlottende schulden < 1 jaar	1.371	1.371	1.371	1.371
Overlopende passiva	2.586	2.571	2.833	2.854
TOTAAL PASSIVA	5.800	5.798	6.170	6.315

B

Bijlagen

Bijlage 1. Specificatie bijdrage per deelnemer 2021

Toelichting op de deelnemersbijdrage 2021 (gebaseerd op de MWB-norm):

Begroting Meerjarig				
Gemeente	P1	P2	P3	totaal
Alphen-Chaam	307.013	52.943	35.561	395.517
Altena	509.539	67.235	67.272	644.046
Baarle-Nassau	312.774	44.583	31.118	388.476
Bergen op Zoom	756.783	730.188	48.283	1.535.254
Breda	1.509.352	395.246	115.613	2.020.211
Dongen	242.967	62.480	29.267	334.713
Drimmelen	400.269	141.719	45.014	587.001
Etten-leur	300.474	62.869	43.120	406.464
Geertruidenberg	277.215	135.016	29.834	442.064
Gilze en Rijen	280.360	63.920	40.722	385.002
Goirle	167.701	69.320	21.045	258.066
Halderberge	408.146	160.309	47.418	615.873
Heusden	308.140	118.909	35.311	462.359
Hilvarenbeek	474.485	146.129	39.971	660.585
Loon op Zand	254.207	72.348	36.161	362.716
Moerdijk	979.663	661.385	64.240	1.705.288
Oisterwijk	333.285	173.318	47.232	553.834
Oosterhout	687.150	244.456	69.440	1.001.047
Roosendaal	780.156	349.724	76.957	1.206.837
Rucphen	216.791	39.149	31.248	287.188
Steenbergen	394.271	113.293	45.065	552.629
Tilburg	1.751.303	869.489	126.227	2.747.019
Waalwijk	503.132	183.797	47.808	734.737
Woensdrecht	225.382	82.231	26.099	333.713
Zundert	351.291	91.207	59.155	501.653
Totaal gemeenten	12.731.850	5.106.264	1.259.179	19.097.293

Provincie	7.756.526	4.555.420	586.703	12.898.649
-----------	-----------	-----------	---------	------------

Totaal bijdrage 2021	20.488.376	9.686.684	1.845.882	32.020.942
-----------------------------	-------------------	------------------	------------------	-------------------

Algemene toelichtingen bijlage 1:

- De bedragen voor programma 1 zijn conform de MWB-norm, zoals die uitgewerkt en opgenomen is in de bestuurlijk goedgekeurde werkplannen voor 2020;
- Voor enkele gemeenten geldt een toegroeimodel voor de MWB-norm. Dit is verwerkt in de meerjarenbegroting in programma 1;
- De bedragen voor programma 3 betreffen de bijdragen van de deelnemers inclusief SSIB (in totaliteit € 335.000). De uitvoering van SSIB vindt plaats door de ODBN. De OMWB betaalt derhalve deze vaste bijdrage door aan de collega omgevingsdienst;
- De definitieve invulling van deze bijdragen per deelnemer vindt plaats aan de hand van de bestuurlijk vast te stellen werkprogramma's. Bij de eerste bestuursrapportage 2021 wordt dit financieel vertaald en vastgelegd middels een begrotingswijziging als daar aanleiding toe is.

De bijdrage per deelnemer, inclusief ingroeimodel MWB-norm, ziet er meerjarig als volgt uit:

Begroting Meerjarig				
Gemeente	2021	2022	2023	2024
Alphen-Chaam	395.517	412.828	421.827	431.023
Altena	644.046	688.727	703.741	719.083
Baarle-Nassau	388.476	397.566	406.233	415.089
Bergen op Zoom	1.535.254	1.571.179	1.605.431	1.640.429
Breda	2.020.211	2.067.484	2.112.555	2.158.609
Dongen	334.713	342.546	350.013	357.643
Drimmelen	587.001	600.737	613.833	627.215
Etten-leur	406.464	415.975	425.043	434.309
Geertruidenberg	442.064	452.409	462.271	472.349
Gilze en Rijen	385.002	394.011	402.601	411.377
Goirle	258.066	264.105	269.862	275.745
Halderberge	615.873	630.926	644.680	658.734
Heusden	462.359	473.178	483.493	494.034
Hilvarenbeek	660.585	676.043	690.781	705.840
Loon op Zand	362.716	371.204	379.296	387.565
Moerdijk	1.705.288	1.745.192	1.783.237	1.822.111
Oisterwijk	553.834	566.794	579.150	591.776
Oosterhout	1.001.047	1.024.471	1.046.805	1.069.625
Roosendaal	1.206.837	1.235.077	1.262.002	1.289.513
Rucphen	287.188	304.474	311.111	317.893
Steenbergen	552.629	565.561	577.890	590.488
Tilburg	2.747.019	2.811.299	2.872.585	2.935.207
Waalwijk	734.737	751.930	768.322	785.071
Woensdrecht	333.713	341.521	348.967	356.574
Zundert	501.653	523.334	534.742	546.400
Totaal gemeenten	19.097.293	19.602.983	20.030.329	20.466.990
Provincie	12.898.649	13.200.478	13.488.248	13.782.292
Totaal bijdrage 2021	32.020.942	32.829.046	33.544.719	34.275.994

De totale bijdrage zoals hierboven is opgenomen is exclusief programma 4. De basis van deze bijdrage betreft het werkprogramma 2020 inclusief SSIB, welke naar de jaren 2021 t/m 2024 is geïndexeerd.

Bijlage 2. Verloop reserves

Het verwachte verloop van de reserves is als volgt:

Staat van reserves 2021 - 2024 alle bedragen * € 1.000	Algemene reserve	Reserve huisvesting	Reserve Meetstations
Stand per 1-1-2021	1.546	-	297
Mutatie 2021	-	-	-
Stand per 1-1-2022	1.546	-	297
Mutatie 2022	12	-	-
Stand per 1-1-2023	1.558	-	297
Mutatie 2023	110	-	-
Stand per 1-1-2024	1.668	-	297
Mutatie 2024	125	-	-
Stand per 1-1-2025	1.793	-	297

Algemene reserve

De stand van de Algemene Reserve bedraagt naar verwachting per 1-1-2021
€ 1.546.000.

Reserve Meetstations

De stand van de reserve meetstations bedraagt naar verwachting per 1-1-2021
€ 297.000.

Bijlage 3. Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld alle bedragen * € 1.000		Baten	Lasten
0.	Bestuur en ondersteuning	-	-
0.4	Bedrijfsvoering	-	10.706
0.5	Treasury	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-	150
0.9	Vennootschapsbelasting	-	5
0.10	Mutaties reserves	-	-
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-
7.	Volksgezondheid en milieu	-	-
7.4	Milieubeheer	34.901	24.040
Saldo van baten en lasten op taakvelden		34.901	34.901

Bijlage 4. Tarieven

	Begroting 2021 uurtarief	Begroting 2020 uurtarief
Milieu		
MBO	€ 77,25	€ 75,20
HBO	€ 95,20	€ 92,70
HBO+	€ 113,20	€ 110,25
Specialisten	€ 113,20	€ 110,25
Klachten	€ 95,20	€ 92,70
Klachten buiten kantoortijd	€ 129,15	€ 125,75
BOA	€ 54,95	€ 53,50
BOA buiten kantoortijd	€ 73,05	€ 71,10

Overig Wabo

Bouwmedewerker (MBO)	€ 73,05	€ 71,10
Bouwmedewerker (HBO)	€ 84,75	€ 82,50
Bouwmedewerker (Specialist)	€ 98,40	€ 95,80

Milieu

MBO buiten kantoortijd	€ 98,40	€ 95,80
HBO buiten kantoortijd	€ 124,80	€ 121,50
HBO+ buiten kantoortijd	€ 147,05	€ 143,20
Specialisten buiten kantoortijd	€ 147,05	€ 143,20

Overig Wabo

Bouwmedewerker (MBO) buiten kantoortijd	€ 93,10	€ 90,65
Bouwmedewerker (HBO) buiten kantoortijd	€ 108,95	€ 106,10
Bouwmedewerker (Specialist) buiten kantoortijd	€ 128,00	€ 124,65

Tarieven buiten kantoortijd. Als kantoortijden worden aangehouden de maandagen tot en met de vrijdagden van 7.00 tot 22.00 uur. Alle overige tijdstippen zijn buiten kantoortijd. We hanteren een opslagpercentage van 30% op de tarieven voor werkzaamheden buiten kantoortijd.

Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB:

3D	3-Directeuren Overleg
AB	Algemeen Bestuur
AM	Accountmanagement
AO	Ambtelijk Overleg
ATO	Afdelingsteam Overleg
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BOR	Besluit Omgevingsrecht
BPO	Brabants Programma Omgevingsveiligheid
BRZO	Bedrijf Risico Zware Ongevallen
Burap	Bestuursrapportage
BV	Bedrijfsvoering
CT	Collectieve Taken
DB	Dagelijks Bestuur
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
FAG	Financiële Adviesgroep
GO	Georganiseerd Overleg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GUK	Gemeenschappelijk Uitvoeringskader
HoO	Huis op Orde
IB	Inrichtingenbestand
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid
IPO	Interprovinciaal provinciaal overleg
ITV	Intensieve Veehouderij
LPF	Level Playing Field
Marap	Maandrapportage
MD	Management Development
MT	Management Team
MWB-norm	Midden- en West-Brabant Norm
NIG	Niet Inrichtingsgebonden Taken
ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
OD	Omgevingsdienst
ODZOB	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
OR	Ondernemingsraad
OW	Omgevingswet

P&C	Planning & Control
P1	Wettelijke basistaken
P2	Verzoektaken
P3	Collectieve Taken
P4	Buiten Werkprogramma
PNB	Provincie Noord-Brabant
ROK	Regionaal Operationeelkader
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RUN	Regionaal Uitvoeringsniveau
SBK	Sociaal Beleidskader
SSiB	Samen Sterk in Brabant
T&H	Toezicht & Handhaving
T1 (ect.)	Termijnrapportages
TB	Technisch Beraad
TM	Teammanagers
VTH	Vergunningverlening Toezicht & Handhaving
VVGB	Verklaring van geen Bedenkingen
VV	Vergunningverlening
Wgr	Wet Gemeenschappelijk Regeling
WNT	Wet Normering Topinkomens
WP	Werkprogramma

Postbus 75
5000 AB Tilburg
013 206 01 00
info@omwb.nl
www.omwb.nl

	Zienswijzen	Deelnemer	Reactie DB
1	Bij de invulling van het werkprogramma dient rekening te worden gehouden met een afbouw van € 75.000,- op de MWB-norm in Programma 1.	Breda	Akkoord. Dit wordt verwerkt in het werkprogramma 2021.
2	Aanvullend wordt de OMWB gevraagd de bijdrage van Breda met € 25.000 te verlagen ten opzichte van 2020, <u>zonder</u> dat dit gevolgen heeft voor de dienstverlening. In de kadernota en ontwerpbegroting is daarop onjuist ingegaan door voor Breda Programma 2 met € 25.000 te verlagen. Dit heeft wel gevolgen voor de dienstverlening. Het gaat hier juist om efficiëntieverbeteringen. De OMWB moet actief zoeken naar efficiëntiemaatregelen met een kostenbesparend effect. Deze maatregelen moeten gebaseerd zijn op een reële onderbouwing en inzichtelijk worden gemaakt.	Breda	Het DB heeft de directie opdracht gegeven om in 2020 een onderzoek in te stellen naar mogelijkheden voor kostenreductie in combinatie met efficiëntieverbeteringen. En daarover in het voorjaar van 2021 aan het bestuur te rapporteren. Dit sluit dus aan bij de wens van de gemeente Breda. Na bestuurlijk overleg in 2021 zullen de resultaten van het onderzoek verwerkt worden in de begroting 2022/2023.
3	In de begroting 2021 zijn niet de juiste indexeringen toegepast zoals die zijn opgenomen in de septembercirculaire gemeentefonds 2019. De OMWB hanteert 2,9% en 1,8% voor respectievelijk lonen en prijzen. De juiste percentages in genoemde circulaire zijn resp. 2,6% (prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers) en 1,7% (prijs bruto binnenlands product), deze waren in de financiële richtlijnen ook zo aangegeven.	Moerdijk Waalwijk Etten-Leur Rucphen Oosterhout Drimmelen Zundert Halderberge Altena Roosendaal Geertruidenberg	De gemeenten en de OMWB hanteren dezelfde september -circulaire, die van het ministerie van BZK. De OMWB hanteert op basis van die circulaire de criteria: loonvoet sector overheid en prijs netto materiële overheidsconsumptie. Wanneer de deelnemers de voorkeur geven aan door hen genoemde criteria zijn wij bereid na overleg met het financieel panel dit desgewenst te doen voor 2022. (Overigens om het beeld in relatie tot het effect te bepalen: het verschil tussen 1.8% en 1.7% is 6.000 euro op de totale begroting).
4	In de begroting 2021 is niet (goed) te herleiden welke nieuwe beleidsontwikkelingen op welke wijze financieel zijn vertaald in de ramingen in de begroting. Volgens de overgenomen financiële richtlijn dient de begroting te worden opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Als voorbeeld kan gewezen worden op de in de conceptbegroting 2021 extra opgenomen € 200.000 in verband met de aanbesteding van de ICT-architectuur. Daarna zal dit bedrag in 2022 en later verder ingezet worden op data-ontwikkeling voortvloeiend uit de Omgevingswet. Dit laatste merken wij aan als een vorm van nieuw beleid waarover het Algemeen Bestuur (nog) geen besluit heeft genomen.	Moerdijk Waalwijk Etten-Leur Rucphen Oosterhout Drimmelen Zundert Halderberge Altena Roosendaal Geertruidenberg	In de begroting 2021 zijn geen specifieke geldmiddelen opgenomen voor de Omgevingswet en bodem & ondergrond. Het uitstel van wetgeving (van 2021 naar 2022) heeft derhalve geen financiële gevolgen voor de begroting 2021 voor de OMWB. In de begroting 2022 zullen wij eventuele financiële gevolgen in verband met het inwerkingtreden van de Omgevingswet opnemen. De aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is overigens geen keuze, maar een verplichting, voor zowel provincie en gemeenten als OMWB. Het opgenomen bedrag van 200.000 euro voor ICT in de begroting 2021 is eenmalig; dit heeft te maken dat de OMWB het voornemen heeft vanaf 2022 te gaan

			werken in de cloud; in 2021 is er sprake van een noodzakelijke transitie. In de cloud (gaan) werken heeft zowel inhoudelijke als financiële voordelen voor de dienst. In de begroting 2022 zullen we dat zichtbaar maken.
5	De risico-inventarisatie die is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing is niet realistisch. De risico's m.b.t. de inhuur van personeel en de invoering van de Omgevingswet zijn erg ruim ingeschat, terwijl risico's verbonden aan de invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en aan de overdracht van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten (beide met ingang van 2021) niet zijn meegenomen. De risico-inschatting die de OMWB voor de Omgevingswet heeft gemaakt wijkt bovendien behoorlijk af van de gemaakte inschatting door de 2 andere Brabantse omgevingsdiensten.	Moerdijk Waalwijk Etten-Leur Rucphen Oosterhout Drimmelen Zundert Halderberge Roosendaal Geertruidenberg	Door het besluit van de minister van BZK om de invoering van de Omgevingswet van 2021 naar 2022 te verplaatsen is de reactie van de gemeenten terzake niet meer aan de orde nu. De risico-inventarisatie in de begroting van de OMWB is hierop dan ook aangepast (geen risico meer opgenomen voor 2021). Ditzelfde geldt ook voor de Wkb en de overdracht van taken bodem, die beide eveneens eerst per 2022 worden ingevoerd. Met andere woorden, in materiële zin zijn gemeenten en OMWB het voor 2021 met elkaar eens.
6	In de begroting 2021 zijn wederom geen beleidsindicatoren opgenomen. In de zienswijze op de begroting 2020 was aan de OMWB verzocht om vanaf begrotingsjaar 2021 in overleg met de deelnemers een aantal beleidsindicatoren op te nemen. Het uit te voeren beleid is inderdaad aan de raden om te bepalen maar is in grote lijnen gelijk voor de deelnemers. De omgevingsdienst beschikt als organisatie over de noodzakelijke kennis op het gebied van milieu. De begroting is daarom bij uitstek het instrument om hier beleids- en prestatie-indicatoren in op te nemen en kan de raad deze via de jaarrekening monitoren, en haar kaderstellende en controlerende rol beter invullen.	Moerdijk Waalwijk Rucphen Oosterhout Drimmelen Zundert Halderberge Roosendaal	We onderschrijven met de gemeenten dat indicatoren voor beleid en uitvoering belangrijk zijn. Ook en vooral dat dit een samenspel moet zijn tussen de deelnemers en de dienst. De OMWB is graag bereid om de deelnemers de beschikbare kennis en data voor het bepalen van indicatoren aan te reiken. Overigens, in de jaarlijkse werkplannen, die door de deelnemers worden goedgekeurd, zijn reeds een behoorlijk aantal indicatoren opgenomen. Dit geldt in het bijzonder voor toezicht. Voor vergunningverlening zullen wij in overleg met de deelnemers in 2021 een aantal indicatoren gezamenlijk opstellen.
7	Door een aantal deelnemers is in de richtlijnen aangedrongen op bezuinigingen in de begroting 2021 en verder. De OMWB heeft aangegeven deze via de werkprogramma's te willen realiseren. De uitdrukkelijke wens is echter om daadwerkelijk tot kostenbesparingen te komen, zodat dezelfde dienstverlening kan worden geleverd tegen een lagere bijdrage, bijvoorbeeld via efficiency verbeterende maatregelen. <i>De onderstaande zienswijze wordt soms apart en soms als onderdeel van bovenstaande zienswijze opgenomen:</i>	Waalwijk Rucphen Drimmelen Zundert Moerdijk Oosterhout Halderberge Altena Geertruidenberg Zundert	Zie ook punt 2 hierboven, de reactie mbt Breda. Er is reeds door het DB opdracht gegeven voor onderzoek naar kostenbesparing/efficiencyverbetering. De OMWB houdt structureel geen geld over en er zit geen lucht in de begroting, zoals wordt verondersteld. Door een sobere en doelmatige uitvoering van taken is het gelukt de laatste jaren af te sluiten met een positief saldo, dat voor een belangrijk deel terug is gegeven aan de deelnemers. De OMWB werkt niet op basis van een economisch verdienmodel, maar hanteert dezelfde principes als de deelnemers mbt begroten en verantwoorden.

	De OMWB houdt structureel geld over en blijft, zonder nieuw beleid haar begroting elk jaar opplussen terwijl er structurele ruimte in de begroting zit. Daarnaast worden de risico's te hoog ingeschat (zie zienswijze 3) daarmee is de reservepositie te hoog.	Roosendaal	De reservepositie van de dienst is conform het in 2019 genomen bestuurlijk besluit (AB); 5% is de gemiddelde norm, dat is een bedrag van 1.7 miljoen euro; de stand in de reserve is thans ruim 1.5 miljoen euro. Op basis van het BBV is het risicoprofiel van de OMWB 'voldoende'.
8	Geertruidenberg merkt op dat in de ontwerpbegroting wordt gezegd dat de uitwerking van een aantal beleidsontwikkelingen per deelnemer zullen plaatsvinden via de werkprogramma's die aan het eind van het jaar worden vastgesteld. Geertruidenberg merkt voor het eigen werkprogramma op dat met name de behandeling van vergunningaanvragen en meldingen in 2018 en 2019 fors hoger is uitgevallen dan begroot. Omdat nog niet duidelijk is of dit een trend is waarmee wij voortaan structureel rekening moeten houden of dat economische ontwikkelingen tot een tijdelijke piek hebben geleid, vinden wij het te prematuur de ten opzichte van 2019 sterk verhoogde gemeentelijke bijdrage structureel in de (meerjaren) begroting op te nemen. Wij vragen u dan ook de deelnemersbijdrage van Geertruidenberg aan te passen tot het niveau van de begroting 2020 waarbij wij nieuwe ontwikkelingen in het werkprogramma verder uitwerken	Geertruidenberg	Er wordt begroot op basis van realistische cijfers, feiten en omstandigheden. Het aantal vergunningen en meldingen zijn voor de gemeente en dienst exogene factoren, die niet of nauwelijks zijn te beïnvloeden. De ervaring heeft geleerd dat realistisch begroten financiële problemen in de loop van het jaar voorkomt, voor zowel gemeente als dienst. De dienst spreekt hierover jaarlijks met de gemeente op basis van onderbouwde (ervarings)cijfers en feiten. Door nu helderheid te geven over wat als realistisch moet worden beschouwd voor 2021 zijn wij zowel transparant als voor alle partijen eerlijk en duidelijk. Overigens kan via de werkplannen 2021 wanneer daartoe aanleiding is over dit punt nog nader beraadslaagd en besloten worden.
9	U geeft geen invulling aan onze richtlijn nummer 8: "Consequenties in beeld te brengen van het verlagen van de begroting van de gemeenschappelijke regeling (ten opzichte van de begroting GR 2020) met 5, 10 en 15% voor de dienstverlening en de bijdrage aan de maatschappelijke effecten zoals opgenomen in onze gemeentelijke begroting". De OMWB heeft aangegeven deze via de werkprogramma's te willen realiseren. De uitdrukkelijke wens is echter om daadwerkelijk tot kostenbesparingen te komen, zodat dezelfde dienstverlening kan worden geleverd tegen een lagere bijdrage, bijvoorbeeld door verhoging van de efficiency. De OMWB houdt structureel geld over. De OMWB blijft, zonder nieuw beleid haar begroting elk jaar opplussen terwijl er structurele ruimte in de begroting zit. Daarnaast worden de risico's te hoog ingeschat, is de reservepositie te hoog en is een forse post onvoorzien opgenomen. De verantwoording van het programma collectieve taken blijft oppervlakkig. Wij verzoeken u nadrukkelijk om dit jaar een onderzoek uit te voeren naar besparingsmogelijkheden en die dit jaar met een begrotingswijziging door te voeren.	Etten-Leur	Het DB heeft besloten in 2020 een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden voor kostenbesparing in combinatie met efficiencyvoordelen. Dat is een andere route dan deze gemeente voorstelt. Overigens maakt een aantal aspecten die de gemeente noemt onderdeel uit van het onderzoek. Overigens, laat ons in het oog houden dat de OMWB reeds vrij ver ontwikkeld is in efficiency. Ten opzichte van de andere OD's behoort de OMWB bepaald niet tot de kopgroep als het gaat om de tarieven. Dit zegt ook iets over de sobere en doelmatige taakuitoefening door de OMWB. De post onvoorzien is 150.000 euro, dit in relatie tot een totale omzet van afgerond 34 miljoen voor 2021. Dat is nog geen 0.5% van de begroting. Overigens: niet de directie maar het DB is bevoegd om te besluiten of van de post onvoorzien überhaupt gebruik moet c.q. mag worden gemaakt. Het programma collectieve taken wordt jaarlijks geëvalueerd door het AB; zowel inhoudelijk als

			financieel. Wij delen niet de opmerking van de gemeente dat de evaluatie oppervlakkig is. Verder verwijzen wij naar onze reactie op punt 7 hierboven.
10	Geef in de begroting aan hoe de omgevingsdienst in de komende periode uitvoering wil geven aan de wens van de raad om het principe "nieuwe werkzaamheden voor oud" toe te passen. Dit omdat de OMWB in haar reactie van 8 april 2020 op ambtelijke vragen aangeeft dit principe te onderschrijven.	Moerdijk Waalwijk Etten-Leur Rucphen Oosterhout Drimmelen Zundert Halderberge Roosendaal	Wanneer er sprake is van "nieuw voor oud" zal het DB dit bespreken met het AB. Voor 2021 is daarvan geen sprake.
11	De corona-crisis heeft invloed op nagenoeg alles en iedereen. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2021 is nog niet (volledig) te overzien wat de beleidsmatige en financiële consequenties voor de verbonden partij zijn. Indien, in de loop van 2020 of 2021, blijkt dat substantiële effecten zich voordoen, gaan wij ervan uit dat een begrotingswijziging aan de deelnemers wordt voorgelegd.	Moerdijk Waalwijk Etten-Leur Rucphen Oosterhout Drimmelen Zundert Halderberge Roosendaal	Wij zijn het eens met de gemeenten die dit punt naar voren brengen. Wij zullen dat doen wanneer het aan de orde is dan wel zal komen.
12	In de ontwerpbegroting 2021 is sprake van compensatie voor loon en prijsstijging. Gezien de onzekere financiële situatie en de verwachte bezuinigingsopgaven voor onze gemeente, hebben wij besloten geen ruimte te bieden voor loon en prijscompensatie en indexeringen.	Hilvarenbeek	De huidige lijn van het DB en AB is anders; het DB is er voorstander van de huidige lijn te continueren. Teneinde de dienst niet structureel in de financiële problemen te brengen, hetgeen uiteindelijk negatief neerslaat in iedere gemeentebegroting.
13	Gelet op de financiële situatie van de gemeente Hilvarenbeek dringen wij er bij op aan om actief te zoeken naar realistische efficiencymaatregelen met een kostenbesparend effect en kritisch te zijn op de kostenontwikkeling. De gemeente Hilvarenbeek moet bezuinigen op eigen begroting met gevolgen voor beleid als bedrijfsvoering. Wij verwachten van u invulling van deze bezuinigingsopgave vanaf 2022.	Hilvarenbeek	Zie de antwoorden op 2 en 7 hierboven.
14	Wij behouden ons daarnaast het recht voor om - indien daar aanleiding voor ontstaat in onze financiële situatie - te kunnen bezuinigen op de uitgaven van de Omgevingsdienst. Uiteraard met de gemaakte afspraken in het kader van de MWB- norm in	Hilvarenbeek	Dit is de juiste gang van zaken zoals die al vanaf 2019 geldt.

	ogenschouw genomen. De daadwerkelijke bijdrage zal via het werkplan 2021 worden bepaald.		
15	In de kadernota en ontwerpbegroting is niet ingegaan op het aandringen op bezuinigingen door diverse deelnemers. De OMWB legt uiterlijk in het 3 ^e kwartaal van dit jaar een aantal onderbouwde efficiencymaatregelen voor aan de deelnemers. De OMWB moet actief zoeken naar efficiencymaatregelen met een kostenbesparend effect. Deze maatregelen moeten wel gebaseerd zijn op een reële onderbouwing.	Heusden Bergen op Zoom	Zie de antwoorden op onder meer de punten 2 en 7 hierboven. Met de gemeenten zijn wij van mening dat de maatregelen gebaseerd moeten zijn op reële onderbouwing.
16	Hoewel de stijging van de kosten op het totaal binnen de verwachte bandbreedte blijft, moet de OMWB kritisch zijn op kostenontwikkelingen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om ICT-kosten, salariskosten en overige personeelskosten.	Heusden	Wij delen deze mening.
17	Geertruidenberg adviseert de OMWB om kritisch te zijn op kostenontwikkelingen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de volgende onderdelen: 1) ICT-kosten. In de conceptbegroting 2021 is € 200.000 extra opgenomen in verband met de aanbesteding van de ICT-architectuur. En de jaren erna zullen ICT-kosten naar verwachting niet dalen in verband met nazorg hierop en data-ontwikkeling voortvloeiend uit de Omgevingswet. 2) Salariskosten: De relatieve salariskostenstijging in het primaire proces (+1,5%) is lager dan de CAO stijging (3,5%). Salariskosten zijn herijkt op basis van uitgangspunten voor de CAO en de kosten per fte. Dit heeft geleid tot een neerwaartse bijstelling. Ook is er geschoven met 2 fte formatie richting bedrijfsvoering: voor data-ontwikkeling. De relatieve salariskostenstijging in het onderdeel overheadpersoneel (+12,9%) is relatief hoger dan de CAO-stijging. Naast een verschuiving van 2 fte's is hier sprake van extra formatie (4 fte). Dit betreft 2 extra leidinggevenden en 2 fte voor ontwikkelingen in de organisatie. De stijging van personeelskosten door extra leidinggevenden is gezien de opgave niet te accepteren; De overige personeelskosten stijgen van € 837.000 (2020) naar € 949.000. Naast de indexatie is extra budget opgenomen voor mobiliteitsgelden om de transitie van de organisatie te faciliteren. Dit als gevolg van huidige personeelstrajecten en door ontwikkelingen van de Omgevingswet en het daarmee samenhangende HRM-beleid.	Geertruidenberg	Het gaat voor 2021 om een incidenteel bedrag. Dit heeft te maken met de totale vernieuwing van de ICT infrastructuur. De huidige voorzieningen dateren nog van 2013 en zijn inmiddels ver over hun houdbaarheidsdatum heen. Om redenen van continuïteit en stabiliteit moet actief geïnvesteerd worden in de totale digitale huishouding. Het is met andere woorden onontkoombaar, zeven jaar na de oprichting van de dienst. In de begroting 2021 is een uitvoerige toelichting opgenomen over de ontwikkeling van bedrijfsvoering, dit in relatie tot de continuïteit van de primaire processen van VTH.

18	In de begroting moet inzichtelijk blijven wat de structurele deelnemersbijdrage conform de MWB-norm is en wat de incidentele bijdrage voor dat jaar is.	Heusden	Wij delen deze mening. Wij maken dit overigens niet alleen zichtbaar in de begroting maar ook in het jaarlijkse werkplan per deelnemer.
19	In de begroting is een post onvoorzien opgenomen van € 150.000,- Deze staat niet in verhouding met de omvang van de begroting, de beperkte risico's en de aanwezige reserves. Verzocht wordt deze post onvoorzien te minimaliseren.	Etten-Leur Roosendaal	Ten opzichte van een begroting van 34 miljoen euro is 150.000 euro nog niet eens 0.5% daarvan. En daarmee maximaal minimaal.
20	De deelnemersbijdrage voor Etten-Leur/Roosendaal te baseren op de MWB-norm. De definitie van de kop van Bijlage 1: Specificatie bijdrage per deelnemer 2021 is onjuist. "(gebaseerd op de MWB-norm)" moet zijn: "(gebaseerd op de vastgestelde werkprogramma's 2020 plus indexering).	Etten-Leur Roosendaal	Dit is juist.
21	Het bedrag voor het programma collectieve taken met 10 % te verminderen. Uit de jaarlijkse verantwoording van dit collectieve programma blijven de resultaten onduidelijk en ontbreekt nut en noodzaak van een deel van de activiteiten.	Etten-Leur	Deze inhoudelijke mening delen wij niet. De jaarlijkse evaluatie geeft een goed inzicht in zowel de inzet als de resultaten. Nut en noodzaak van de activiteiten in het programma zijn gebaseerd op (eerder) genomen bestuurlijke besluiten. Voor de goede orde: bijna 50% van het budget houdt verband met de Milieu Klachten Centrale. Deze collectieve voorziening bespaart de deelnemers een aanzienlijk bedrag door de centrale, uniforme aanpak in de regio.
22	In het AB van 4 december 2019 heeft onze AB bestuurder aangegeven vanaf 2021 vanwege de geringe meerwaarde voor Etten-Leur deelname aan SSiB en omdat deze taak geen onderdeel is van de GR niet voort te zetten. Wij verzoeken u deelname aan SSiB als verzoektaak op te nemen. We verzoeken u om de deelnemersbijdrage voor P3 te verminderen met de bijdrage voor SSiB.	Etten-Leur	Het AB heeft op 4 december 2019 een ander, positief besluit genomen. Dat besluit van het AB is leidend voor deelnemers en dienst (18 van de 21 aanwezige deelnemers hebben op 4 december 2019 ingestemd met het voorstel van het DB voor het continueren).
23	Het huurcontract van de OMWB loopt tot 1-1-2023. Er is nog geen besluit genomen omtrent huisvesting nadien. In 2020 wordt nader onderzoek verricht, u wordt verzocht om de gemeenten hier tijdig bij te betrekken en hierbij nadrukkelijk ook naar besparingen te zoeken. Het is niet duidelijk waarom er nog investeringen plaatsvinden in 2021.	Etten-Leur Roosendaal	Het huidige huurcontract loopt inderdaad tot 1 januari 2023. De gesprekken met de huidige verhuurder starten binnenkort, waarbij het de eerste voorkeur is om de huidige kantoorlocatie te continueren, mits dat prijstechnisch en kwalitatief verantwoord is.
24	In de begroting is een financiële meerjarenprognose opgenomen. Inhoudelijk noemt de OMWB twee ontwikkelingen in de begroting, de overdracht bodemtaken en de komst van de Omgevingswet. Dit	Etten-Leur Roosendaal	Met ingang van 2022 moeten we rekening houden met Omgevingswet, overdracht bodemtaken en invoering Wbk. Of er nog meer thema's bij komen is op dit

	zijn alleen de ontwikkelingen voor 2021. Conform spelregel 6 van de Nota verbonden partijen wordt verzocht om een inhoudelijke doorkijk voor meerdere jaren te geven.		moment niet bekend en op dit moment ook niet voorzien.
25	Vanaf 2022 voert u voor de implementatie van de omgevingswet een bedrag op van € 400.000,-. In de begrotingen 2019 en 2020 en waarschijnlijk ook 2021 zijn reeds budgetten voor de omgevingswet opgenomen in de collectieve taken (P3), wij verzoeken u om die lijn door te zetten en geen extra budget te claimen boven op het budget voor de collectieve taken.	Etten-Leur Roosendaal	In de begroting 2022 komen wij hierop zeker terug. Wij zullen daarbij de suggestie van de gemeente dan zeker in ogenschouw nemen.
26	PS reageren instemmend op de ontwerpbegroting 2021 van de OMWB.	PNB	Wij zijn hierover verheugd.
27	Het beschikbare provinciale exploitatiebudget 2021 hangt af van diverse nog onzekere factoren. Hierop wordt de volgende toelichting gegeven: Op dit moment is onduidelijk met welk bedrag de provinciale begroting wordt geïndexeerd voor loon- en prijsstijging vanaf 2021. Terwijl de omgevingsdiensten wél indexeren in hun voorgelegde begrotingen 2021 en deze doorrekenen aan de provincie. Voor 2021 gaan zij uit van een gewogen index van gemiddeld 3,2%. Daarnaast zijn er onzekerheden zoals de wegvallende dekking van het rijk van bodemtaken. Het rijk betaalde mee aan bepaalde bodemtaken die omgevingsdiensten voor de provincie uitvoeren. Deze dekking valt weg vanaf 2021. Doordat de Omgevingswet wordt uitgesteld blijft de provincie wel bodemtaken bekostigen die omgevingsdiensten uitvoeren. PS wordt hier via de gebruikelijke wijze in betrokken als hiervoor besluitvorming nodig is.	PNB	Wij nemen op dit moment kennis van de gegeven toelichting en wachten af wat het standpunt van de provincie terzake zal worden.
28	Mede gelet op de financiële situatie van de gemeente dringt de raad er bij de OMWB op aan actief te zoeken naar realistische efficiencymaatregelen met een kostenbesparend effect en kritisch te zijn op de kostenontwikkeling.	Oisterwijk Goirle	Wij zijn het hiermee eens en geven hieraan uitvoering door het onderzoek naar de mogelijkheden voor kostenbesparing en efficiencyvoordeel, waarover in het voorjaar van 2021 wordt gerapporteerd door de directie aan het bestuur.
29	De gemeente moet bezuinigen op de eigen begroting met gevolgen voor zowel beleid als bedrijfsvoering, de raad verwacht dit ook van de samenwerkingsverbanden waaraan hij deelneemt. De raad van de gemeente doet de suggestie om de indexering toe te passen op de vaste lasten (personeel, huisvesting e.d.) en de indexering niet toe te passen op de materiële uitgaven.	Oisterwijk Goirle	Wij houden vast aan de vigerende lijn. Die willen wij om financiële redenen bestendigen. Overigens is de indexering voor materiële uitgaven bescheiden in 2021, namelijk 1.8%. Het effect op de begroting van de OMWB is trouwens in termen van geld relatief, omdat meer dan 80% van de uitgaven van personele aard ca zijn.

30	Wij vragen de OMWB om eerder de te verwachten indexering aan te geven zodat de gemeente dit tijdig kan verwerken en opnemen in haar meerjarenbegroting.	Goirle	Wij zijn tegelijk met de gemeenten op de hoogte van de indexering, omdat beiden uitgaan van de jaarlijkse september-circulaire van het ministerie van BZK.
31	Hoewel de stijging van de kosten op het totaal wel binnen de verwachte bandbreedte blijft, adviseren wij de OMWB om kritisch te zijn op kostenontwikkelingen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de huisvesting en ICT. Voor huisvesting is in het verleden al aangekondigd naar een goedkopere oplossing te zoeken.	Bergen op Zoom	Wij delen deze mening. De (veronderstelling van de) toezegging mbt huisvesting is ons niet bekend.
32	Financiële gevolgen van beleidsontwikkelingen zijn in de ontwerpbegroting geduïd. Cijfermatig is hiervan meestal nog geen goede inschatting te maken. De uitwerking hiervan zal plaatsvinden via de werkprogramma's van de deelnemers. Dit kan natuurlijk effect hebben op de omvang werkprogramma's.	Bergen op Zoom	Dit is juist, dat geschiedt inderdaad via de werkplannen.
33	De effecten van de Corona crisis zullen ook voor de OMWB en hun eigenaren voelbaar zijn. De begroting gaat aan deze effecten voorbij, omdat de begroting al in concept gereed was toen het de virus om zich heen greep. Veel gemeenten zullen moeten bezuinigen, maar ook de OMWB zal met extra kosten worden geconfronteerd door de huidige crisis. Onderzoek de mogelijkheden tot afschalen van de overige risico's zodat opvang van de huidige crisis binnen de begroting en de bestaande risicoreserve mogelijk is.	Bergen op Zoom	Met de eventuele gevolgen van het corona virus voor de OMWB is (reeds) rekening gehouden in de risico-paragraaf en risicovoorziening in de begroting 2021.
34	De raad verwacht dat de GR de komende maanden de effecten in kaart brengt van de coronacrisis op de begroting 2021 en in de werkzaamheden de prioriteit legt op die werkzaamheden die bijdragen aan het bestrijden van de gezondheids crisis of de economische crisis die daarna kan volgen. Als dit leidt tot een begrotingswijziging verzoekt de raad die voor het einde van 2020 nog aan de raden voor te leggen voor een zienswijze.	Oosterhout	Wanneer aan de orde zullen wij aan dit verzoek voldoen.
35	De raad verzoekt de GR om alvast op zoek te gaan naar mogelijkheden om kosten te besparen, omdat de financiële gevolgen van de coronacrisis er toe kunnen leiden dat de gemeente minder aan de GR'en kan besteden.	Oosterhout	De dienst is stelselmatig op zoek naar kostenreducties. In het kader van het werkprogramma 2021 kunnen gemeente en dienst afspraken maken over het volume aan te verrichten werkzaamheden in 2021, binnen de gestelde bestuurlijke kaders.
36	De gemeentelijke bijdrage in de begroting van 2021 en de meerjarenraming 2022-2024 moet gelijk gesteld worden aan het budget in onze begroting, namelijk € 305.000. We willen u de	Loon op Zand	De begroting van de OMWB is op grond van eerdere bestuurlijke besluitvorming, waaronder met name de zogenoemde MWB-norm, opgesteld. En daarmee

	mogelijkheid geven om de noodzaak van een hoger budget te onderbouwen en de risico's te beschrijven als de gemeente dit hogere budget niet inbrengt.		leidend. Wij zijn content met de mogelijkheid die de gemeente de dienst biedt.
37	De MWB norm is de basis van de financieringssysteem. Van belang is dat de efficiëntie en effectiviteit hiervan wordt gemonitord en geëvalueerd nu de effecten hiervan duidelijk zijn. Met name de nut en noodzaak van deze norm tav de behaalde resultaten dient te worden bepaald. In 2021 zal de NMB norm worden geëvalueerd. We dringen er op aan de evaluatie samen met de gemeenten uit te voeren en dat deze evaluatie een heroverweging omvat van de gehele financieringsstructuur inclusief programma 3 aanzien van beide het inrichtingsbestand de basis is.	Zundert	De evaluatie zal inderdaad in 2021 plaatsvinden. Dit zal in goede samenspraak met de deelnemers geschieden, onder leiding van het DB.
38	Aanpassing van het bedrag in de begroting van € 501.653 voor Zundert. Een gedeelte van het huidige werkprogramma bestaat uit eenmalige opdrachten en daarom kan het budget worden verminderd met €25.000,- en worden bepaald op € 476.653,-	Zundert	De begroting 2021 is gebaseerd op het werkplan 2020 vermeerderd met de index. Daar komt bij dat de gemeente Zundert een ingroei-gemeente is. De gemeente moet in 2021 toegroeien naar de MWB norm, die in 2022 bereikt zal worden op basis van de bestuurlijke besluitvorming van het AB. Vanuit de dienst is de specificatie over de toegroei in de ontwikkeling van budgetten (inmiddels nogmaals) gedeeld.
39	Het resultaat van de jaarrekening 2019 dient als geheel (conform de nota verbonden partijen) terug te vloeien aan de gemeenten.	Zundert Halderberge	Het Algemeen Bestuur neemt hierover, op basis van een voorstel van het DB, een besluit.
40	Voor Altena is in 2021 sprake van een geringe stijging van de deelnemersbijdrage naar € 644.046,--. De bijdrage van Altena in de meerjarenbegroting stijgt voor de jaren 2022 en volgende met circa € 29.000,-- naar € 672.979,-- terwijl de bijdrage voor de meeste andere deelnemers gelijk blijft. Er is de OMWB om uitleg gevraagd, maar een goede verklaring is niet ontvangen. De raad gaat er van uit dat de deelnemersbijdrage in de meerjarenbegroting op hetzelfde niveau blijft als de bijdrage voor 2021.	Altena	Ook de gemeente Altena is een zogenoemde toegroei gemeente in het kader van de MWB norm. Voor de gemeente Altena is in verband met de herindeling de toegroei verdeeld over de jaren 2021 en 2022. De specificatie voor de toegroei mbt inrichting en niet-inrichting gebonden taken is inmiddels met de gemeente gedeeld.
41	Een zienswijze in te dienen bij de aanbidding van de jaarrekening, die inhoudt dat voortaan (dus vanaf jaarrekening 2020) door de OMWB een bestemming van het jaarrekeningresultaat wordt voorgesteld, zodat deze ook onderwerp is van een mogelijke zienswijze door de gemeenteraad.	Gilze en Rijen	Het vaststellen van de resultaatbestemming is een besluit van het algemeen bestuur. De wet voorziet niet in een zienswijzeprocedure voor de raad hiervoor.

42	De OMWB heeft voor de gemeente Dongen het werkprogramma voor 2020 opgesteld. Na ambtelijk overleg met de gemeente Dongen, is hiervoor een bedrag van € 310.137,- als gemeentelijke bijdrage vastgesteld. Hierbij heeft de gemeente Dongen vanuit het budget Omgevingswet 2020, incidenteel een bedrag van € 10.000,- ingebracht voor uitvoeringstaken t.b.v. de implementatie van de Omgevingswet, waardoor het totale budget is vastgesteld op € 320.137,-. In de voorliggende ontwerpbegroting voor 2021 is een bijdrage opgenomen van € 334.713,-, hetgeen niet overeenstemt met de gemaakte afspraken. Na overleg met u is dit bedrag teruggebracht naar € 310.137,- + een prijsindexatie van 2,68% = € 318.448,-. Wij verzoeken u dit in de definitieve begroting op te nemen.	Dongen	Wij komen de met de gemeente gemaakte afspraak na; wij zullen nader contact opnemen met de gemeente en zullen zo nodig bij 1 ^e begrotingswijziging 2021 de bijdrage voor de gemeente aanpassen. De reden voor nader overleg is dat de voorbereiding van de Omgevingswet wel in 2021 dient plaats te vinden.
43	In hoofdstuk 4 wordt vermeld waarom de lasten van bedrijfsvoering (de overhead) zijn gestegen. Dit blijkt een gevolg te zijn van een uitbreiding van de formatie met 5 fte. De reden waarom dit is gedaan blijkt echter niet te zijn aangegeven. Gelet op de omvang van deze toename, die voor de deelnemers lasten verhogend werkt, verzoeken wij u hierover een nadere toelichting te geven.	Dongen	De gewenste toelichting is in de definitieve begroting 2021 opgenomen. Dit conform de wens van Dongen en diverse andere gemeenten. Overigens, voor de goede orde, de formatie is netto niet met 5 fte uitgebreid maar er heeft een splitsing van de formatie plaatsgevonden tussen enerzijds primair proces en anderzijds bedrijfsvoering (zuiverheid op basis van het BBV).
44	Indien naar de geprognoseerde balans van de meerjarenraming in hoofdstuk 4.4 wordt gekeken, valt op dat de activa en passiva niet gelijk aan elkaar zijn. Dit is voor een sluitende meerjarenbegroting wel noodzakelijk. Wij verzoeken u om deze zodanig aan te passen, dat deze aan elkaar gelijk zijn.	Dongen	In de definitieve begroting 2021 is dit aangepast.
45	Wat in zijn algemeenheid opvalt in de Ontwerpbegroting 2021, is dat niet wordt vermeld welke inspanningen de OMWB verricht om de ontwerpbegroting en daarmee de tariefsverhoging zo laag mogelijk te houden. In de tijd dat de deelnemers bezuinigen om hun begroting sluitend te krijgen, dient het ook duidelijk te zijn wat de indirecte bijdrage van de OMWB hieraan is. Wij verzoeken u hieraan in de definitieve begroting aandacht te besteden en de gemeente Dongen ziet graag, dat deze inspanningen zodanig zijn dat minimaal de prijscompensatie wordt inderdiend.	Dongen	De OMWB voert de werkzaamheden sober en doelmatig uit. Voor de kerntaken VTH geldt het adagium: professioneel aanvaardbaar minimum. Overigens geldt ook voor de OMWB dat aanzienlijke inspanningen worden geleverd om binnen de financiële kaders en budgetten te blijven.
46	We verzoeken de zienswijzen te verwerken in de definitieve versie van de begroting 2021.	Moerdijk Waalwijk Etten-Leur Rucphen Oosterhout	Wanneer ingekomen zienswijzen daartoe naar de mening van het DB aanleiding geven wordt de concept begroting aangepast.

		Drimmelen Halderberge Altena Roosendaal Geertruidenberg	De ingekomen zienswijzen worden voorzien van een inhoudelijke reactie van het DB en aan het AB ter goedkeuring voorgelegd (in 2020 op 1 juli 2020). De bestuurlijk goedgekeurde reactie op de zienswijzen wordt, met de zienswijzen zelve, toegezonden aan de deelnemers, tegelijkertijd met het toezenden van de door het AB bestuurlijk vastgestelde begroting. Dit zodat alle deelnemers op hetzelfde moment kennis kunnen nemen van de vastgestelde begroting, de ingekomen zienswijzen als ook de reactie van het bestuur van de OMWB daarop. Hierdoor wordt maximale transparantie bereikt.
47	Geen zienswijzen ingediend door	Tilburg Steenbergen Woensdrecht Alphen-Chaam Baarle-Nassau	Wij nemen hiervan, met vreugde overigens, kennis.

Het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Postbus 75
5000 AB TILBURG

Eindhoven, 27 mei 2020

REQ4501545/MvdR/ks

Geachte bestuursleden,

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2019, voorzien van onze controleverklaring d.d. 27 mei 2020.

Wij machtigen u, onder de condities genoemd in bijgaand informatieblad Openbaarmaking van controleverklaringen, onze in de bijlage opgenomen controleverklaring op te nemen en openbaar te maken in de sectie Overige gegevens van de jaarstukken voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2019, die overeenkomen met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar, mits de gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan samen met de jaarstukken.

Onze controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij verzoeken u onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening op te nemen in de openbaar te maken jaarstukken.

Wij sluiten één exemplaar bij van onze controleverklaring voorzien van een originele (digitale) handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw archief. Het publiceren van de door ons voor identificatiedoeleinden gewaarmerkte jaarstukken is niet toegestaan.

Overigens wijzen wij erop dat, indien tot het algemeen bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog voor de vergadering van het algemeen bestuur moet worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde machtiging.

Indien u deze jaarstukken waaronder de door de accountant gecontroleerde jaarrekening opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat (U verlaat de beveiligde jaarstukken, waaronder de door de accountant gecontroleerde jaarrekening).

Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. H.E. Oostdijck RA

Bijlagen: Controleverklaring zonder persoonlijke handtekening ten behoeve van opname in de overige
 gegevens van de jaarstukken
 Controleverklaring voorzien van de originele handtekening ten behoeve van uw archief
 Gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken
 Informatieblad Openbaarmaking van controleverklaringen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst
Midden- en West-Brabant

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant te Tilburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 4 december 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2019;
- ▶ de balans per 31 december 2019;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 4 december 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en onze controleverklaring daarbij zijn gebaseerd op de condities op het moment dat deze zijn opgemaakt en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant is uiteengezet in het jaarverslag in de paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing (op pagina 16 en 17), en in de jaarrekening in de toelichting bij de gebeurtenissen na balansdatum (op pagina 45 en 46). Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 333.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 100.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het voorwoord;
- het jaarverslag, waaronder de inleiding, de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 4 december 2019.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 4 december 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 27 mei 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. H.E. Oostdijck RA

Jaarstukken 2019

Datum: 27 mei 2020

Accountantscontrole toegepast

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	4
2.	Jaarverslag.....	5
2.1	Inleiding.....	5
2.2	Programmaverantwoording.....	7
2.2.1	Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving (basistaken).....	7
2.2.2	Programmadeel 2: Adviezen en projecten.....	12
2.2.3	Programmadeel 3: Collectieve taken.....	13
2.2.4	Programmadeel 4: Overige exploitatielasten en –baten.....	13
2.2.5	Kosten van Bedrijfsvoering, Vennootschapsbelasting en de post Onvoorzien	14
2.2.6	Samenwerking van drie Brabantse Omgevingsdiensten	14
2.3	Paragrafen	14
2.3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	14
2.3.2	Financiering	18
2.3.3	Bedrijfsvoering - plannen en resultaten.....	20
3.	Jaarrekening.....	25
3.1	Balans ultimo boekjaar.....	26
3.2	Het overzicht van baten en lasten	28
3.3	Toelichtingen	31
3.3.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	31
3.3.2	Toelichting op de balans per 31 december 2019	33
3.3.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2019	39
3.3.4	Kengetallen	42
3.3.5	Toelichting op de baten.....	42
3.4	Overzicht baten en lasten per taakveld 2019	43
3.5	Publicatieverplichting op grond van de WNT.....	43
3.6	Gebeurtenissen na balansdatum.....	45

1. Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2019 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (hierna OMWB). De jaarstukken vormen het sluitstuk van de planning- en controlcyclus en bestaan uit de volgende onderdelen:

1. Een algemeen deel met daarin het directieverslag dat de ontwikkelingen op hoofdlijnen beschrijft;
2. Het jaarverslag 2019, bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen;
3. De jaarrekening 2019, bestaande uit de balans, het overzicht van baten en lasten over het boekjaar en de toelichtingen.

a) Het resultaat 2019

Het voordelige resultaat 2019 is € 699.000.

Bestemming resultaat

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2019 wordt aan het algemeen bestuur een voorstel gedaan voor de bestemming van het resultaat.

b) Toelichting op het resultaat 2019

Het jaarrekeningresultaat 2019 laat een positief resultaat zien van € 699.000. Zoals reeds in de bestuursrapportage van 18 september 2019 gemeld, hebben de bijzondere projecten zoals verwacht bijgedragen aan het positieve resultaat van 2019.

Hieronder treft u de toelichting van het jaarrekeningresultaat 2019 aan ten opzichte van de begroting 2019 na wijzigingen. De reguliere exploitatie is in 2019 conform begroting geweest; de belangrijkste oorzaken voor het positieve resultaat worden hieronder vermeld.

Specifieke budgetten (€ 400.000 voordelig)

Arbeidsmarktproblematiek (€ 250.000 voordelig)

Zoals vermeld in de tweede bestuursrapportage is een budget van € 700.000 beschikbaar gesteld in het kader van de arbeidsmarktproblematiek; het blijkt in de praktijk lastig om medewerkers te werven voor de uitvoering van de werkprogramma's. Er is € 100.000 beschikbaar gesteld voor arbeidsmarktcommunicatie en € 600.000 voor kosten die samenhangen met het inwerken van nieuwe medewerkers. Het budget is zoals verwacht en reeds aangekondigd per jaareinde 2019 niet volledig benut. Een bedrag van € 250.000 zal doorschuiven naar 2020.

SPEER - ICT-budgetten (€ 150.000 voordelig)

In juli 2019 is door het bestuur een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld van € 800.000 voor ICT. Dit bedrag bestaat uit een overheveling van € 500.000 voor project SPEER uit 2018 en een budget van € 300.000 voor data-ontwikkeling. Aangezien deze budgetten een zekere bandbreedte kennen (afhankelijk van tijd en uitvoering van de verschillende projecten), is reeds bij de tweede bestuursrapportage de verwachting uitgesproken dat een deel van de budgetten naar 2020 doorlopen. Voor 2019 betekent dit een positief resultaat van € 150.000.

Overige (€ 300.000 voordelig)

Onvoorzien (€ 150.000 voordelig)

Het bedrag dat is gereserveerd voor onvoorziene kosten is in 2019 niet aangesproken. Dit budget maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat 2019.

Overige (€ 150.000 voordelig)

Dit bestaat uit diverse kleinere voor- en nadelen.

2. Jaarverslag

2.1 Inleiding

De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant sluit het boekjaar 2019 met een positief financieel resultaat. Net als in 2018 geldt voor 2019 dat dit in de lijn is met de begroting en de uitgebrachte bestuursrapportages. Ook in financieel opzicht wil de OMWB een betrouwbare en voorspelbare dienst zijn.

Als OMWB kijken we terug op een bijzonder jaar.

Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt is het ons gelukt om de 28 werkprogramma's voor een heel belangrijk deel te realiseren. Dit vooral dankzij de gemotiveerde inzet van alle OMWB-ers.

Ook in een ander opzicht kijken we terug op een bijzonder jaar. Eind mei 2019 deed de Raad van State een verstekkende juridische uitspraak over de aanpak van stikstof in Nederland. Het stof daarover is nog niet neergedaald, integendeel zelfs. We zijn in bestuurlijk Nederland op zoek naar het vinden van een nieuw evenwicht tussen economie en ecologie. In ons werk zijn we daarmee intensief geconfronteerd in 2019.

In het jaar 2019 hebben we ons als Omgevingsdiensten in de provincie Brabant voorbereid op de inspanningen die nodig zijn om tot een zorgvuldige veehouderij te komen. Samen met de provincie hebben we als diensten een maatregelenpakket opgesteld dat het mogelijk moet maken om op kwalitatief verantwoorde wijze onze functies en taken in de komende jaren tot uitvoering te brengen.

Stikstof, PFAS, zeer zorgwekkende stoffen, het zijn thema's die zowel veel kennis als vaardigheden van onze dienst vragen. Het is ons een eer om onze deelnemers en opdrachtgevers hieromtrent zo goed mogelijk te adviseren, ondersteunen en begeleiden. De OMWB wil een dienst bij de tijd zijn. Proactief handelen en in de uitvoering scherp aan de wind zeilen.

In het jaar 2019 hebben wij binnen onze organisatie een aantal veranderingen doorgevoerd. Waaronder het oprichten van een team programmeren, plannen en realisatie (PPR), waardoor het gehele logistieke proces efficiënter en effectiever verloopt. Van intake, productie en facturatie. Dat proces wordt ondersteund door de totale vernieuwing van onze digitale huishouding, die in 2019 deels is gerealiseerd en in 2020 zal worden vervolmaakt. Ja, ook in dit opzicht willen wij bij de tijd zijn.

Dit jaarverslag en deze jaarrekening zijn bewust compact opgesteld. Voor de leesbaarheid en duidelijkheid. Achter de cijfers gaan feiten en verhalen schuil. Wij vertellen er graag over, omdat wij trots zijn op ons werk en onze inspanningen.

Want één ding is helder, de OMWB is een dienst van toegewijde medewerkers, die alert zijn waar het gaat om de belangen van milieu en duurzaamheid. Niet alleen toegewijd, maar ook met verstand van zaken en passie voor het vak.

In 2019 hebben wij ondanks de krapte op de arbeidsmarkt kans gezien nieuwe, vooral jeugdige medewerkers aan te trekken. De verjonging is daarmee ingezet. Samen met de senioren werken onze junioren met hart en ziel aan de thema's die voor de kwaliteit van leven en werken in onze regio van belang zijn.

De samenwerking met de deelnemers en opdrachtgevers was in 2019 plezierig en constructief. Gebaseerd op wederzijds vertrouwen. De basis voor samenwerking en succes. Dank aan onze opdrachtgevers!

In dit jaarverslag geven wij op hoofdlijnen aan wat is bereikt. Naast dit jaarverslag verantwoorden wij ons aan onze deelnemers ook via de werkprogramma's en vooral de termijnrapportages. Gezamenlijk vormen deze documenten de basis voor het geven van inzicht en verantwoording. Omdat wij graag nakomen wat wij beloven en zeggen.

Dat naast de inhoudelijke prestaties ook gesproken kan worden van een gezonde financiële ontwikkeling van de dienst sterkt ons tot voldoening. Samen met onze opdrachtgevers willen wij beide, inhoud en geld, in de huidige lijn continueren.

Nico van Mourik
Algemeen Directeur Omgevingsdienst MWB

2.2 Programmamaverantwoording

In dit hoofdstuk wordt per onderdeel toegelicht wat de OMWB heeft bereikt in relatie tot de begroting. Aan het eind van ieder deelprogramma staan de baten vermeld. De totale programmalasten staan aan het einde van de programmamaverantwoording. Tenslotte wordt de samenwerking tussen de drie Brabantse omgevingsdiensten gedurende afgelopen boekjaar besproken.

Basistaken, verzoektaken en collectieve taken

In de gemeenschappelijke regeling hebben de deelnemers afgesproken dat er in de P&C-cyclus onderscheid gemaakt wordt tussen basis- en verzoektaken. De OMWB werkt met vier deelprogramma's: basistaken, verzoektaken, collectieve taken en de overige exploitatielasten en -baten. De programma's worden in de volgende paragrafen toegelicht.

2.2.1 Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving (basistaken)

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. In opdracht van bevoegde gezagen voert de OMWB voor de deelnemers de volgende taken uit:

- Vergunningverlening op het gebied van milieu (agrarisch, procesindustrie, afval, horeca, evenementen, BRZO, asbest(melding) en bouwen);
- Toezicht op het gebied van milieu (agrarisch, procesindustrie, afval, horeca, evenementen, BRZO, asbest en bouwplannen bij provinciale inrichtingen);
- Toezicht op bodemsaneringen en stortplaatsen;
- Klachtenbehandeling en repressieve handhaving (agrarisch, procesindustrie, afval, horeca, evenementen en BRZO);
- Niet inrichting gebonden taken; asbest, bodem, ketengericht milieutoezicht;
- Energiecontroles en beoordelingen.

Net als in andere jaren vormden in 2019 de werkprogramma's van gemeenten en provincie en de afspraken met de andere Brabantse omgevingsdiensten het uitgangspunt van het 'gelijke speelveld' en de afspraken voor de landelijke uitvoering BRZO- en VTH-taken van de gezamenlijke BRZO-omgevingsdiensten, de basis voor dit programmadeel.

Realisatie

In onderstaande tabel is de realisatie van productie aantallen binnen de basistaken opgenomen en afgezet tegen de aantallen van 2016, 2017 en 2018.

	Gerealiseerd 2016	Gerealiseerd 2017	Gerealiseerd 2018	Gerealiseerd 2019
Vergunningen				
Aantal omgevingsvergunningen (incl. OBM)	508	554	569	428 (+59)
Aantal beschikkingen en advies bodembesluit	669	833	577	444
Aantal meldingen AMvB (excl. OBM)	1.670	1.487	1.536	1.719
Aantal te actualiseren vergunningen	7	3	117	11
Aantal ingetrokken vergunningen	41	13	30	28
Aantal bezwaar en beroeps-procedures	85	56	88	74
Aantal producten overige vergunningverlening	1.419	1.600	1.951	1.625
Toezicht en handhaving				
Aantal integrale milieucontroles	3.859	3.268	3.062	2.893
Aantal uitgevoerde hercontroles	2.288	2.003	1.822	1.725
Aantal ad hoc controles	524	906	1.191	474
Aantal toezichtcontroles overig	13	34	98	Milieurapportages: 422
				Overig toezicht: 890

Aantal repressieve handhavingstrajecten	600	596	580	600
Aantal behandelde klachten en meldingen	7.226	8.181	8.508	7.966
Aantal BRZO-inspecties	65 en 61 onaangekondigd	68 en 68 onaangekondigd	67 en 65 onaangekondigd	120 en 65 onaangekondigd
Niet inrichting gebonden taken				
Aantal producten meldingen asbest	2.983	3.367	3.985	4.090
Aantal meldingen totaalsloop (nieuw)/(voorheen in overige vergunningverlening)				323
Aantal controles Wet bodembescherming (Wbb)	242	341	305	277
Aantal meldingen besluit bodemkwaliteit/bescherming	1.224	920	1.030	1.245 -> 437
Ketenprojecten			10	20
Aantal controles besluit bodemkwaliteit	515	310	281	315
Bouw (oprichting) en sloop	971	2.126	64	144
Asbesttoezicht (incl. administratief toezicht)			2.257	2.904
Energiecontroles + EED-beoordelingen	35	373	199	40 + 654

Ontwikkelingen van invloed op de resultaten

Vergunningverlening

Impact van de stikstofcrisis

Halverwege 2019 vernietigt de Raad van State de PAS (Programmatistische Aanpak Stikstof). Dit heeft direct impact voor het indienen en de behandeling van vergunningaanvragen (Wabo en Wet Natuurbescherming). Ook bij de OMWB zijn de gevolgen zichtbaar:

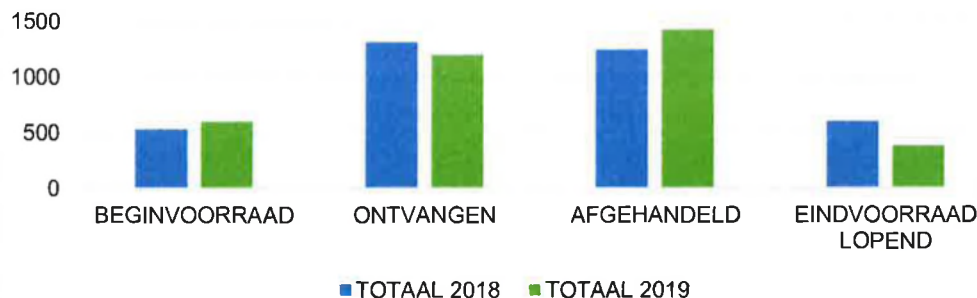
- Voor het verwerken van meldingen is de impact gering; veel meldingen zijn niet uitstoot gerelateerd en het werk daaromheen kan met name in de MKB-sector grotendeels doorgang vinden;
- Voor de vergunningverlening heeft e.a. directe gevolgen. Hoewel er geen grote teruggang van aanvragen zichtbaar is en aanvragen wel voor een deel kunnen worden beoordeeld en het milieudeel van de vergunning kan worden voorbereid, is besluitvorming in veel gevallen echter niet mogelijk. Daarbij kost de beoordeling van aanvragen in veel gevallen extra tijd (toetsing gewijzigde regelgeving t.g.v. de PAS-uitspraak, wijziging Aerius-berekeningen e.d.);
- Daarnaast komen er veel vragen binnen van opdrachtgevers, bedrijven en hun adviseurs;
- Tevens dient er soms extra overleg plaats te vinden met de collega's van de opdrachtgevers omdat daar, zeker de eerste maanden na 29 mei, niet altijd een duidelijk beeld bestaat rond de (on)mogelijkheden van vergunningverlening.

Verwerking meldingen activiteitenbesluit

De afgelopen jaren was er sprake van een achterstand in de beoordeling en verwerking van meldingen. Voor een deel te verklaren door een tekort aan capaciteit door openstaande – moeilijk vervulbare - vacatures en door een grote hoeveelheid regulier vergunningenwerk, met een hogere prioriteit. In 2019 zijn vacatures ingevuld en is een start gemaakt met een traineegroep die door ons zelf wordt opgeleid tot vergunningverlener. Daardoor ontstond mede de mogelijkheid om een inhaalslag in de meldingen te maken.

Onderstaand een weergave van de inhaalslag rond de meldingen zoals we die in 2019 hebben uitgevoerd.

Meldingen Activiteitenbesluit

Toezicht en handhaving

Risico Relevante Bedrijven (RRB)

De OMWB en de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant hebben enkele jaren geleden de handen ineengeslagen en zijn een project begonnen om inzicht te krijgen in bedrijven die net onder de Brzo-grens blijven. De hierbij gehanteerde term Brzo+ bedrijven of net-niet Brzo-bedrijven is vervangen door Risico Relevante Bedrijven (RRB). Voor deze categorie van bedrijven is mede als gevolg van incidenten bestuurlijke aandacht ontstaan.

Per 1 mei 2019 is binnen de branche RRB begonnen met het gebruik van Digitale Checklisten (DC). Het doel van het gebruik van digitale checklisten is om bevindingen en informatie uit controles uniform vast te leggen. De informatie uit deze controles kunnen daarna (eenvoudig) worden ontsloten en geanalyseerd. Naar verwachting zal deze analyse inzicht geven in het naleefgedrag van de vooraf vastgestelde onderwerpen. Vervolgens kan gerichte informatie worden verstrekt en betere sturing plaatsvinden.

In de DC's is onderscheid gemaakt in integraal toezicht, onaangekondigd toezicht en interventie toezicht. De DC's zijn nog in ontwikkeling en worden periodiek geëvalueerd. Tijdens de integrale controles is onder andere aandacht besteed aan de onderwerpen: ageing, ongewoon voorvallen, blussysteem en product- en bluswater opvang. Tijdens onaangekondigde bezoeken is aan de hand van de DC aandacht besteed aan de stoffenlijst, bedrijfsnoodplan en opslag van gevaarlijke stoffen. Deze gegevens zijn verwerkt en een eerste analyse is uitgevoerd. Een compleet beeld is echter nog niet voorhanden, omdat het project doorloopt tot 1 juni 2020. Ondanks dat er nog geen volledig beeld is, zijn de volgende zaken opgevallen: het is interessant om het thema ageing verder uit te diepen, in een aantal gevallen was het UPD niet actueel en de vergunning is in een aantal gevallen niet actueel.

Intensivering Toezicht Veehouderijen

In totaal zijn in 2018 en 2019 binnen het ITv-project 815 controles uitgevoerd in de regio van de OMWB. In ongeveer 45% van de controles voldoet de veehouderij aan alle controleaspecten. Bij het andere deel van de controles zijn één of meerdere overtredingen vastgesteld. Van elk van deze overtredingen is volgens de systematiek van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) de zwaarte bepaald. Daarbij maakt de toezichthouder een inschatting van de mogelijke gevolgen voor het milieu en van het gedrag van de overtreder.

De zwaarte van de overtreding is bepalend voor het vervolg. Dit kan zijn:

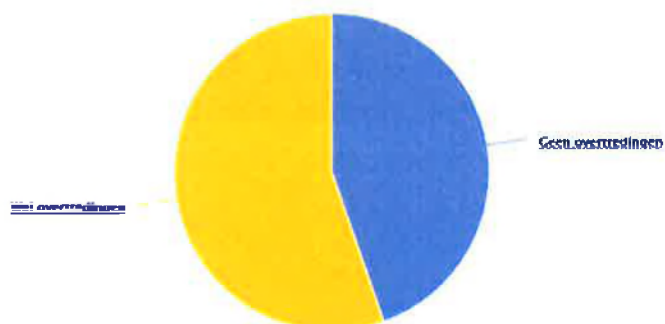
- Informeren (geen vervolgactie);
- Bestuurlijke waarschuwing (hercontrole);
- Bestuurlijk en/of strafrechtelijk optreden (voornemen last onder dwangsom, bestuurlijke strafbeschikking of proces-verbaal).

Ongeveer 33% van de controles met overtreding heeft niet geleid tot een vervolgactie. In deze gevallen zijn bij de controle alleen lichte overtreding aangetroffen. Hierover wordt de ondernemer wel geïnformeerd, maar er wordt geen hercontrole uitgevoerd.

Ongeveer 62% van de controles met overtreding heeft geleid tot een bestuurlijke waarschuwing. Hierbij krijgt de ondernemer een termijn om de overtreding op te lossen. Na afloop van die termijn wordt een hercontrole uitgevoerd.

De resterende controles met overtreding heeft geleid tot direct bestuurlijk en/of strafrechtelijk optreden. In de meeste gevallen wordt daarbij een voornemen last onder dwangsom opgelegd. In een aantal gevallen wordt ook strafrechtelijk opgetreden.

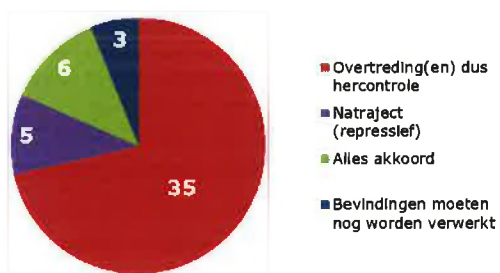
Naleefgedrag

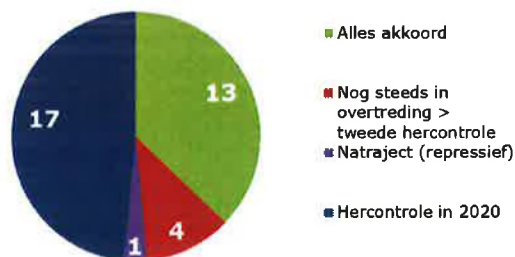
LPG tankstations

In het kader van informatie- en risicogestuurd werken is in 2019 de helft van alle LPG-tankstations van Midden- en West-Brabant gecontroleerd. De 2^e helft is in 2020 geprogrammeerd. Het doel van het project is de risico's van LPG-tankstations inzichtelijk te maken en om een programmatische en risicogerichte aanpak voor deze branche te ontwikkelen. De hierbij verkregen informatie over de branche wordt gebruikt om toezicht efficiënter, effectiever en risicogerichter uit te voeren.

Integrale controles

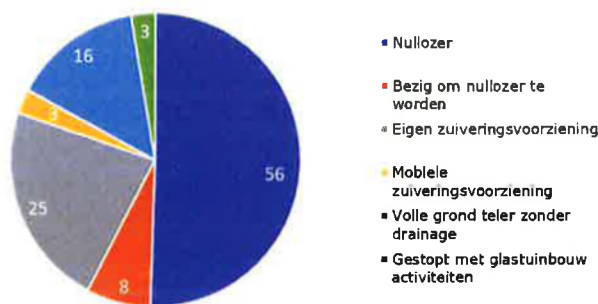
Hercontroles

Glastuinbouw

Per 1 januari 2018 is het in de branche glastuinbouw (ook de bedrijven met een glasopstand van minder dan 2.500 m²) niet toegestaan om ongezuiverd drainwater (substraatteelt), drainagewater (grondteelt) en/of filterspoelwater te lozen op oppervlaktewater, riolering en/of bodem. De controles op de 'zuiveringsplicht' (van gewasbeschermingsmiddelen) in de glastuinbouw zijn ook in 2019 weer gezamenlijk met het Waterschap Brabantse Delta uitgevoerd. De overige Waterschappen hebben op een andere wijze inbreng geleverd.

In totaal zijn er in 2019 circa 130 controles uitgevoerd, waarvan er bij 111 een digitale checklist is ingevuld. Op deze checklists is de huidige analyse gebaseerd.

Analyse glastuinbouwbedrijven

De zuiveringsplicht glastuinbouw kan op verschillende manieren worden ingevuld. Een glastuinbouwbedrijf kan aantoonbaar een nul-lozer zijn (volledig hergebruik drain- en/of filterspoelwater), een zuiveringsvoorziening hebben of mobiel (laten) zuiveren. Niet alle overtredingen hebben betrekking op de zuiveringsplicht, maar deze water gerelateerde zaken zijn wel meegenomen tijdens de controle.

Naast het controleren op voorschriften, is er tijdens deze controles gefocust op het opbouwen van een informatiepositie. Deze informatiepositie zorgt ervoor dat er binnen deze branche de komende jaren op een effectievere en efficiëntere manier toezicht kan worden ingericht op bepaalde thema's/onderwerpen. Een ontwikkeling is dat er vanaf 2027 een nagenoeg nul-emissie gaat gelden. Er mogen dan ook geen meststoffen meer worden geloosd.

Het controleren van de voorschriften heeft in 2019 geleid tot het constateren van een naleefgedrag rond de 70%. Bij circa 30 bedrijven is één of meer overtreding(en) geconstateerd. De meeste kleine overtredingen konden ter plaatse of binnen een korte termijn worden verholpen. Voor grotere bedrijfsaanpassingen moesten bedrijven een plan van aanpak overleggen om de tekortkomingen binnen een afgesproken termijn op te kunnen heffen. De hercontroles vanuit 2019 zullen dan ook in 2020 nog doorlopen.

Niet inrichting gebonden taken

Asbest

In 2019 zijn in totaal binnen de OMWB-regio 4090 asbestsloophemeldingen door ons afgehandeld. Dit is een kleine stijging ten opzichte van 2018 waarin 3985 asbestsloophemeldingen zijn afgehandeld. Na verwerping van het aangekondigde asbestdakenverbod door de Eerste Kamer heeft de Staatssecretaris in oktober 2019 kenbaar gemaakt dat een verbod er definitief niet komt. Wel is een pakket aan stimuleringsmaatregelen aangekondigd. Wij verwachten daarom voor 2020 en de jaren daarna géén afname van het totaal aantal saneringen, maar eerder een stabiel niveau of een kleine stijging ten opzichte van 2018 en 2019.

Ketengericht milieutoezicht

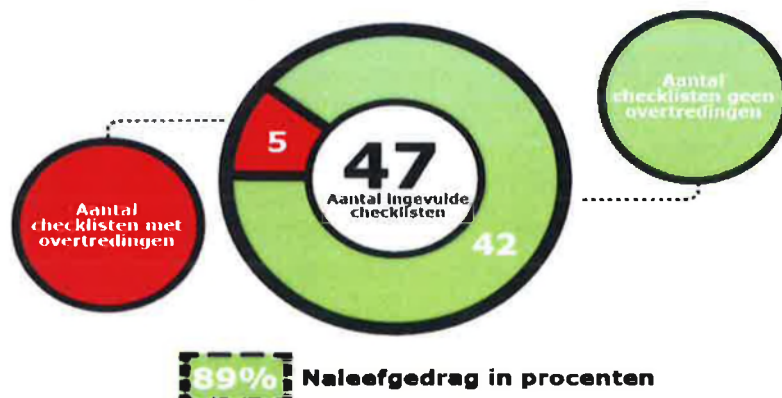
In 2019 is de focus binnen de keten gelegd op de volgende onderdelen:

- Co-vergisting
- Bodem- en bouwstoffenketen
- Mobiel breken
- Plasticafval
- Forensisch onderzoek en analyses

Binnen het ketenproject co-vergisting is afgelopen jaar de samenwerking gezocht met NVWA en de politie om gezamenlijk op te trekken tegen illegale afvalstromen binnen de co-vergistingsketen. Tevens heeft de OMWB 16 opslaglocaties bezocht waarvan bij 5 locaties het te vergisten product of vergist product is bemonsterd en momenteel wordt geanalyseerd.

Voor het mobiel breken van puin dient er een melding te worden verricht. Op basis van de beschikbare data kan inmiddels het aantal meldingen op jaarbasis binnen de OMWB-regio worden geprognoseerd op 100 stuks. Door middel van het informeren van de branche is de kwaliteit van de meldingen verbeterd en kan inmiddels een inschatting worden gemaakt op de benodigde tijd om een melding te beoordelen.

Branche uitgelicht: Mobiel breken 2019

Tevens zijn in 2019 met een steekproef de locaties van de puinbreker gecontroleerd. Het inschatten van het te breken/gebroken volume blijkt lastig waardoor er binnen de keten fraude op de loer ligt. Tijdens de controle bleek verder dat de locaties niet altijd in de juiste staat zijn achtergelaten. Tevens is van een aantal puinstromen de definitieve toepassingslocatie gecontroleerd en tevens bemonsterd. Bij de toepassingslocaties zijn geen bijzonderheden waargenomen, zo ook niet bij de monsternamen.

In het verleden werd plastic als secundaire grondstof vervoerd naar China. China heeft in 2018 de invoer van dergelijk plastic verboden. Dit kan leiden tot problemen van de afzet van plastic in Nederland. Om de impact van het verbod te kunnen controleren is er bij een aantal bedrijven (10 kunststofbedrijven en 6 distributiebedrijven) flicscontroles uitgevoerd. Op basis van deze controles en het onderzoek van de data in LMA is geconstateerd dat de impact van het verbod verwaarloosbaar is. In 2020 zal uitsluitend de vinger aan de pols worden gehouden.

Energie

De deelnemers hebben budget opgenomen voor het uitvoeren van energietoezicht op basis van de nieuwe Informatieplicht Energiebesparing. Via het Gemeentefonds hebben alle gemeenten in december 2018 een eenmalige bijdrage ontvangen voor de implementatie van deze nieuwe regelgeving. De informatieplicht verplicht bedrijven met een bepaald energieverbruik om voor 1 juli 2019 en daarna elke 4 jaar via het eLoket van RVO te rapporteren over getroffen energiebesparende maatregelen. Het bevoegd gezag moet erop toezien dat bedrijven tijdig voldoen aan de informatieplicht en gebruikt de ingediende informatie vervolgens voor het prioriteren, programmeren en uitvoeren van het informatiegestuurd toezicht op de energiebesparingsplicht. De gemeente heeft de OMWB gemandateerd om de door de bedrijven ingediende gegevens uit het eLoket op te halen en deze gegevens zijn inmiddels voor de OMWB toegankelijk.

In opdracht van de OMWB heeft het Datalab Brabantse omgevingsdiensten met redelijke nauwkeurigheid in beeld gebracht welke bedrijven nog niet hebben voldaan aan de informatieplicht. Volgens dit overzicht hadden in deze gemeenten 186 bedrijven moeten voldoen aan de informatieplicht. Eind 2019 hebben 136 bedrijven (73%) nog niet voldaan.

Deze bedrijven zullen in 2020 gericht worden aangeschreven en zo nodig zal handhavend worden opgetreden. Het percentage bedrijven dat nog niet heeft voldaan loopt per gemeente uiteen van 58% tot 79%.

De omzet op programmadeel 1 bedroeg over 2019 € 20.396.000 (begroot € 19.073.000). De kosten worden niet verbijzonderd naar programma; deze worden op totaalniveau verantwoord.

2.2.2 Programmadeel 2: Adviezen en projecten

In programmadeel 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de adviestaken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten (milieu-)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld BRZO, geluid, bodem, (afval)water, lucht, vergunningverlening (niet basistaken), toezicht (niet basistaken), asbest niet basistaken, ruimtelijke planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag of zijn onderdeel van beleidsambities.

De werkprogramma's zijn indicaties van het volume van deze taken. Incidentele verzoektaken kunnen van jaar tot jaar verschillen. Deelnemers hebben in hun werkprogramma's vaak enkele niet nader gespecificeerde budgetten opgenomen, waar in de loop van het jaar opdrachten voor worden verstrekt. De realisatie van de gegeven opdrachten in 2019 wordt per deelnemer in de (derde) termijnverantwoording teruggekoppeld.

De omzet op programmadeel 2 bedroeg over 2019 € 6.639.000 (begroot € 8.697.000). De kosten worden niet verbijzonderd naar programma; deze worden op totaalniveau verantwoord.

2.2.3 Programmadeel 3: Collectieve taken

Jaarlijks voert de OMWB het Programma Collectieve taken uit. Het programma van 2019 heeft een omvang van 1,5 miljoen euro. Het is een bestuurlijk vastgesteld programma dat een efficiënte, effectieve en kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de taken van de OMWB ondersteunt. Een programma dat nadrukkelijk aansluit op de andere twee programma's, namelijk de basistaken en de verzoektaken, zodat de OMWB de goede dingen doet én die dingen goed doet. Door in te spelen op toekomstige ontwikkelingen op het gebied van VTH, zoals bijvoorbeeld de Omgevingswet en risicogericht werken.

Het programma is tot stand gekomen in goed overleg met een ambtelijke werkgroep van de deelnemers en vervolgens via het AO, DB en uiteindelijk AB vastgesteld. In 2018 is de OMWB gestart met het op een projectmatige wijze aanpakken van het programma. Het programma en de projectmatige aanpak hebben in 2019 duidelijk zijn vruchten afgeworpen. Projecten worden niet alleen binnen het gestelde budget uitgevoerd, ook is er een duidelijke verbetering zichtbaar van de geboekte resultaten. Hoewel we zeker nog zaken kunnen verbeteren, heeft de professionalisering van projectmanagement een positieve bijdrage geleverd aan de uitvoering van het programma. Een verantwoording van het programma wordt u separaat aangeboden in het tweede kwartaal van 2020.

De omzet op programmadeel 3 bedroeg over 2019 € 1.500.000 (begroot € 1.500.000). De kosten worden niet verbijzonderd naar programma; deze worden op totaalniveau verantwoord.

2.2.4 Programmadeel 4: Overige exploitatielasten en -baten

In programma 4 zijn de werkzaamheden ondergebracht die buiten voorgaande programma's vallen. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers via derden. Dit zijn onder andere de kosten voor luchtkwaliteitsmetingen, laboratoriumkosten en kosten van e-noses (zie foto hieronder voor een voorbeeld van een e-nose). Ook subsidieprojecten zijn in dit programma opgenomen.

De omzet op programmadeel 4 bedroeg over 2019 € 3.866.000 (begroot € 3.493.000). De kosten worden niet verbijzonderd naar programma; deze worden op totaalniveau verantwoord.

2.2.5 Kosten van Bedrijfsvoering, Vennootschapsbelasting en de post Onvoorzien

De totale kosten van bedrijfsvoering (BBV hanteert de term 'overhead') bedroegen voor 2019 € 10.534.000 (begroot € 11.073.000). Voor een verdere uitsplitsing wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2019 en de tekstuele toelichting in paragraaf 2.3.3 Bedrijfsvoering - plannen en resultaten.

De kosten vennootschapsbelasting bedroegen in 2019 € 6.000 (begroot € 0). Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 2.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing, punt 8.

De onvoorziene kosten bedroegen in 2019 € 0 (begroot € 150.000). Het begrote bedrag is voor 2019 niet noodzakelijk gebleken en is derhalve onderdeel van het jaarrekeningresultaat.

2.2.6 Samenwerking van drie Brabantse Omgevingsdiensten

Het overleg tussen directeuren van de Brabantse omgevingsdiensten (ODBN, ODZOB en OMWB) en op andere niveaus is in 2019 gecontinueerd. Op veel gebieden is samengewerkt. Van groot belang was de bestuurlijke en ambtelijke taskforce versnelling transitie veehouderij, met provincie en gemeenten. Dit heeft geleid tot een maatregelenpakket dat door de Algemene Besturen is vastgesteld. In samenhang hiermee trekken de drie diensten samen op in de werving van nieuwe medewerkers, de ontwikkeling en uitvoering van een traineeprogramma en deskundigheidsbevordering en wordt intensief samengewerkt in de aanpak van de stikstofproblematiek en de uitvoering van de Wet natuurbescherming.

Op het terrein van de invoering van de Omgevingswet wordt nauw samengewerkt in de vorm van een 10-punten actieplan voor onderwerpen die de diensten samen aanpakken. De overdracht van de bodemtaken van provincie naar gemeenten per 1 januari 2021 staat eveneens hoog op de samenwerkingsagenda. Er is een Brabantbrede werkgroep gevormd met provincie en gemeenten om deze verandering te implementeren.

Andere samenwerkingsprojecten zijn Kompas, de implementatie van het instrumenteel VTH-kader van de provincie; de start van het BOD (Brabants Omgeving Datalab) gericht op het verzamelen van en analyseren van data om informatiegestuurd en risicogericht te kunnen werken; de Collegiale Toets op verzoek van de provincie; de aanpak van Pfas (potentieel) zeer zorgwekkende stoffen; en de samenwerking in diverse projecten met de waterschappen en veiligheidsregio's. Bestaande samenwerking zoals in Samen Sterk in Brabant, de Milieuklachtcentrale, het ketengericht milieutoezicht en in het toezicht op Riscorelevante bedrijven is in 2019 bestendig en verder uitgebouwd.

2.3 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording voor Provincies en Gemeenten (BBV) bepaalt dat in de begroting en jaarrekening paragrafen worden opgenomen waarin de beleidslijnen en de -realisatie zijn vastgelegd voor een aantal beheersmatige aspecten van de organisatie. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de jaarrekening staan, inzichtelijk worden gemaakt voor het bestuur. Het BBV benoemt zeven verplichte paragrafen, deze zijn voor onze dienst niet allemaal relevant.

De voor de omgevingsdienst van toepassing zijnde paragrafen zijn:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Financiering
3. Bedrijfsvoering (inclusief rechtmatigheid)

2.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf worden de risico's beschreven en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Enerzijds wordt verantwoording afgelegd over het beheer van de risico's in het afgelopen jaar, anderzijds is de risicoparagraaf toekomstgericht.

Begripsomschrijving

Een risico is een kans op een optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet is voorzien in de (meerjaren)begroting. Met name de negatieve

gebeurtenissen worden opgenomen in de risicotabel, als onderbouwing naar het benodigde weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de OMWB heeft om niet-begrote kosten op te vangen (BBV artikel 11). Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn is afhankelijk van de risico-inschatting en de bereidheid van het bestuur om deze risico's al dan niet te lopen. Om te voorkomen dat bij niet-afgedekte risico's ingrijpende (organisatie)wijzigingen noodzakelijk zijn, is een afdoende weerstandsvermogen voor de OMWB gewenst. De OMWB streeft een voldoende weerstandscapaciteit na, dat betekent een weerstandsratio tussen 1,0 en 1,4.

Beleid risicomanagement

Risicomanagement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen. Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico's gedragen kunnen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

De wijze waarop met risico's wordt omgegaan kent de volgende alternatieven:

- Vermijden (bijvoorbeeld: stoppen met bepaalde activiteiten);
- Beheersen (bijvoorbeeld: maatregelen treffen door processen, procedures of organisatiecultuur aan te passen);
- Overdragen (bijvoorbeeld: verzekering afsluiten of activiteit uitbesteden);
- Accepteren.

De OMWB heeft middels de uitvoering van het Interne Controleplan zicht op risico's en dat moet leiden tot minimalisatie van de risico's, dan wel het treffen van tijdige maatregelen.

Tabel geïdentificeerde risico's

In de afgelopen jaren zien we een verlaging van de risico's. Dit is in de 2^e Burap voor het laatst bestuurlijk gerapporteerd. Eerst worden deze risico's genoemd en vervolgens toegelicht. Op basis van de actualiteit is de risicotabel voor de jaarrekening 2019 opgenomen.

Risicotabel uit de 2^e Burap 2019:

	Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
1	Niet betalen facturen	200.000	25%	50.000
2	Arbitrage VVGB-gelden	750.000	30%	225.000
3	Ziekteverzuim	200.000	25%	50.000
4	Inhuur versus vast personeel	500.000	50%	250.000
5	Transitie	500.000	50%	250.000
6	Problematiek arbeidsmarkt	200.000	50%	100.000
7	Invoering MWB-norm	1.000.000	50%	500.000
8	Vennootschapsbelasting	100.000	25%	25.000
	Totaal	3.450.000		1.450.000

Toelichting

1. Niet betalen facturen
Wij hebben geconstateerd dat het niet betalen van facturen door verschillen in inzicht tussen opdrachtgevers en opdrachtnemer, de afgelopen jaren nagenoeg nihil is geworden. Hierdoor vormt dit geen risico meer in 2020.
2. Arbitrage VVGB-gelden
Het arbitragetraject is inmiddels afgewikkeld, derhalve vormt dit geen risico meer.
3. Ziekteverzuim
Het ziekteverzuim is afgelopen jaren afgenomen en bevindt zich thans rond de streefwaarde van 4,5%. Hierdoor vormt dit geen risico meer voor 2020.
4. Inhuur versus vast personeel
In de begroting van de OMWB geldt als uitgangspunt dat de taken in beginsel worden verricht door eigen personeel. Echter, als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt is het niet mogelijk

om op korte termijn het personeelsbestand op het niveau van de begroting te krijgen. Dat betekent dat we afhankelijk zijn van de inhuur van derden voor de uitoefening van de taken. Deze externe inzet is duurder dan de uitvoering met eigen personeel. Vandaar dat dit is opgenomen in de risicotabel.

Maatregelen

Dit risico is te ondervangen door aanname van eigen personeel. Beperkende factor hierbij is de huidige arbeidsmarkt. Vandaar dat in 2019 en 2020 samen met de twee andere Omgevingsdiensten van Brabant gestart is met initiatieven om onze positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Daarbij dient te worden opgemerkt dat een flexibele schil ook voordelen heeft mede vanwege een snellere op- en afschaling bij een gewijzigd werkaanbod.

5. Transitie organisatie

De eisen die aan onze organisatie en medewerkers worden gesteld veranderen snel. Dit is aan de ene kant gericht op de inhoud van het werk, aan de andere kant zien we dat ook andere vaardigheden worden gevraagd. In de opleidingen wordt hier volop aandacht aan besteed. Medewerkers zullen hun rol binnen de organisatie kunnen oppakken. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Het risico dat hiermee samenhangt wordt ingeschat op € 500.000 met een kans van maximaal 50%. Dit risico is gelijk gebleven aan vorig jaar, als gevolg van de verdere doorontwikkeling van de organisatie.

Maatregelen

Het uitvoeren van een correct en zorgvuldig personeelsbeleid, waaronder een adequaat opleidingsprogramma.

6. Problematiek arbeidsmarkt

Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt is de OMWB niet in staat om de vacatures binnen de vastgestelde formatie van 228 fte in te vullen. Dit in aanvulling op het risico genoemd onder 4. Hierdoor moet inhuur van derden plaatsvinden. Deze uitvoeringsuren zijn duurder dan die van eigen personeel. Het maximale risico hiermee bedraagt € 200.000.

Maatregelen

Strakke budgettering en margesturing zijn maatregelen om dit risico in voldoende mate te mitigeren.

7. Invoering MWB-norm

Als gevolg van de invoering van de MWB-norm hebben deelnemers die boven de norm zitten de mogelijkheid om af te schalen. Voor dit risico is € 1.000.000 aangehouden met een kans van 50%. Door deels een flexibele schil aan te houden hoeft dit geen structureel risico te zijn. Minder omzet is dan ook minder personeel. Gedurende 2019 is gebleken dat de afschaling zich niet voor doet. Derhalve vormt dit geen risico meer.

8. Vennootschapsbelasting

De Belastingdienst heeft bepaald dat over een beperkt deel van de activiteiten van de OMWB vennootschapsbelasting betaald moet worden. In 2019 is voor de jaren 2016, 2017 en 2018 de aangifte reeds ingediend, de kosten hiervan bedroegen respectievelijk € 1.757, € 1.101 en € 292. In 2020 wordt de aangifte over 2019 ingediend; hiervoor is voorzichtigheidshalve een bedrag gereserveerd van € 3.000. Gezien bovenstaande is het risico inzake de vennootschapsbelasting ultimo 2019 niet meer in de risicoparagraaf opgenomen.

Actualisatie in het kader van de jaarrekening 2019

9. De inwerkingtreding van de Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van onze fysieke leefomgeving. De herziening heeft impact op de manier van werken, de cultuur, de juridische basis en het technisch instrumentarium. Als uitgangspunt is hier uitgegaan van € 1 miljoen.

Maatregelen

Met de voorbereiding op de Omgevingswet wordt in 2020 gewerkt aan nieuwe en aangepaste producten en diensten; waar nodig worden de werkprocessen aangepast en verbeterd. Dit zal op 1 januari 2021 nog niet volledig zijn afgerond en daarmee doorlopen in 2021 en volgende jaren. Dit wordt verwerkt in de werkprogramma's 2021.

10. In februari 2020 heeft de uitbraak van het COVID-19 virus plaatsgevonden, welke een enorme impact heeft op ons allemaal. Dit heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel terreinen van onze jaarrekening 2020 en mogelijk voor de jaren daarna.

Hoe groot de financiële impact uiteindelijk zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. Onze organisatie loopt geen risico qua continuïteit, conform artikel 35 lid I van de GR zullen de deelnemers er steeds voor zorg dragen dat de Omgevingsdienst over voldoende middelen beschikt om al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Risico's en beheersmaatregelen

De uitvoering van de werkplannen 2020 ligt op dit moment nog voor een belangrijk deel op schema. Taken worden zoveel mogelijk uitgevoerd. Waar fysieke ontmoetingen niet mogelijk zijn worden taken administratief of op afstand (digitaal) uitgevoerd. De uitvoering van taken in de situaties van ongewone voorvallen, calamiteiten en aantasting veiligheid/ milieu vinden doorgang.

De verwachting is dat de werkvoorraad op onderdelen gaat opdrogen. Daarop anticipeert het management van de OMWB als volgt:

- Op 26 maart is het besluit genomen om de externe inhuur voor circa 70% af te schalen; dat wil zeggen: on hold te zetten tot 1 juni 2020. Hiermee sturen we op de kostenkant;
- Er vindt tussen de teams werkverdeling plaats;
- Een aantal projecten die op de rol stonden voor het najaar 2020 of in 2021 wordt in de planning naar voren gehaald.

We borgen enerzijds de inhoud en kwaliteit van het milieu (zo goed mogelijk) en anderzijds zetten we in op het zo veel mogelijk beperken van financiële schade voor dienst en deelnemers.

Financiële positie

De Corona crisis heeft voor de jaarrekening 2019 geen gevolgen. Uit een analyse blijkt dat de balanspositie van de OMWB geen wijziging behoeft.

De liquiditeitspositie is goed, de deelnemers hebben hun bijdrage voor het eerste halfjaar middels bevoorschotting betaald. Het is niet uit te sluiten dat in 2020 het volledig uitvoeren van de werkprogramma's onder druk komt te staan. Eventuele financiële gevolgen worden via de bestuursrapportages gemeld.

Op basis van het voorgaande en een actuele inschatting van de huidige risico's is het eindbeeld voor de jaarrekening 2019 als volgt:

	Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
4	Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5	Transitie	500.000	50%	250.000
6	Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9	Omgevingswet	1.000.000	50%	500.000
	Totaal	2.600.000		1.475.000

Weerstandsratio

De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt ultimo 2019 € 1.546.000. Uitgaande van het actuele risicoprofiel van € 1.475.000 is de weerstandsratio 1,05. Dit wordt gekwalificeerd als 'voldoende'. In de jaarrekening 2018 bedroeg de weerstandsratio 1,02 ('voldoende').

Financiële kengetallen

Het BBV vereist in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie.

Tabel financiële kengetallen

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Netto schuldquote	-5,9%	-1,7%	-9,3%
Solvabiliteitsratio	40,2%	21,0%	43,0%
Structurele exploitatieruimte	-3,0%	0,0%	4,2%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Netto wil zeggen dat van de schulden eventueel uitgezette gelden (financiële vaste

activa) zijn afgetrokken. De schuldenlast betreft het saldo van de vaste schulden, de netto-vlottende schulden en de overlopende passiva verminderd met de financiële vaste activa, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, de liquide middelen en de overlopende activa. Deze schuldenlast wordt vervolgens uitgedrukt in een percentage van het gerealiseerde totaal van de baten.

Een negatief percentage geeft aan dat er per saldo geen sprake is van een nettoschuld, maar van een positief saldo. De netto schuldquote is afgenomen ten opzichte van de jaarrekening 2018.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan hoe groot het aandeel is van het eigen vermogen in het totaal van de passiva. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balans totaal. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie. De solvabiliteit is iets afgenomen ten opzichte van de jaarrekening 2018.

Structurele exploitatieruimte

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in de reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar.

Onderlinge verhouding kengetallen

Voor de relevante kengetallen zien we enerzijds een verbetering ten opzichte van de jaarrekening 2018; anderzijds is de structurele exploitatieruimte en de solvabiliteit verslechterd. De overall conclusie is echter dat de balanspositie van de OMWB solide is.

2.3.2 Financiering

In de financieringsparagraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de financieringsfunctie. Dit zijn de activiteiten die te maken hebben met het aantrekken en beheren van de financiële middelen. De paragraaf is verplicht bij de begroting en jaarrekening, en hangt samen met de *Wet Financiering decentrale overheden* (Wet Fido). De uitvoering van de financieringsfunctie dient uitsluitend de publieke taak. Het beheer is risicomijdend en mede gericht op het voldoen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Schatkistbankieren

Overheden mogen sinds 2014 tegoeden uitsluitend bij het Rijk of andere decentrale overheden wegzetten. Dit is primair bedoeld om de staatsschuld terug te dringen. De OMWB heeft gedurende het gehele boekjaar 2019 te maken gehad met overschotten aan liquide middelen. Deze overschotten zijn dagelijks afgeroomd naar de schatkist. Op de lopende rekening blijft steeds maximaal € 250.000 beschikbaar. Hiermee blijft de OMWB binnen de vastgestelde limiet. Met uitzondering van het eerste en derde kwartaal 2019. Zie ook de toelichting op de balans.

Wet Fido

De OMWB moet rekening houden met twee normen op het gebied van financiering: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Met de kasgeldlimiet stelt de wet Fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen is 8,2% van het begrotingstotaal van de primitieve begroting.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet komen de volgende posten in aanmerking:

- De opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van minder dan één jaar;
- De schuld in rekening-courant;
- De voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden;
- Overige geldleningen die geen onderdeel zijn van de vaste schuld.

Deze posten worden verminderd met het gezamenlijk bedrag van:

- De contante gelden in kas;
- De tegoeden in rekening-courant;
- De overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

De kasgeldlimiet is voor 2019 berekend op € 2.440.000. Gedurende 2019 is de kasgeldlimiet niet overschreden. De kwartaalgemiddelden voor 2019 bedroegen:

1e kwartaal € 7.342.000 CR
2e kwartaal € 7.354.000 CR
3e kwartaal € 11.319.000 CR
4e kwartaal € 9.066.000 CR

De renterisiconorm is het maximumbedrag dat de dienst jaarlijks aan renteherziening en aflossing van de langlopende schuld mag hebben. Voor de OMWB betekent dit dat jaarlijks niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mag worden afgelost op leningen. In 2019 is ruimschoots binnen deze limiet gebleven.

Leningen en kredietfaciliteiten

Verstrekker	Schuld ultimo 2018	Aflossing 2019	Schuld ultimo 2019	Rente
BNG	€ 700.000	€ 700.000	€ 0	0,8%

Bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) heeft de OMWB een kredietfaciliteit van afgerond € 1,0 miljoen.

2.3.3 Bedrijfsvoering - plannen en resultaten

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken voor de bedrijfsvoering aan de hand van de onderdelen Human Resource Management, Kwaliteitszorg, Informatietechnologie, Communicatie en Financiën en Control. Wat waren de plannen en wat is er (extra) gerealiseerd. Het jaar 2019 was een intensief jaar, met grote technologische veranderingen, een aantal grote wetswijzigingen en daarnaast draaide de fabriek gewoon door. In deze paragraaf worden op hoofdlijnen de belangrijkste resultaten gemeld.

Algemeen bedrijfsvoering

Naast de reguliere activiteiten stond voor bedrijfsvoering het jaar 2019 in het teken van het aanhaken bij een aantal majeure ontwikkelingen:

- De omgevingswet

Beleidsdoel 2019: Deze ingrijpende wetswijziging heeft binnen bedrijfsvoering op meerdere plaatsen effect op de werkzaamheden.

Resultaat: het programma omgevingswet is gestart. Vanuit de discipline bedrijfsvoering heeft HR (opleiden/competentie-ontwikkeling), ICT (aansluiting op het DSO) en communicatie in het programma plaats.

- De MWB-norm

Beleidsdoel 2019: De tekstuele toelichting hierop is opgenomen onder paragraaf 2.1.1 onder het programma uitvoering.

Resultaat: de MWB-norm is toegepast bij de bepaling van de werkprogramma's. In 2021 volgt een evaluatie.

- De vernieuwing informatievoorziening (SPEER)

Beleidsdoel 2019: Na de vervanging van de diverse systemen, en het aanpassen van werkwijzen zal in 2019 de informatievoorziening verder opgetuigd moeten worden. Ook moet rekening gehouden worden met het wegwerken van kinderziekten in de nieuw in gebruik genomen systemen.

Resultaat: Het project SPEER kent 4 deelprojecten:

1. Implementatie Squit 20/20;
2. Implementatie DataWareHouse (Microsoft Azure);
3. De implementatie en doorontwikkeling van bedrijfsvoeringsprocessen middels AFAS;
4. De conversiestrategie (van veel plaatsen waar informatie zich bevindt naar één centrale database).

Ad 1. De implementatie van Squit 20/20 heeft forse vertraging opgelopen. De leverancier is in 2019 niet bij machte gebleken om de gemaakte afspraken qua oplevering na te komen. De livegang datum is tot twee keer toe uitgesteld. Er hebben diverse interventies plaatsgevonden om zodoende livegang mogelijk te maken. Dit is voor 2019 niet gelukt. Dit heeft forse consequenties voor andere trajecten en de vernieuwing in het algemeen.

Ad 2. De basis voor het DataWareHouse is neergezet en de eerste rapportages zijn ontwikkeld. Het toewerken naar integrale rapportages waarbij inhoud en financiën worden gekoppeld is (nog) niet succesvol door het ontbreken van data vanuit Squit. Er is wel een solide basis gelegd voor de verdere data-ontwikkeling en informatievoorziening.

Ad 3. In 2019 is AFAS voor het financiële gedeelte in gebruik genomen en is AFAS voor het HR-gedeelte verder doorontwikkeld;

Ad 4. De latere oplevering van Squit 20/20 is onder andere een gevolg van de conversie, die blijkt voor de leverancier vele malen lastiger dan voorzien.

Dit uitstel heeft extra belasting voor de afdeling betekend. Later in dit hoofdstuk wordt hierop doorgegaan.

- De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

Beleidsdoel 2019: De wet gaat (naar verwachting) in op 1 januari 2020, waardoor alle voorbereidingen daartoe zeker in 2019 afgerond moeten zijn.

Resultaat: De wet is ingegaan op 1 januari 2020. We hebben ons in het najaar 2019 aangesloten bij de CAO SGO (Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties). De implementatie is zodanig goed verlopen dat we tijdig alle brieven naar medewerkers hebben verstuurd. Dit alles is gebeurd in goed overleg met de OR en het GO.

Human Resource Management

De komst van de Omgevingswet is daarin de grootste verandering, deze wet vraagt van onze medewerkers een actievere opstelling als adviseur. Dit betekent ontwikkelen van het zittend personeel (m.b.t. houding en competenties) alsook werven van nieuw elan. Voor de OMWB is het van groot belang zich te profileren als een moderne, aantrekkelijke werkgever met goede arbeidsvoorwaarden, ontwikkelmogelijkheden en een duurzame inzetbaarheid van het personeel. Hierbij past een modern personeelsbeleid, waarin ruimte is voor eigen initiatief en eigen verantwoordelijkheid van de medewerker!

Op grond van het bovenstaande richtte HR zich in 2019 op:

Opleiden en ontwikkelen

Beleidsdoel 2019: We bereiden onze medewerkers voor op de komst van de Omgevingswet en daarmee samenhangende veranderingen. We gaan onze medewerkers waar mogelijk zelf opleiden. We investeren veel in talentontwikkeling om te blijven voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.0.

Resultaat: We voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1. Voor de kwaliteitscriteria 2.2 loopt nu een traject. Om het aanbod voor medewerkers zo breed mogelijk te maken zijn we gezamenlijk met de Brabantse OD's in zee gegaan met een intermediair voor opleidingen, Springest.

Organisatieontwikkeling

Beleidsdoel 2019: De OMWB wil een aantrekkelijke, moderne werkgever zijn, waar de medewerkers met plezier en enthousiasme werken. De kernwaarden zijn betrouwbaarheid, samenwerkingsgericht, vakbekwaam en zichtbaar(heid). Waarden waar HRM zich in de doorontwikkeling/modernisering van het personeelsbeleid op zal richten.

Resultaat: In 2019 zijn we bij de OMWB gestart met het in kaart brengen van de employee journey. De teams HR en communicatie hebben, met externe ondersteuning, in kaart gebracht welke sterke punten en welke verbeterpunten in het aantrekken en behouden van medewerkers voor de OMWB essentieel zijn. Aan de hand hiervan is een arbeidsmarktcampagne ontwikkeld en is het introductieprogramma echt verbeterd. In 2020 zullen exactere resultaten bekend zijn.

Strategische

personeelsplanning

Beleidsdoel 2019: De capaciteit en kwaliteit van ons personeelsbestand dient ingezet te worden daar waar het nodig is. Flexibiliteit in het personeelsbestand (in-, door- en uitstroom) is van groot belang en afgestemd op wat nodig is om ons werkprogramma en aanvullende opdrachten te kunnen uitvoeren. Om dit te realiseren leggen we de focus op strategische personeelsplanning. Interne mobiliteit, maar ook het begeleiden van medewerkers naar externe

organisaties is noodzaak.

Resultaat: In het kader van verversing en verfrissing van onze organisatie zijn er in 2019 acht trainees gestart.

Informatietechnologie

Beleidsdoel 2019: HRM werkt voortdurend aan verbetering van de informatievoorziening (OMWB InSite) om onze informatie voor management, medewerkers en HR beter en sneller te ontsluiten. Dit leidt tot anders werken met een grotere efficiency.

Resultaat: *Er is in 2019 veel gerealiseerd.*

Vrijwel alle HR-processen zijn in een workflow geplaatst waardoor aanvragen en goedkeuring van HR gerelateerde zaken digitaal worden afgehandeld. Alle personeelsdossiers zijn gedigitaliseerd en zijn ontsloten zodat management en medewerkers hun gegevens (digitaal) kunnen inzien. Sinds eind 2019 werken we met The Solutions Factory waardoor we bij het plaatsen van vacatures en de afhandeling van de sollicitatieprocedures enorme tijds- en effectiviteitswinst hebben behaald. Last but not least hebben de leidinggevenden de beschikking over een portaal waarbij verzuimcijfers beschikbaar worden gesteld en HR-taken overzichtelijk worden getoond. Dit alles heeft tot gevolg dat de administratieve last is verlaagd, en dat we binnen het team een impuls hebben kunnen geven aan HR-advies.

Management development

Beleidsdoel 2019: Sturing van de organisatie blijft ook in 2019 van belang. Het managementdevelopmenttraject van 2018 moet verder geborgd worden in 2019. Doelstelling zijn het binnen de begroting leveren van onze diensten, meer inzicht in onze prestaties en kosten en het efficiënt afstemmen van onze arbeidscapaciteit op onze opdrachten. HRM ondersteunt onze leidinggevenden bij het realiseren van deze doelstellingen.

Resultaat: *Door het vereenvoudigen en digitaliseren van HR-processen is er personele ruimte ontstaan. Ruimte die ingevuld gaat worden door extra HR-advies capaciteit om zo de ondersteuning van het management te vergroten.*

Arbeidsomstandigheden

Beleidsdoel 2019: Doorlopend worden, met als basis de Arbo wet, aanpassingen gedaan en verbeteringen aangebracht aan de arbeidsomstandigheden van de medewerkers. Daarnaast vloeien jaarlijks maatregelen voort uit het plan van aanpak van de uitgevoerde RI&E in onze organisatie.

Resultaat: *In 2019 hebben we hetzelfde (hoge) niveau kunnen vasthouden.*

Kwaliteitszorg

Beleidsdoel 2019: Het doel is dat de OMWB aan het einde van 2019 of uiterlijk medio 2020 beschikt over een kwaliteitssysteem dat de gehele dienst omvat en volledig is geïmplementeerd. Een onderdeel van dat systeem is ook het blijvend voldoen aan de kwaliteitscriteria VTH.

Resultaat: *In 2019 is veel energie gestoken in het inrichten van processen in Squit 20/20.*

Kwaliteitszorg heeft gezamenlijk met key-users in de organisatie een set aan procesbeschrijvingen opgeleverd die de goede basis gaat vormen voor het werken met Squit. We voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1, dat is ook gerapporteerd. De kwaliteitscriteria 2.2 kennen voor de bekende deskundigheidsgebieden een uitbreiding/verdieping en de introductie van een nieuw deskundigheidsgebied, energie en duurzaamheid. Om te voldoen aan 2.2 is nu een project opgestart om eind 2020 te voldoen.

Informatietechnologie

Beleidsdoel 2019: Wij streefden naar een integrale implementatie van de nieuwe ICT-systemen per begin 2019. Aansluitend zal in 2019 op basis van het nieuwe ICT-landschap de voorbereiding op de implementatie van de Omgevingswet en met name het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) vorm moeten krijgen.

Focus moeten liggen op:

- Geografische gegevensbeheer en -ontsluiting;
- Doorontwikkeling tot een integrale objecten- en activiteitenregistratie;
- Digitale beschikbaarheid en toegankelijkheid van VTH-informatie op tactisch en strategisch (beleids-)niveau;
- Nieuwe digitale opbouw van documenten en dossiers, mede gebaseerd op thema's als Omgevingswet en de verdere specificering daarvan;
- (Gestandaardiseerde) gegevensuitwisseling met ketenpartners;
- Aansluiting op landelijke voorzieningen c.q. het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Resultaat: *Het uitstel van de livegang van Squit speelt ons parten. We hebben door het uitstel én door achterblijvende landelijke duidelijkheid m.b.t. het DSO onvoldoende aandacht kunnen geven aan bovenstaande ontwikkelingen. Informatievoorziening heeft in 2019 veel werk en aandacht gestoken in de livegang, die uiteindelijk geen doorgang heeft gevonden.*

Als gevolg van het uitstel heeft eind 2019 noodgedwongen een forse operatie plaatsgevonden om de IT-omgeving van de OMWB überhaupt in de lucht te kunnen houden. Deze oude IT-omgeving is end of life, maar moet nu nog doordraaien.

En verder:

De IT-architectuur van de OMWB is in 2019 onderzocht nadat als resultante van een aantal aanbestedingen de hoeveelheid cloud applicaties de overhand kreeg. Als resultaat van dit onderzoek is een nieuwe IT-architectuur beschreven, volledig in de cloud. Gezien de koers van onze ICT-leverancier Equalit is besloten om per 1-1-2022 de overeenkomst met Equalit op te zeggen. Zodoende creëren we voldoende tijd en ruimte voor het vormgeven van een andere IT-omgeving, een omgeving die volledig in de cloud is.

Communicatie

We hebben unieke specialismen in huis. En daar profileren we ons actief mee via alle mediakanalen, maar ook via onze eigen medewerkers. We gebruiken hiervoor verhalen van de mens achter ons werk. Daarmee creëren we inzicht in en sympathie voor de belangen die we vertegenwoordigen in onze Brabantse leefomgeving.

Investeren in

netwerk/deelnemers

Beleidsdoel 2019: In 2018 is geïnvesteerd in vernieuwing van de digitale presentatie,

zowel intern als extern. De kwaliteit van de inhoud en de toegevoegde waarde van de media is daarmee gestegen. Om dit vast te houden, moeten we blijven investeren, veel meer dan voorheen, in onze website, ons social medianetwerk, de interne nieuwsbrief en in het sociale intranet. Alleen dan kunnen we het gewenste kwaliteitsniveau vasthouden.

Resultaten: In 2019 heeft de OMWB meegedaan met OMWB on tour. Een hooggewaardeerde rondgang door bestuurders langs de belangrijkste werkvelden van de OMWB.

Tevens is in 2019 de onlinestrategie vastgesteld waardoor we in de regio meer bekendheid voor ons werk genereren.

Financiën en Control

Beleidsdoel 2019: De rode draad voor het team Financiën en Control in 2019 is de zwaktes en bedreigingen te elimineren. Belangrijke pijler hierin is het nieuwe ICT-systeem dat op 1 januari 2019 operationeel zal zijn. Met dit systeem zal de administratie op een efficiëntere en effectievere manier worden gevoerd.

Resultaat: AFAS is operationeel. De verbetering qua administratieve processen is zichtbaar, er heeft een behoorlijke efficiency slag plaatsgevonden die zichtbaar is in het aantal Fte's.

Financieel beleid

Beleidsdoel 2019: Een actueel beleid is een randvoorwaarde voor een goede bedrijfsvoering, advisering en P&C-producten. In 2019 houden we dit beleid actueel, en waar het algemeen bestuur de regels moet vaststellen, zullen we dit vroegtijdig aan algemeen bestuur ter besluitvorming voorleggen.

Resultaat: In 2019 is het controleprotocol tijdig vastgesteld, dit was het enige beleidsstuk dat een update nodig had.

Budgetbeheersing en informatievoorziening (reviews)

Beleidsdoel 2019: Het nieuwe financiële systeem zal deze ondersteuning gaan geven. In 2019 zal dit verder worden uitgebouwd. Hierdoor zullen de op te leveren bestuurlijke rapportages wederom een verbeteringslag ondergaan.

Resultaat: De ontwikkeling van de maandelijkse reviews behoeft aandacht. We hebben intern (nog) niet het hoge niveau van 2018 kunnen bereiken. De externe rapportages zijn met voldoende kwaliteit opgeleverd.

Planning-en-controlcyclus

Beleidsdoel 2019: In de planning-en-controlcyclus zijn producten als de kadernota, jaarrekening, begroting en burap's opgenomen. In het spoorboekje planning en control staan deze producten inclusief datum van oplevering.

Resultaat: De P&C-producten zijn tijdig en met goede kwaliteit opgeleverd.

Interne controle

Beleidsdoel 2019: In 2019 zal het Interne Controleplan verder worden geborgd en waar nodig op actualiteiten aangepast.

Resultaat: Het Interne Controleplan heeft een verdere kwaliteitsimpuls gekregen. Er is een medewerker aangesteld die zich puur bezighoudt met IC en het IC-plan is gezamenlijk met de accountant opgesteld.

3. Jaarrekening

Hierna volgt de jaarrekening over 2019 met financiële toelichting.

3.1 Balans ultimo boekjaar

Activa (bedragen x C 1.000)		31 december 2019	31 december 2018
Vaste activa			
Materiële vaste activa			
Investeringen met een economisch nut	703	703	569
Totaal vaste activa		703	569
Viottende activa			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Vorderingen op openbare lichamen	716	2.605	6.166
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.889		2.137
			4.029
Liquide middelen			
Banksaldi	226	226	206
Overlopende activa			
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen dien ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een speciaal doel		2.955	1.242
- Van overige Nederlandse overheidslichamen	0		22
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen			
- Vooruitontvangen facturen	438		542
- Nog te ontvangen BTW	523		121
- Nog te ontvangen posten	1.363		17
- Afrekeningen werkprogramma's	631		539
Totaal viottende activa		5.786	7.614
Totaal generaal			
		6.489	8.182

Passiva (bedragen x € 1.000)		31 december 2019	31 december 2018
Vaste passiva			
Eigen vermogen		2.609	3.568
Reserves			
Algemene reserve	1.546		1.474
Bestemmingsreserve huisvesting	67		90
Bestemmingsreserve meetstations	297		297
Gerealiseerd resultaat	699		1.707
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		0	700
Onderhandse leningen van:			
- Binnenlandse banken	0		700
Totaal vaste passiva		2.609	4.268
Vlottende passiva			
Kortlopende schulden		1.346	992
Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.346		992
Overlopende passiva		2.534	2.923
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek doel			
- Van overige Nederlandse overheidslichamen	44		0
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume			
- Vooruitgefactureerde bedragen	0		0
- Nog te betalen posten	1.219		842
- Afrekeningen werkprogramma's	1.258		851
- Afdr. loonheffing en netto salarissen	13		1.230
Totaal vlottende passiva		3.880	3.915
Totaal generaal		6.489	8.182

3.2 Het overzicht van baten en lasten

Lasten (bedragen x € 1.000)	2019 begroting voor wijziging	2019 begroting na wijziging	2019 realisatie	verschil
Primair proces				
Personeelslasten				
Salarissen	17.775	16.275	16.209	66
Reiskosten	0	0	342	-342
Overige personeelskosten	139	139	240	-101
Inhuurbudgetten	382	4.371	3.861	510
Detacheringsinkomsten	0	0	-107	107
Subtotaal	18.296	20.785	20.545	240
Afschrijvingen				
Afschrijvingen	200	200	69	131
Subtotaal	200	200	69	131
Huisvesting en organisatie				
Huisvesting en facilitaire kosten	132	132	31	101
Externe werkplekken	63	63	0	63
Tractie	79	79	49	30
ICT budgetten	122	122	4	118
Subtotaal	396	396	84	312
Overige kosten				
Laboratoriumkosten	600	1.100	1.431	-331
Milieumetingen	480	506	524	-18
Luchtkwaliteitsmetingen/E-noses	76	76	0	76
Subtotaal	1.156	1.682	1.955	-273
Totaal lasten Primair proces	20.048	23.063	22.653	410

Lasten (bedragen x € 1.000)	2019 begroting voor wijziging	2019 begroting na wijziging	2019 realisatie	verschil
------------------------------------	--	-----------------------------------	--------------------	----------

Bedrijfsvoering

Personeelslasten

Salarissen	4.112	3.212	3.545	-333
Reiskosten	0	563	234	329
Overige personeelskosten	1.384	1.521	676	845
Inhuurbudgetten	0	900	1.784	-884
Subtotaal	5.496	6.196	6.239	-43

Afschrijvingen

Afschrijvingen	0	0	76	-76
Subtotaal	0	0	76	-76

Huisvesting en organisatie

Huisvesting en facilitaire kosten	1.014	1.014	905	109
Accountantkosten / overigen	479	479	490	-11
ICT budgetten	2.584	3.384	2.824	560
Subtotaal	4.077	4.877	4.219	658

Totaal lasten Bedrijfsvoering	9.573	11.073	10.534	539
--------------------------------------	--------------	---------------	---------------	------------

Overig

Rentekosten	10	10	0	10
Afwikkeling VVGB	0	134	134	0
Onvoorzien	150	150	0	150
Vennootschapsbelasting	0	0	6	-6
Overige kosten	0	0	42	-42
Subtotaal	160	294	182	112

Totaal lasten Overig	160	294	182	112
-----------------------------	------------	------------	------------	------------

Baten (bedragen x € 1.000)	2019 begroting voor wijziging	2019 begroting na wijziging	2019 realisatie	verschil
Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving	19.389	19.073	20.396	1.323
Programmadeel 2: Advies en Projecten	6.832	8.697	6.639	-2.058
Programmadeel 3: Collectieve taken structureel	1.680	1.510	1.510	0
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	1.247	2.987	3.368	381
Programmadeel 4: Overige exploitatie	610	506	498	-8
Totaal baten	29.758	32.773	32.411	-362
Gerealiseerd saldo baten en lasten	-23	-1.657	-958	699
Stortingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	23	1.657	1.657	0
Totaal reserves	23	1.657	1.657	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	699	699

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van het BBV.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balansonderdeel anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen en schulden als gevolg van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Bijvoorbeeld componenten als overlopende verlofaanspraken.

Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (BBV hanteert de term 'overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. De totale kosten van bedrijfsvoering voor de hele organisatie worden aan de lastenkant in één overzicht gepresenteerd. Volgens de definitie van het BBV worden tot de bedrijfsvoering gerekend "Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces".

Gelet op deze definitie worden de volgende kosten tot de bedrijfsvoering gerekend:

- Leidinggevenden primair proces;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Managementondersteuning primair proces;
- Financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie;
- Informatievoorziening en automatisering, m.u.v. direct toe te rekenen kosten;
- HRM;
- Facilitaire zaken en DIM;
- Inkoop;
- Juridische zaken;
- Interne en externe communicatie.

In het exploitatieoverzicht 2019 zijn de kosten van bedrijfsvoering afzonderlijk gepresenteerd.

Bedragen in de tabellen zijn opgenomen in duizendtallen; in de toelichtingen zijn de bedragen niet afgerond.

Balans

Vaste activa

Investeringsactiva met een economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden zijn op de betreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

De investeringen worden vanaf het jaar volgend op het moment van ingebruikname lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur. Er wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen worden jaarlijks bij de begroting vastgesteld en zijn in de tabel verderop in deze toelichting opgenomen.

Bij de waardering is in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Viottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Vaste schulden

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Viottende passiva

De viottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Gehanteerde afschrijvingstermijnen

Bij investeringen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

• Gebouwen en kantoren	40 jaar
• Idem, semi-permanente situatie	20 jaar
• Meubilair en inventaris	10 jaar
• Technische installaties	15 jaar
• Telefooncentrale	8 jaar
• Smartphones	2 jaar
• Transportmiddelen	7 jaar
• Bestelauto/meetdienst	8/10 jaar
• Aanhanger	15 jaar
• Automatisering (PC's en printers)	3-5 jaar
• Automatisering bekabeling	20 jaar
• Automatisering (servers, netwerk- componenten, verbindingen, software, centrale databases, maatwerk)	5 jaar
• Grote systemen zonder onderhoudscontract	4 jaar
• Grote systemen met onderhoudscontract	8 jaar

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2019

Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut

De materiële vaste activa met een economisch nut bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Huisvesting (Overige materiële vaste activa)	360	365
Automatisering (Overige materiële vaste activa)	48	42
Tractie/wagenpark (Vervoersmiddelen)	62	78
Communicatiemiddelen (Overige materiële vaste activa)	179	0
Machines, apparaten en installaties/technische apparatuur	54	84
Totaal	703	569

Van het verloop van de boekwaarde van deze investeringen kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Herrubricering 1-1-2019	Boekwaarde per 1-1-2019	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2019
Huisvesting (Overige materiële vaste activa)	365	0	365	71	0	76	0	0	360
Automatisering (Overige materiële vaste activa)	42	-25	17	39	0	9	0	0	48
Tractie/wagenpark (Vervoersmiddelen)	78	0	78	0	0	16	0	0	62
Communicatiemiddelen (Overige materiële vaste activa)	0	25	25	169	0	14	0	0	179
Machines, apparaten en installaties/technische apparatuur	84	0	84	0	0	30	0	0	54
Totaal	569	0	569	279	0	145	0	0	703

Per 1 januari 2019 heeft een herrubricering vanuit Automatisering naar Communicatiemiddelen plaatsgevonden voor een bedrag van afgerond € 24.500.

Onder de bijdragen van derden zijn de inkomsten van de provincie opgenomen en overige bijdragen die direct gerelateerd zijn aan de investering.

Onder de afwaarderingen staan de noodzakelijk geachte duurzame waardeverminderingen vermeld. Beiden waren in 2019 niet aan de orde.

De investeringen 2019 zijn als volgt te specificeren:

(Vervangings)investeringen	Krediet per 1-1-2019	Nieuw krediet 2019	Beschikbaar totaal 2019	Uitgaven in 2019	Afschrijving v.a. 2020
Vervanging wagenpark	305	0	305	0	0
Communicatiemiddelen	200	0	200	175	56
Plotter	0	33	33	33	3
Vergaderstoelen en bureaus	0	30	30	71	7
Totaal	505	63	568	279	66

Voor 2019 is een budget van € 300.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging van voertuigen. Deze vervanging is weliswaar in 2019 aanbesteed, maar door langere levertijden als gevolg van technische inbouwapparatuur zal de levering pas in 2020 plaatsvinden. Dienovereenkomstig is de investering opgenomen in het investeringsplan 2020; deze verwachting was reeds in de tweede Burap uitgesproken.

Medio 2019 heeft vervanging van communicatiemiddelen in de vorm van mobiele telefoons plaatsgevonden. De werkelijke kosten vielen als gevolg van een gunstige aanbesteding lager uit dan begroot; het restantkrediet valt hierdoor vrij.

In 2019 is € 41.000 extra geïnvesteerd in vergaderstoelen en bureaus. Aangezien dit tot een overschrijding van het beschikbare krediet heeft geleid, zal hiervoor in het eerstvolgende bestuursoverleg (Algemeen Bestuur van 1 juli 2020) met terugwerkende kracht goedkeuring worden gevraagd.

Voor het overige zijn geen bijzonderheden te melden.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Stand 31-12-2019	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Vorderingen openbare lichamen	716	0	716	2.137
Uitzetting in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.889	0	1.889	4.029
Overige vorderingen	0	0	0	0
Totaal	2.605	0	2.605	6.166

Vorderingen op openbare lichamen

In het boekjaar 2019 zijn de daarvoor in aanmerking komende oninbare posten afgeboekt. Van de overige posten was een groot deel per medio maart 2020 afgewikkeld. Door de aanscherping van het debiteurenbeheer is voor oninbaarheid geen voorziening gevormd (2018: € 12.000).

Uitzettingen in 's Rijks schatkist (schatkistbankieren)

Dit betreft het per 31 december 2019 uitstaand saldo in de schatkist.

Sinds medio 2015 worden overtollige middelen in het kader van schatkistbankieren in de vorm van een rekening-courantverhouding bij het Rijk afgestort.

Voor het boekjaar 2019 bedraagt het drempelbedrag € 250.000. Doordat in het eerste en derde kwartaal net na de automatische afroaming van het banksaldo nog een omvangrijk bedrag is ontvangen, heeft in deze kwartalen een overschrijding plaatsgevonden. Vanaf maart 2020 is de rekening-courant rekening van de OMWB overgegaan van BNG naar Rabobank; hier zal de afroaming op een later tijdstip op de dag plaatsvinden, waardoor eerdergenoemde overschrijdingen niet meer kunnen plaatsvinden.

Het bedrag aan middelen dat voor het drempelbedrag door de OMWB buiten 's Rijks schatkist is aangehouden was per ultimo van het kwartaal:

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	317	220	317	221
Ruimte onder het drempelbedrag	0	30	0	29
Overschrijding van het drempelbedrag	67	0	67	0

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Banksaldo BNG	226	206
Totaal	226	206

Ultimo 2019 had de dienst een tegoed bij de BNG van afgerond € 226.000.

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	22
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.955	1.220
Totaal	2.955	1.242

Nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Eindafrekeningen deelnemers	631	539
BTW	523	121
Vooruit ontvangen facturen	438	542
Nog te ontvangen bedragen	1.363	17
Totaal	2.955	1.220

Eindafrekeningen gemeenten

Dit betreft de eindafrekeningen over 2019 die in januari 2020 naar de deelnemers zijn gestuurd. Ter bevestiging van deze saldi is bij de deelnemers een confirmatie opgevraagd en ontvangen. Een voorziening wordt niet noodzakelijke geacht.

BTW

Het bedrag aan BTW ad € 523.000 betreft de aangifte over het laatste kwartaal 2019 tezamen met de suppletie over 2019. De facturering van de doorschuif-btw is vanaf 2018 komen te vervallen op basis van landelijke ontwikkelingen.

Vooruit ontvangen facturen

Dit betreffen facturen die in 2019 zijn ontvangen, maar waarvan een deel van de kosten betrekking hebben op het boekjaar 2020.

Nog te ontvangen bedragen

Hier zijn verantwoord diverse opbrengsten over 2019 die per einde van het boekjaar nog niet (volledig) waren gefactureerd.

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de dienst bestaat uit het totaal van alle reserves per 31 december, aangevuld met het resultaat over het boekjaar. Zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves worden tot het eigen vermogen gerekend.

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Algemene reserve	1.546	1.474
Reserve huisvesting	67	90
Reserve meetstations	297	297
Gerealiseerd resultaat boekjaar 2019	699	0
Gerealiseerd resultaat boekjaar 2018	0	1.707
Totaal	2.609	3.568

Het boekjaar 2019 sluit met een te bestemmen positief resultaat van € 699.000 (2018 voordelig resultaat van € 1.707.000). Overeenkomstig het BBV is dit saldo afzonderlijk op de balans opgenomen. Bij de vaststelling van de jaarrekening zal een voorstel tot bestemming van dit resultaat worden gedaan.

Het verloop van de reserves over het boekjaar was als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2018	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene reserve	1.474	1.707	1.634	1.546
Reserve huisvesting	90	0	23	67
Reserve meetstations	297	0	0	297
Totaal	1.861	1.707	1.657	1.910

Algemene reserve

De algemene reserve is een buffer voor exploitatietekorten en het opvangen van risico's. De onttrekking aan de reserve was als volgt:

	Onttrekking
Afwikkeling VVGB	134
Onttrekking t.b.v. budget arbeidsmarktcommunicatie	100
Onttrekking t.b.v. budget ICT/databeheer	300
Onttrekking t.b.v. budget ICT/Speer	500
Onttrekking t.b.v. budget inwerken nieuw personeel	600
Totaal	1.634

Reserve huisvesting

Het doel van de reserve 'huisvesting' is het egaliseren van de huurkosten over de contractperiode. In de eerste twee jaar van het contract werden er geen huurkosten in rekening gebracht door de verhuurder. Om de kosten te egaliseren over de looptijd werd er de eerste twee jaar gestort in de reserve huisvesting. De OMWB heeft het voornemen om de reserve in 2020 te laten vervallen conform afspraak met het Ministerie van BZK.

Reserve meetstations

Vanuit de overgebleven middelen van de Provincie is vanuit de resultaatbestemming 2017 de reserve meetstations gevormd. Deze bestemmingsreserve is ter continuering van de meetstations (het betreft investeringsintensieve locaties).

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Van de vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer is de specificatie als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Bank Nederlandse Gemeenten á 0,8%	0	700
Totaal	0	700

De restantschuld per 31-12-2019 is volgens het aflossingsschema op 1 februari 2019 volledig afgelost; over het boekjaar zijn derhalve slechts rentelasten verantwoord van € 500 (2018: € 6.000).

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.346	992
Overlopende passiva	2.534	2.923
Totaal	3.880	3.915

Ultimo 2019 was er, evenals in 2018, door de goede liquiditeitspositie geen noodzaak om kasgeldleningen op te nemen.

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	44	0
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	0	0
Nog te betalen posten	1.219	842
Afdracht loonheffing, netto salarissen ca.	13	1.230
Afrekeningen werkprogramma's	1.258	851
Totaal	2.534	2.923

Van de ontvangen voorschotbedragen kan het volgende verloopoverzicht worden gegeven.

	Saldo 1-1-2019	Bestedingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2019
Project luchtkwaliteitsberekening	-22	-225	292	44
Totaal	-22	-225	292	44

Niet uit de balans blijkende vorderingen en verplichtingen

Personele verplichtingen

Op grond van het BBV mogen geen voorzieningen worden gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Om die reden wordt geen post voor personele verplichtingen opgenomen op de balans.

Het tegoed aan vakantiedagen bedraagt per 31 december 2019 afgerond 2.280 dagen (2018: 2.160 dagen). Dit betekent in geld uitgedrukt een verplichting van circa € 595.000 (2018: € 546.000).

(Lease)verplichtingen

Een deel van de activa is aangeschaft via een leasecontract. Dit betreffen:

- Kopieer- en printapparatuur: betreft leasecontract via Equalit/Canon. Dit contract loopt tot en met juni 2020 en bedraagt jaarlijks € 7.500.
- IT-infrastructuur en omgeving: Hiervoor is in 2012 een overeenkomst afgesloten met Equalit. De jaarlijkse kosten hiervan bedragen afgerond € 1,5 miljoen. De overeenkomst heeft als ingangsdatum 1 januari 2013 en is voor onbepaalde tijd afgesloten. In 2019 is het contract opgezegd; met inachtneming van de opzegtermijn van 3 jaar zal het contract per 01-01-2022 aflopen.
- Dienstauto's: voor 4 auto's is een leasecontract afgesloten. De jaarlijkse leasekosten bedragen circa € 10.000. De contracten hiervan lopen per augustus 2021 af.
- Koffieautomaten: Hiervoor is in 2019 een overeenkomst aangegaan voor een zestal automaten; de jaarlijkse kosten hiervan bedragen circa € 4.000. De overeenkomst is op 1 augustus 2019 ingegaan en kent een looptijd van 5 jaar. Het contract eindigt derhalve op 31 juli 2024.

In 2018 zijn contracten gesloten voor de IT met Afas en Roxit, de jaarlijkse kosten hiervan bedragen afgerond respectievelijk € 50.000 en € 100.000.

Huurovereenkomst

De jaarlijkse huurverplichting voor het pand (incl. parkeerplaatsen) in Tilburg bedraagt circa € 600.000. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van 10 jaar met als einddatum 31 december 2022.

Inkoopverplichtingen

In de kadernota rechtmatigheid heeft de commissie BBV de stellige uitspraak gedaan dat meerjarige contracten – in het kader van Europese regels – in de toelichting op de jaarrekening opgenomen moeten worden voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten. De OMWB verleent opdrachten aan milieukundige adviesbureaus op basis van het actuele werkaanbod vanuit de opdrachtgevers en specifieke casuïstiek. Hiervoor zijn geen meerjarige contracten afgesloten met bedoelde bureaus, enkel jaarcontracten.

3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2019

De begroting 2019 sloot na wijziging met een saldo van € 0. Bij de tweede bestuursrapportage is melding gemaakt dat een aantal budgetten niet volledig besteed zouden worden. Als prognose van het resultaat is € 950.000 gemeld. Het jaarrekeningresultaat volgens balans bedraagt € 699.000.

Nadere toelichting op de lasten Primair proces

De bijstelling van de lasten en baten is conform de besluitvorming van het algemeen bestuur. In het boekjaar 2019 zijn twee begrotingswijzigingen vastgesteld. Hierna worden de belangrijkste verschillen toegelicht. Waarbij eerst de lasten van het primaire proces worden toegelicht; vervolgens die van de bedrijfsvoering. Doordat gedurende 2019 bij de administratie een zuiverdere toerekening is gehanteerd dan bij het opstellen van de begroting, wijkt de realisatie op een aantal onderdelen af van de begroting. Indien van toepassing is dat in onderstaande toelichting bij de betreffende posten aangegeven.

Personeelslasten	2019 begroting na wijzigingen	2019 realisatie
Primair proces		
Salaries	16.275	16.209
Reiskosten	0	342
Overige personeelskosten	139	240
Inhuurbudgetten	4.371	3.861
Detacheringsinkomsten	0	-107
Subtotaal personeelslasten	20.785	20.545

Enerzijds vertonen de salariskosten een stijging als gevolg van CAO-effecten, anderzijds een afname doordat vacatures niet vast kunnen worden ingevuld als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt. Deze krapte leidt vervolgens weer tot een stijging van de inhuurkosten.

De grootste afwijking op de personeelslasten betreft de lagere inhuur derden dan begroot voor een bedrag van € 510.000. Hier zien we een vergelijkbare ontwikkeling op de arbeidsmarkt als voor het vaste personeel. Het is in de praktijk lastig om goede werknemers te vinden. Hierdoor kunnen ook niet alle activiteiten voor de werkprogramma's en daarbuiten worden uitgevoerd.

De reiskosten en de overige personeelskosten worden samen met bedrijfsvoering begroot. Op totaalniveau zijn de werkelijke reiskosten € 8.000 hoger dan begroot.

Detacheringsinkomsten worden evenals voorgaande jaren niet begroot; de overige onderdelen van de personeelslasten wijken in mindere mate af van de bijgestelde begroting.

Rente en afschrijvingen	2019 begroting na wijzigingen	2019 realisatie
Rentekosten	10	0,5
Afschrijvingen	200	69
Subtotaal rente en afschrijvingen	210	69

Een deel van de afschrijvingslast is in 2019 verantwoord onder de lasten bedrijfsvoering (€ 76.000). De totale afschrijvingen over 2019 vallen lager uit dan begroot als gevolg van achterblijvende investeringen in 2018. Door aflossing van de lening in februari 2019 vallen de rentelasten lager uit dan begroot voor 2019.

Huisvesting en organisatie	2019 begroting na wijzigingen	2019 realisatie
Primair proces		
Huisvesting en facilitaire kosten	132	31
Externe werkplekken	63	0
Tractie	79	49
ICT budgetten	122	4
Subtotaal huisvesting en organisatie	396	84

In totaal zijn de kosten op dit onderdeel ruimschoots binnen de ramingen gebleven. De kosten van externe werkplekken en de ICT-budgetten zijn in de realisatie onder de kosten bedrijfsvoering verantwoord. De lage realisatie van de huisvestingskosten komt door het niet of in mindere mate uitnutten van specifieke budgetten.

Overige kosten	2019 begroting na wijzigingen	2019 realisatie
Laboratoriumkosten	1.100	1.431
Milieumetingen	506	524
Luchtkwaliteitsmeting/E-noses	76	0
Subtotaal Overige kosten	1.682	1.955

Toelichting:

- De laboratoriumkosten is een variabele post, wat wil zeggen dat meer vraag een hoger kostenniveau tot gevolg heeft. De laboratoriumkosten worden doorbelast aan de deelnemers. De corresponderende baten zijn opgenomen onder deelprogramma 4.
- De kosten milieumetingen is op niveau van begroting. De totale kosten, dus inclusief de huisvesting en personele kosten, zijn doorbelast aan de Provincie Noord-Brabant als onderdeel van deelprogramma 4.
- De kosten voor luchtkwaliteitsmetingen/E-noses zijn verantwoord onder de laboratoriumkosten.

Nadere toelichting op de lasten Bedrijfsvoering

Doordat gedurende 2019 bij de administratie een zuiverdere toerekening is gehanteerd dan bij het opstellen van de begroting, wijkt de realisatie op een aantal onderdelen af van de begroting. Indien van toepassing is dat in onderstaande toelichting bij de betreffende posten aangegeven.

Personeelslasten	2019 begroting na wijzigingen	2019 realisatie
Bedrijfsvoering		
Salarissen	3.212	3.545
Reiskosten	563	234
Overige personeelskosten	1.521	676
Inhuurbudgetten	900	1.784
Subtotaal personeelslasten	6.196	6.239

Toelichting:

- In 2019 zijn er behoorlijk wat vacatures geweest, om die reden zijn diverse medewerkers ingehuurd om het werk doorgang te laten vinden. Tevens heeft inhuur plaatsgevonden voor specifieke skills en/of kennis, bijvoorbeeld Speer gerelateerd. Hiervoor zijn bedragen begroot onder ICT-budgetten bedrijfsvoering, maar hier als werkelijke kosten opgenomen.
- De reiskosten zijn tezamen met primair proces begroot; zie toelichting hierboven.
- We zien een onderschrijding bij de overige personeelskosten doordat het budget voor arbeidsmarktcommunicatie (€ 100.000) en dat voor het inwerken van nieuwe medewerkers (€ 600.000) hier in de begroting is opgenomen. De realisatie van het laatste budget is verantwoord onder de salarislasteren.

Rente en afschrijvingen	2019 begroting na wijzigingen	2019 realisatie
Rentekosten	0	0
Afschrijvingen	0	76
Subtotaal rente en afschrijvingen	0	76

Een deel van de afschrijvingslast is in 2019 verantwoord onder de lasten bedrijfsvoering (€ 76.000). Samen met de afschrijvingslast voor primair proces (€ 69.000) vallen de totale afschrijvingen over 2019 vallen lager uit dan begroot als gevolg van achterblijvende investeringen in 2018.

Huisvesting en organisatie	2019 begroting na wijzigingen	2019 realisatie
Bedrijfsvoering		
Huisvesting en facilitaire kosten	1.014	905
Accountantskosten/overige	479	490
ICT budgetten	3.384	2.824
Subtotaal huisvesting en organisatie	4.877	4.219

Toelichting:

- In de begroting voor huisvesting en facilitaire kosten is de verhuur van de zesde verdieping aan de gemeente Tilburg niet meegenomen (€ 66.000). Verder zijn geen bijzonderheden te vermelden.
- Ook de Accountantskosten/overige kosten liggen in lijn met de begroting. Voor de accountant is een bedrag verantwoord van € 82.000. Hiervan heeft € 31.000 betrekking op de afwikkeling controlekosten 2018 en € 51.000 voor de accountantscontrole 2019. Onder de advieskosten van € 178.000, zoals opgenomen onder de overige kosten, is een bedrag van € 27.000 voor advisering inzake de vennootschapsbelasting verantwoord. Voor advisering IT-landschap is een bedrag van € 50.000 opgenomen. Het restant omvat een aantal minder omvangrijke adviestrajecten. Tenslotte zijn ook de kosten voor rechtskundige bijstand ad. € 25.000 en uitbestede dienstverlening ad. € 82.000 in deze regel opgenomen.
- De onderschijding op de ICT-budgetten hangt samen met het uitstel van project Speer. In de begroting 2019 is onder de ICT-budgetten een bedrag opgenomen voor inhuur/consultancy; de werkelijke kosten hiervan zijn verantwoord onder de post inhuurbudgetten bedrijfsvoering.

Nadere toelichting op de lasten Overig

Overige kosten	2019 begroting na wijzigingen	2019 realisatie
Rentekosten	10	0,5
Afwikkeling VVGB	134	134
Onvoorzien	150	0
Vennootschapsbelasting	0	6
Overige kosten	0	42
Totaal lasten overig	294	182

Rentekosten

De restantschuld per 31-12-2019 is volgens het aflossingsschema op 1 februari 2019 volledig afgelost; over het boekjaar zijn derhalve slechts rentelasten verantwoord van € 500 (2018: € 6.000).

Onvoorzien

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in het gebruik van de post onvoorzien. In de begroting 2019 was voor onvoorzien een bedrag van € 150.000 opgenomen. Dit bedrag is voor 2019 niet noodzakelijk gebleken en is derhalve onderdeel van het jaarrekeningresultaat.

Vennootschapsbelasting

De kosten voor de vennootschapsbelasting over 2019 zijn geschat op € 3.000; in lijn met de aanslagen 2016 en 2017 en de aangifte 2018.

Overzicht incidentele baten en lasten

Onder de incidentele baten en lasten zijn de kosten opgenomen voor arbeidsmarktproblematiek (begroot € 700.000; gerealiseerd € 450.000), project SPEER (begroot € 500.000; gerealiseerd € 350.000), data-ontwikkeling (begroot € 300.000; gerealiseerd € 300.000). Voor deze kosten waren voor 2019 specifieke budgetten begroot.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

In de jaarrekening 2019 is structurele onttrekking aan de reserve huisvesting opgenomen voor een totaalbedrag van € 23.000.

3.3.4 Kengetallen

Kengetallen	2018 realisatie	2019 begroting na wijzigingen	2019 realisatie
Uurtarief	€ 88,50	€ 89,50	€ 91,80
Productieve uren	324.000	342.000	332.500
FTE Primair Proces	238	253	248
Gemiddeld aantal productieve uren per FTE	1.361	1.350	1.341
Ziekteverzuim	4,9	4,5	4,3
Eigenaarsdeel gemeenten/provincie	60% / 40%	60% / 40%	61% / 39%

FTE	2018 realisatie	2019 begroting na wijzigingen	2019 realisatie
Primair proces - kernformatie	207	228	210
Primair proces - flexibele schil	31	25	38
Subtotaal Primair Proces	238	253	248
Bedrijfsvoering - kernformatie	49	55	43
Bedrijfsvoering - flexibele schil	3	0	10
Totaal Bedrijfsvoering	52	55	53
Totaal	290	308	301

Ten opzichte van het begrote aantal productieve uren van 1.350 zien we over 2019 een lagere realisatie (1.341 uur). De reden hiervan is dat personeel niet declarabele uren aan project Speer heeft besteed en dat zij tijd hebben geïnvesteerd aan het inwerken van nieuw eigen personeel en inhuurkrachten. Deze lagere productiviteit is gecompenseerd door een hoger gerealiseerd uurtarief en een hoger aantal inhuurkrachten welke een hogere productiviteit kennen.

3.3.5 Toelichting op de baten

Baten	2019 begroting na wijzigingen	2019 realisatie
Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving	19.073	20.396
Programmadeel 2: Advies en Projecten	8.697	6.639
Programmadeel 3: Collectieve taken structureel	1.510	1.510
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	2.987	3.368
Programmadeel 4: Overige exploitatie	506	498
Totaal baten	32.773	32.411

Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving

De baten zijn € 1.323.000 hoger dan begroot (7%). Dit wordt deels verklaard door een verschuiving met programmadeel 2 (wettelijke taken versus verzoektaken).

Gedurende 2019 is een aantal vacatures ingevuld en is een start gemaakt met een traineegroep die door de OMWB zelf wordt opgeleid tot vergunningverlener, wat ertoe heeft geleid dat een inhaalslag in de meldingen is gemaakt.

Verder zijn er geen bijzondere afwijkingen. De vastgestelde werkprogramma's zijn grotendeels uitgevoerd.

Programmadeel 2: Advies en Projecten

De baten zijn € 2.058.000 lager dan begroot (-24%); betreft deels een verschuiving naar programma 1 (wettelijke taken). Tevens kunnen incidentele verzoektaken van jaar tot jaar verschillen en ook heeft de krapte op de arbeidsmarkt er, net als voorgaand jaar, toe geleid dat

niet alle verzoektaken uitgevoerd konden worden. De werkprogramma's zijn daarentegen wel grotendeels uitgevoerd.

Programmadeel 3: collectieve taken structureel

De collectieve taken zijn overeenkomstig de begroting in rekening gebracht bij de deelnemers.

Programmadeel 4: Buiten werkprogramma

In totaal € 381.000 hogere baten zijn veroorzaakt doordat er meer aanvragen zijn binnengekomen en door de OMWB zijn uitgevoerd voor het Team Meting en Onderzoek.

Uitsplitsing baten

In 2019 bedroegen de gerealiseerde baten provincie op P1 € 7.037.000, op P2 € 3.494.000 en op P3 € 507.000. De gerealiseerde baten gemeenten bedroegen voor P1, P2 en P3 respectievelijk € 13.359.000, € 3.145.000 en € 1.003.000.

3.4 Overzicht baten en lasten per taakveld 2019

Baten en lasten per taakveld		Baten	Lasten
0.	Bestuur en ondersteuning		
0.4	Overhead		10.458
0.5	Treasury		
0.8	Overige baten en lasten		176
0.9	Vennootschapsbelasting		6
0.10	Mutaties reserves	1.657	
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten		
7.	Volksgezondheid en milieu		
7.4	Milieubeheer	32.411	22.729
Totaal lasten overig		34.068	33.369

De lasten op taakveld 0.4 Overhead bedragen de personeelslasten en huisvestingslasten voor het bedrijfsvoeringsproces – niet zijnde het primaire proces – en corresponderen met de specificatie van de lasten in paragraaf 3.2.

3.5 Publicatieverplichting op grond van de WNT

Uit hoofde van de WNT moet de bezoldiging van alle topfunctionarissen worden verantwoord, ook als de norm niet is overschreden. Dit geldt ook voor externe topfunctionarissen, ongeacht de duur van het dienstverband of de periode van de inhuur. Van overige medewerkers moet alleen een vermelding plaatsvinden bij overschrijding van de norm.

Van elke topfunctionaris en van elke andere functionaris, die in het betreffende jaar een totale bezoldiging heeft ontvangen hoger dan de maximale bezoldigingsnorm, moet de organisatie op grond van de WNT en het gewijzigde artikel 28 BBV in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening het volgende opnemen:

- De beloning;
- De belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- De voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- De functie of functies;
- De duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- De beloning in het voorgaande jaar;
- Een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm (dit geldt ook voor externe topfunctionarissen).

Van topfunctionarissen moet bovendien ook de naam openbaar worden gemaakt. Bij de niet-topfunctionarissen is dit niet verplicht en kan worden volstaan met het noemen van de functie(s).

Onderstaande verantwoording is opgesteld op basis van de op de OMWB van toepassing zijnde regelgeving. Het bezoldigingsmaximum 2019 voor de omgevingsdienst is € 194.000 voor topfunctionarissen met een dienstverband.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling:

	Dhr. N. van Mourik
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 125.867,52
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.888,68
Subtotaal	€ 145.756,20
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging 2019	€ 145.756,20

Redenen waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

n.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

n.v.t.

Gegevens 2018

Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2018 in fte	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 124.746,20
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.238,08
Subtotaal	€ 142.984,28
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000
Totale bezoldiging 2018	€ 142.984,28

De heer Van Mourik is voor onbepaalde tijd aangesteld als algemeen directeur van de OMWB. Op basis van het aan deze functie verleende mandaat, is hij te kwalificeren als topfunctionaris in het kader van de WNT.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionaris met een dienstbetrekking heeft geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

Naast de hierboven vermelde topfunctionaris zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur krijgen uit hoofde van hun functie als bestuurslid bij de OMWB geen bezoldiging. Zij ontvangen geen onkostenvergoeding van de OMWB.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder:

Naam topfunctionaris	Functie
P.F.G. Depla	AB- en DB-voorzitter
R.F.I. Palmen (Inmiddels vertrokken)	AB- en DB-lid
G. van der Put (Inmiddels vertrokken)	AB- en DB-lid
J.P.M. Klijs	AB- en DB-lid
T. Weterings	AB- en DB-lid
J. van den Hout (Inmiddels vertrokken)	AB- en DB-lid
R. Grashof	AB- en DB-lid
R. van den Belt	AB- en DB-lid
B. Schellekens	AB- en DB-lid
R. van Vugt	AB-lid
E. Wilmsen	AB-lid
H. van Tilborg	AB-lid
B. Jacobs	AB-lid
R. Jansen	AB-lid
G. de Kok	AB-lid
K. van Aert	AB-lid
M. Hofkens	AB-lid
A. Zwarts	AB-lid
H. Wierikx	AB-lid
M. van der Poel	AB-lid
W. van Hees	AB-lid
T. van de Loo	AB-lid
H. van Aart	AB-lid
P. Smit	AB-lid
M. Buijs	AB-lid
I. Raaijmakers	AB-lid
R. Lazeroms	AB-lid
E. Daandels	AB-lid
J. van Agtmaal	AB-lid
P. Kok	AB-lid

Publicatieverplichting uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Volgens de WNT zal voor elke topfunctionaris en voor elke gewezen topfunctionaris moeten worden vermeld:

- De uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband;
- De naam, functie of functies die tijdens het dienstverband zijn bekleed;
- Het jaar waarin het dienstverband is beëindigd.

Er is sprake van een maximum norm voor ontslagvergoedingen voor topfunctionarissen, die niet mag worden overschreden.

In 2019 hebben ter zake geen uitkeringen plaatsgevonden.

3.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Het COVID-19 (Corona) virus heeft een enorme impact op ons allemaal. Dit heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel terreinen van onze jaarrekening 2020 en mogelijk voor de jaren daarna.

Hoe groot de financiële impact uiteindelijk zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. Onze organisatie loopt geen risico qua continuïteit, conform artikel 35 lid I van de GR zullen de deelnemers er steeds voor zorg dragen dat de Omgevingsdienst over voldoende middelen beschikt om al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

1 Condities

De machtiging om de controleverklaring openbaar te maken wordt gegeven onder de volgende condities:

- ▶ Indien na het verlenen van deze machtiging feiten en omstandigheden bekend worden die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.
- ▶ De machtiging heeft betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het ten behoeve van de algemene vergadering uit te brengen verslag, waarin ook de opgemaakte jaarrekening wordt opgenomen.
- ▶ De machtiging heeft ook betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het bij het handelsregister te deponeren verslag, mits de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt.
- ▶ De voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening waarin op grond van artikel 2:397 BW vereenvoudigingen zijn aangebracht, dient te zijn ontleend aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening. Een concept van deze voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening dient aan ons ter inzage te worden gegeven.
- ▶ De controleverklaring kan ook worden toegevoegd indien de jaarrekening op elektronische wijze, bijvoorbeeld op internet, wordt openbaar gemaakt. Deze jaarrekening dient de volledige jaarrekening te zijn en deze dient goed te zijn afgescheiden van andere gelijktijdig elektronisch openbaar gemaakte informatie.
- ▶ Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is voor het opnemen van de controleverklaring daarbij opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2 Toelichting op de condities

2.1 Raad van commissarissen en raad van bestuur

De accountant zendt zijn controleverklaring doorgaans aan de raad van commissarissen en de raad van bestuur. Dit is in overeenstemming met Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) dat in artikel 393 onder meer zegt: "De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring". "De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de raad van commissarissen en aan het bestuur."

2.2 Algemene vergadering

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan na uitdrukkelijke toestemming van de accountant. In dit kader wordt onder openbaarmaking verstaan het beschikbaar stellen voor het publiek, dan wel aan een zodanige kring van personen dat deze met het publiek gelijk is te stellen. Verspreiding onder aandeelhouders c.q. leden valt ook onder dit begrip openbaar maken, zodat voor het opnemen van de controleverklaring in het verslag dat aan de algemene vergadering wordt uitgebracht machtiging van de accountant nodig is.

2.3 Controleverklaring plus verantwoording

De machtiging heeft betrekking op publicatie in het verslag waarin tevens is opgenomen de jaarrekening waarop de controleverklaring betrekking heeft. Deze conditie stoelt op de beroepsregels die zeggen dat het de accountant verboden is toestemming te geven tot openbaarmaking van zijn verklaring anders dan tezamen met de verantwoording waarop die verklaring betrekking heeft. De accountant zal ook altijd de overige inhoud van het verslag willen zien, omdat het hem niet toegestaan is toestemming tot openbaarmaking van zijn verklaring te verlenen indien door de inhoud van de gezamenlijk openbaar gemaakte stukken een onjuiste indruk omtrent de betekenis van de jaarrekening wordt gewekt.

2.4 Gebeurtenissen tussen datum controleverklaring en algemene vergadering

Aandacht dient geschonken te worden aan het feit dat zich tussen de datum van de controleverklaring en de datum van de algemene vergadering waarin omtrent de vaststelling van de jaarrekening wordt beslist, feiten of omstandigheden kunnen voordoen die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept. De accountant dient namelijk op grond van COS 560 controlewerkzaamheden te verrichten die er op gericht zijn toereikende controle-informatie te verkrijgen dat alle gebeurtenissen voor de datum van de controleverklaring die aanpassing van of vermelding in de jaarrekening vereisen, zijn gesignaleerd.

Indien de accountant gebeurtenissen ter kennis komen, die van materiële betekenis kunnen zijn voor de jaarrekening, dient de accountant te overwegen of die gebeurtenissen juist zijn verwerkt en toereikend zijn vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Als de accountant tussen de datum van de controleverklaring en de datum dat de jaarrekening openbaar wordt gemaakt, kennis neemt van een feit dat de jaarrekening materieel zou kunnen beïnvloeden, dient de accountant te beoordelen of de jaarrekening moet worden gewijzigd, de kwestie te bespreken met de leiding en te handelen zoals op grond van de omstandigheden noodzakelijk is.

2.5 Handelsregister

De jaarrekening wordt (bij onder titel 9 BW2 vallende rechtspersonen samen met het jaarverslag en de overige gegevens) overgelegd aan de algemene vergadering. De algemene vergadering beslist over de vaststelling van de jaarrekening. Pas na de vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering is sprake van een vennootschappelijke jaarrekening. Deze jaarrekening zal in de regel in ongewijzigde vorm worden vastgesteld. Aan de vennootschappelijke jaarrekening moet als onderdeel van de overige gegevens de controleverklaring worden toegevoegd. De tekst hiervan is normaal gesproken identiek aan de eerder afgelegde controleverklaring. Het is de vennootschappelijke jaarrekening die samen met het jaarverslag en de overige gegevens bij het handelsregister wordt openbaar gemaakt. Onder de overige gegevens behoort dan te zijn opgenomen de controleverklaring die behoort bij de volledige jaarrekening. Indien de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt, kan de controleverklaring worden toegevoegd aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening en bij tijdige deponering van het verslag ten kantore van het handelsregister als onderdeel van dit verslag worden openbaar gemaakt.

2.6 Openbaarmaking op andere wijze

De jaarrekening kan ook worden openbaar gemaakt op andere wijze dan door deponering bij het handelsregister. De controleverklaring kan ook dan worden toegevoegd, mits het gaat om openbaarmaking van de volledige jaarrekening. Indien een deel van een jaarrekening dan wel een verkorte jaarrekening openbaar wordt gemaakt, is het niet toegestaan dat daarbij enigerlei door de accountant gegeven mededeling wordt openbaar gemaakt, tenzij:

- a. hij tot het oordeel is gekomen dat in de gegeven omstandigheden het desbetreffende stuk toereikend is; of
- b. op grond van wettelijke voorschriften met openbaarmaking van het desbetreffende stuk kan worden volstaan.

Indien niet de volledige jaarrekening wordt openbaar gemaakt, is nader overleg met de accountant noodzakelijk. Bij het opnemen van de jaarrekening en de controleverklaring op internet dient gewaarborgd te worden dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de internetsite. De scheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat.

2.7 Opnemen in een ander stuk

Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is sprake van een nieuwe openbaarmaking en is opnieuw toestemming van de accountant nodig. Een voorbeeld van deze situatie is de publicatie van een emissieprospectus met daarin opgenomen de jaarrekening, nadat dezelfde jaarrekening tezamen met de andere jaarstukken is gedeponeerd bij het handelsregister. Voor elke nieuwe openbaarmaking is dus opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2.8 Gebeurtenissen na de algemene vergadering

Indien na de vaststelling van de jaarrekening feiten en omstandigheden bekend zijn geworden waardoor de jaarrekening niet langer het wettelijk vereiste inzicht geeft, moet niettemin de bij de vastgestelde jaarrekening afgegeven controleverklaring worden gehandhaafd, evenals de bij het handelsregister neergelegde controleverklaring. In dat geval dient de rechtspersoon over deze feiten en omstandigheden een mededeling bij het handelsregister te deponeren, voorzien van een controleverklaring. Ook in deze situatie is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

